LEX. BIBLIOGR. TAISYTOS
DOVANA

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

The Lights of Homeland
Lithuanian Weekly
Published by the Lithuanian R.C. Cultural Society of Canada
Authorized as Second Class Mail Post Office Department Ottawa

SAVAITRAŠTIS
Leidžia Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija
941 Dundas St. W., Toronto

Nr. 38 (454) TORONTO, Ontario, 1958 m. rugsėjo (September) mėn. 18 d. Kaina 10¢

Pagerbimas ir našta

Kai PLB Seimas nusprendė PLB valdybą sudaryti Kanadoje, Kanados Lietuvių Bendruomenė buvo pagerbta kaip organizaciniai pajėgiausias ir atbaigtas vienetas. Aišku, ne jos narių skaičius, ne jos kultūrinis ar ūkinis pajėgumas užimponavo seimui, bet tik organizacinis pažangumas. Ūkiniais ištekliais ir kultūrinėm pajėgom juk kanadiečius toli pralenkia ir skaičiumi nepasiekiami amerikiečiai. Gaila tik, kad bendruomeninė mintis ten dar nėra visų perprasta ir daug visokių vėjelių nešioja dulkes tenykščiuose bendruomeniniuose keliuose. Kanados lietuviškoji bendruomenė gali džiaugtis šitokį perijodą jau seniai pergyvenusi. Bendruomeninė idėja jau pakankamai giliai įleidusi šaknis į visą čionykštį lietuviškąjį gyvenimą.

Šitas bruožas seimui imponavo ir už tai Kanados LB buvo pagerbta. Bet prancūziškasis priežodis, kad pranašumas įpareigoja, turbūt, niekad nebuvo taip akivaizdžiai teisingas kaip šį kartą. Pagerbimas KLB-ei taip pat uždėjo didelę atsakomybės naštą. Jos atstovai atsistojo prieš didžiulį uždavinį pradėti visų kraštų Lietuvių Bendruomenių darbų derinimą bei jų vadovavimą, suplanuoti išteklių bei pajėgų tikslingą panaudojimą bendriesiems lietuviškiems reikalams. Nebus tai lengvas uždavinys, ypač kai visa tai dar nauja, kai atskirų kraštų Bendruomenės jau yra užsiplanavę kaikuriuos darbus net eilei metų, kai bendriems darbams bus labai sunku gauti nors šiokių tokių išteklių, kai pagaliau atskirose bendruomenėse dar nemažai kontraversinių pasireiškimų, o į kiekvieną PLB valdybos pasigarsinimą visada bus kilstelima galva su klaustuku ant lūpų. Iš kanadiečių sudarytoji pirmoji PLB valdyba šitą, be abejonės, supranta ir prisiimtos naštos svorį gerai jaučia. Jie taip pat gerai žino, kad sekmingos veiklos laidas bus pirmiausia geruose santykiuose su JAV Bendruomene ir apskritai su visa to krašto lietuviškąja visuomene. JAV LB atstovai seime nesiryžo sudaryti pirmąją PLB valdybą, galbūt, kaip tik dėl to, kad tebėra pasimetę savoje bendruomenėje, kad bendruomeninio gyvenimo idėja ten dar nėra viešpataujanti. Jie gal jautė reikalo, kad kas nors iš šalies duotų impulsą visiems sueiti į vienumą. Reikia manyti, kad naujoji PLB valdyba išlyginimą skirtumų JAV bendruomenėje laikys vienu pirmųjų ir didžiųjų savo uždavinių. Atrodo, kad tai neturėtų būti taip jau sunkus uždavinys, nes nesutarimai tėra paremti tik nesusipratimų, pačios bendruomeninės idėjos neperpratimu ar kaikieno perdideliu formalizmu. Teisingai sakoma, jog bendruomeninis gyvenimas ten jau daug dešimtmečių vyksta, todėl kam tada dar ginčytis dėl tikslingesnio jo aptarimo bei dėl reikalo pagyvinti tas jo sekcijas, kurios šiandien aktualesnės arba dėl kurių nors priežasčių pasirodė kiek apleistos, visiškai nepaliečiant tų sekcijų, kurios gerai aptvarkytos? PLB turi būti ir yra lanksčios struktūros organizmas. Svarbu ne schema, bet uždavinių vykdymas. Svarbu pagaliau ne organizacinis subordinavimasis, bet subordinavimasis idėjai. PLB valdyba šitą žino ir, be abejonės, laukia, kad jos naštos nedidins ne tik bendruomeniniai organai, bet taip pat ir savarankiškai veikiančios institucijos, kurios ištikrųjų vykdo tuos pačius LB uždavinius. Ji, žinoma, tikisi visiškos paramos bei talkos iš savosios KLB, bet lygiai taip pat ir iš visų kitų kraštų bendruomenių. PLB pasisekimo laidas yra ne pačioje valdyboje, bet visų kraštų Bendruomenėse, jų paramoje ir talkoje.

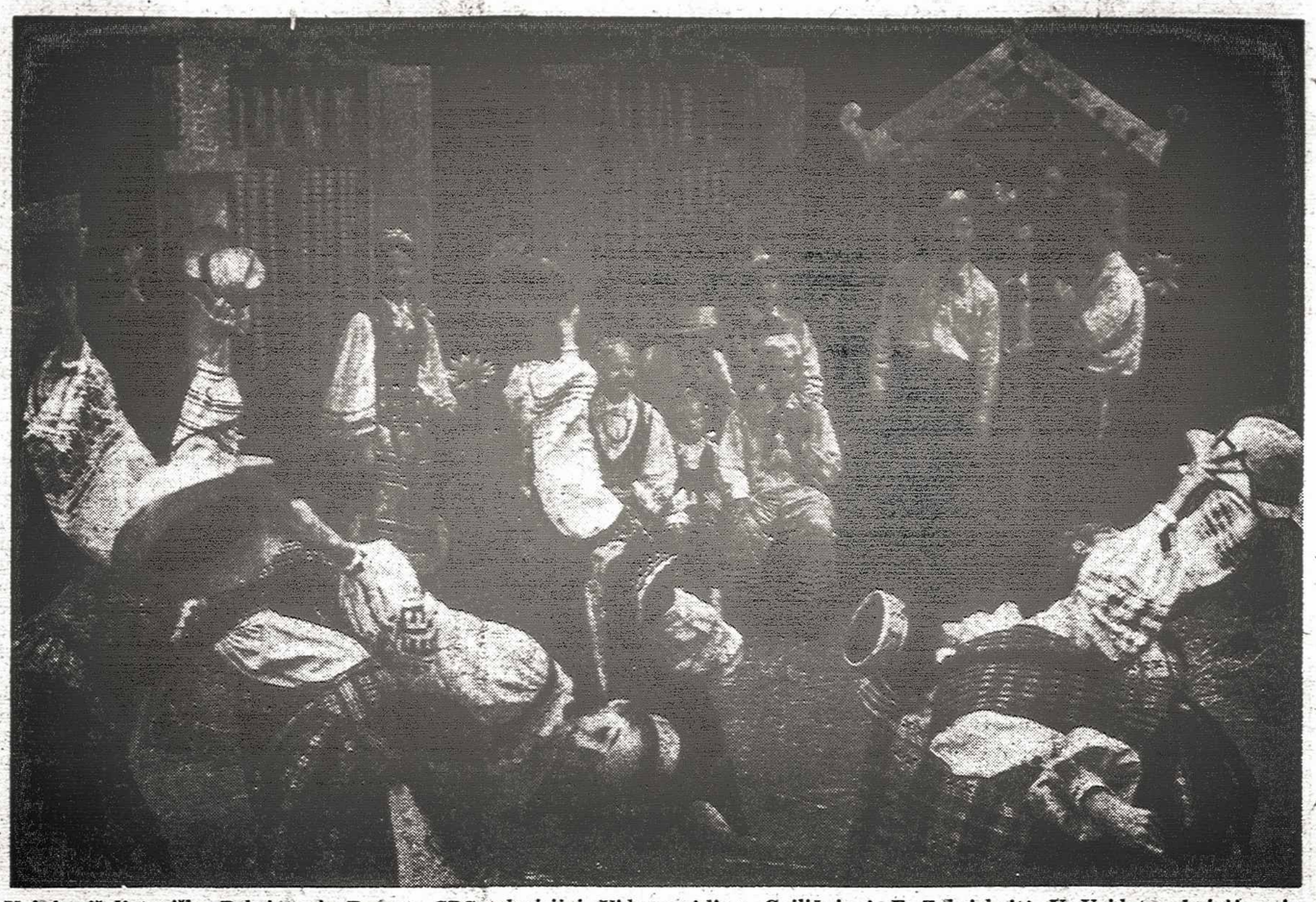

Vaizdas iš lietuviškų Pabaigtuvių Toronto CBC televizijoj. Vidury sėdi: p. Gailiūnienė, E. Zubrickaitė, V. Vaidotas; kairėje prie lango solistė Degutis ir kt. (Žiūr. 10 psl.).

LITUANUS

Per penkis gyvavimo metus Lietuvių Studentų Sąjungos JAV leidžiamas žurnalas LITUANUS pasiekė įvairiuose pasaulio kraštuose gyvenančius intelektualus — profesorius, daktarus, diplomatus, kunigus. Žurnalas garsino jų tarpe lietuvių kultūrininikus ir jų darbus, supažindino juos su Lietuva ir jos dalia. Žurnalo labui pasiaukojo darbu ir aukomis daugybė pavienių asmenų bei organizacijų. LITUANUS leidimui reikia vis daugiau ir daugiau pastangų, vis daugiau ir daugiau pagalbos.

Tad kreipiamės į Tave, mielas lietuvi, padėk mums ir toliau šį žurnalą leisti, padėk pradėtą arti vagą tęsti. Žurnalo įtaka yra stipriau jaučiama įvairiuose sluogsniuose — nuo Amerikos senato iki universiteto suolo. Ne vienas gautas laiškas liudija žurnalo reikšmę ir reikalingumą. Stokim į talką ir tęskime pradėtą darbą.

Šis (rugsėjo) mėnuo yra skelbiamas "Lituanus mėnesiu". Studente, nepamiršk savo pareigos ir įsijunk į vajų nepagailėdamas savo jėgų. O Tu, brangus lietuvi, neatsisakyk įgalinti Lietuvių Studentų Sąjungą toliau šį žurnalą leisti.

Liet. Studentų Sąj. JAV.

KAS NAUJO KANADOJE?

Pilietybės įstatymo pakeitimas buvo svarstomas parlamente ir antrojo skaitymo proga pilietybės bei imigracijos ministeris E. Fairlough paaiškino, kad pakeitimas daromas natūralizuotų piliečių naudai. Esą iki šiol natūralizuoti piliečiai galėjo lengvai netekti pilietybės ir dėlto jie jautėsi lyg antros klasės piliečiais. Pagal naująjį pakeitimą, natūralizuotas pilietis gali netekti pilietybės tik tada, kai jis Kanados vyriausybės yra apkaltintas valstybės išdavimu ir atsisako grįžti į kraštą bei stoti į teismą. Jei jis grįžta Kanadon ir teismo yra randamas kaltu, baudžiamas pagal kriminalinį kodeksą arba valstybės paslapčių įstatymą, bet neprarandą pilietybės. Ateivis, norįs gauti Kaandos pilietybę, turi atitikti nustatytus reikalavimus — būti gero elgesio, mokėti anglų arba prancūzų k., žinoti pareigas ir teises, priimti priesaiką. Tuo atveju, kai kyla abejonė ar natūralizuotas bei čiagimis pilietis yra netekęs pilietybės, įstatymas numato teismo procedūrą arba komisiją, kuriai pirmininkauja teisėjas arba juo buvęs.

Liberalų opozicija reikalavo visiško natūralizuotų ir čiagimių piliečių sulyginimo. Ji pasipriešino vyriausybės pasiūlymui, pagal kurį natūralizuotas pilietis praranda pilietybę, jeigu priimadamas priesaiką turi intenciją jos nesilaikyti. Kadangi to niekas negali įrodyti nei žmogaus minties skaityti, imigracijos ministeris šį pasiūlymą atsiėmė.

Įstatymo pakeitimas bus svarstomas jau naujoje parlamento sesijoje. Tik ką pasibaigusioje sesijoje tai buvo vienas iš paskutinių pasiūlytų projektų.

★

Amerikiečių karių Kanados žemėje yra 8.000. Didžioji jų dalis yra Newfoundland prov. savo bazėse, kiti eina tarnybą erdvės sekimo linijose Pinetree ir DEW ,kur dalyvauja ir kanadiečių daliniai. Už metų ar dvejų amerikiečių skaičius padidės 4.000, kai bus įrengti benzino punktai lėktuvams.

★

Masonų ordenas, 33 laipsnio, buvo įteiktas min. pirm. J. Diefenbaker ir Ontario prov. premjerui L. Frost. Tai augščiausias masonų pasižymėjimo ženklas, kurį įteikė žymiesiems svečiams augščiausioji Kanados Scottish Rite masonų taryba Windsore, kur įvyko jos posėdis. Su abiem premjerais buvo dar apie 50 įvairių įžymybių, kurie taipgi gavo masonų ordenus. Min. pirm. Diefenbaker buvo atvykęs Windsoran privačiai, anot "Globe a. Mail", kaip masonas, o ne kaip min. pirmininkas. Su žurnalistais šia tema jis nerodė noro kalbėtis.

★

Energijos kongresas įvyko Montrealyje. Jame dalyvavo 50 kraštų delegacijos — apie 1.000 asmenų. Sovietų delegaciją sudarė 17 asmenų ir jai vadovavo elektrinių jėgainių ministeris A. S. Pavlenko.

★

Išvyko Rusijon W. Bezpalko, lenkas, gyvenęs Oshawa mieste. Jis buvo imigravęs 1930 m. be žmonos, su kuria negalėjo palaikyti tiesioginio ryšio, nes ji buvo beraštė. 1955 m. per savo draugą jis sužinojo, kad žmona, kuri buvo dingusi per karą, sugrįžusi namo — į sritį, atitekusią Rusijai po karo. Trejus metus bandė jis parsigabenti žmoną Kanadon, bet rusai atsisakė jai duoti vizą. Tada jis nusprendė pats grįžti pas žmoną per Londoną - Leningradą, išpardavęs visą savo turtą Kanadoje .

Nepolitinis menas

Lietuvis stebėtojas Niujorke apmaudingai stebėdamas, kaip NYTimes publicistas J. Reston vaizdžiai aptaręs Amerikos "Plūduriavimą ir svajones prie Potomaco" ryškesnėj laiko perspektyvoj gyvai komentavo PLB Seimą. Komentavo jį ir prokomunistiniai lietuviai, atsiliepė svetimtaučiai. Jei "The Globe and Mail" vedamasis, per spausdintas NYTimes, kviečiant imtis realios politikos Kinijos atžvilgiu, imponavo kanadiečių politiniu subrendimu, tai Kanados lietuviai susilaukė visuotino lietuvių dėmesio savo delegacijos bendru ne tik politiniu, bet ir kultūriniu brandumu. Jie prisidėjo, kad NYTimes, bendrų žinių puslapiuose, užpraėjusį sekmadienį rado reikalinga skelbti apie "World's Lithuanian Congress", Niujorke, kuris apeliavo į pasaulio sąžinę dėl Lietuvos. Ne vienas svetimtautis, ir TSRS ambasadose, stebėjosi patyrę, jog 18 pavergimo metais lietuviai geba globaliniai susiorganizuoti, kad jų balsas galėtų būti geriau išgirstas, demokratiniai idealai politikoj ir kultūroj nuosekliau plėtojami.

PLB Seimas, kaip ir kultūrinio atgimimo sąjūdis, aišku, susilaukė kur kas aršesnio puolimo "Tėvynės Balse", "Tiesoj", ir už vis labiau Brooklyno "Laisvėj". Jei išeivijos politinį ir kultūrinį atgimimą ir savikritiką tėvynėje, matyt pavestas, puolė tik Stasys Laurinaitis - Šarūnas, tai "Laisvė", dar Seimui net nepasibaigus "džiaugėsi" Seimo "nepasisekimu", vadino jį "burbulu", "krikdemų kitu triku"... "TB" ir "Tiesa" pastaruoju metu ypač puolė Kanados lietuvių spaudą. "TB" vadino vardais, bet "Tiesa" rugpiūčio 26 d. "Pastabose" keikėsi, kad "Toronto buržuazinių nacionalistų laikraštis... eiline šmeižto doza apie Tarybų Lietuvą liejo... eilinis šmeižikas, besislėpiąs Galvos pavarde". Jei Laurinaičiui nepatiko Galvos nuosekli kritika buvusiai lietuviškai politinei veiklai išeivijoje, tai "Šarūnas" visu savo partijos intelektu gyrė dailininkus Puziną ir Janušą "Tėvynės Balso" nr. 66, kad šie "bravai pasipriešinę" pastangoms išvengti nuosmūkio organizuojant tarptautinę lietuvių dailės parodą. Anot Laurinaičio, tie visi kiti dailininkai, esą išdavę lietuvybę, jų menas mat abstraktus, moderniškas. Tas pats autorius, "TB"

ALMAUS,
mūsų bendrabarbio Niujorke

nr. 63, taipgi partijos vardu, parėmė ir visus tuos išeivijoj, kurie plūdo ir pačią "kultūrinio nuosmūkio" deklaraciją. J. L. - Šarūno supratimu, nuosmūkis juk nesąs išvengiamas, nes "lietuviškas gyvenimas tegali klestėti..." sovietų rusų baudžiavoj(!). "Ne kultūrininkams tėvynėj, bet išeivių menininkams esąs reikalingas kultūrinis ryšys su Lietuva".

"Lietuviškas, ne sovietinis menas"

"Didysis" koncertas PLB Seimo metu Carnegie Hall daugeliui sąmoningų lietuvių Niujorke tebuvo ryškiausiu liudijimu "kultūrinio nuosmūkio", kada specialistus pakeičia mėgėjai.

Jei NYTimes ir kiti Niujorko laikraščiai pasitenkino keliomis eilutėmis pranešdami apie "entuziastiškus koncerto žiūrovus", tai privačiai svetimtaučiai vadino šį koncertą kitu, po TV kovo mėn. "nepriklausomybės programos" Niujorke, blemažu. Girdi, jie tikėjęsi išgirsti muziką ir dainas, kurios reprezentuos arba lietuvių muziką arba bent jų kraštą, tautą, sielą. Jie prašėsi atleidžiami, kad išėję nesulaukę galo... Šitokiomis programomis Niujorko lietuviai tik kenkę savo tautos politinei, jau "klasiškai" virtusiai sovietų agresijos bylai. Po kiekvieno tokio pasirodymo šiame didmiestyje gal ne vienas suabejoja lietuvių kultūriniu subrendimu nepriklausomybei.

Už tai dažną sujaudino praėjusios savaitės didžiosios spaudos dailės kritikai vienu balsu užprotestavę prieš sovietų pastangas vergti tautą, kuri turi savitą, tautinį, augšto lygio meną! Tai buvo didelis pripažinimas mūsų dailininkams, kurie siekdami parodyti tikrąjį save turėjo atlaikyti ne tik kampaniją iš savo kolegų tarpo, bet taip gi spirtis "politikierių" spaudimui nusilenkti jų sprendimams.

NYHTribune kritikas C. B. prisipažino, kad ėjęs į parodą abuojai, manydamas, kad prieš 18 metų pavergtos tautos dailininkai mažai išsiskirsią iš standartinio sovietinio "meno". Bet kaip jis buvęs nustebintas, kada išvydęs savitą, lietuvišką meną, nieko bendro neturintį su rusais! Lietuviai menininkai nors ir "nepriklausomi", yra neabejotinai "išaugę iš apibrėžto nacionalizmo". Kritikui daugiausiai užimponavęs Albinas Elskus, iki šiol mažai žinomas vitražų dailininkas Niujorke, patikę jam taipgi A. Galdikas, Paškevičius, aiškiai išsiskyrę parodoj V. K. Jonynas, Kašuba, Petravičius, kurie parodą padarę reikšminga ir svarbia.

Lietuviškas menas

Pasauly žinomas NYTimes meno kritikas Stuart Preston savo kolumnoj "Opening Guns of Season", lietuvių parodą vadina sezono atidarymo ir savaitės svarbiausiu įvykiu. Ir jis, kaip meno kritikas, reiškė protestą prieš kiekvieną, kuris drįsta okupuoti šių dailininkų tėvynę. Visi šie dailininkai, rašė Preston, širdies glūdumoj tebenešioja tėvynės ilgesį, jų menas aiškiai lietuviškas. "Literatūriškai tariant, tas lietuviškumo prieskonis jaučiasi būduose, kaip šie dailininkai lyriškai išreiškia žmogiškąsias ir nežmogiškąsias jėgas. Jie visi grįžta iš abstraktiškumo, kad pailiustruotų, sąmoningai arba skausmingai, pasaulį ir jo kelius, visad su kažkokiu tai sunkumu. Tai primena, jog žymieji dailininkai Soutine ir Ben Shahn juk irgi buvo lietuviai". (Žydų kilmės. Red.). Toliau Mr. Preston pastebi, kad grafikai neabejotinai išsiskyrė meistriškumu. Ryškiausiais dailininkais jis laikąs Augių, Elskų, Jonyną, Kiaulėną, Paškevičių ir Viesulą.

Dailininkų buvo didžiulis laimėjimas. Jį temdė "koncertas" ir kiti "kultūrinio nuosmūkio" deklaracijoj pranašauti atvejai. Bet tauta, kurioj vyksta šitoks judėjimas, nežus! Su tuo sutinka ir ex-prezidentas Herbert Hoover tik ką išėjusioj knygoj "Ordeal of Woodrow Wilson". Bet apie tai vėliau.

(Šis pranešimas suvėluotas dėl pašto kaltės. Red.).

Sudaryta komisija tyrinėti Amerikos Balsui

New York (LAIC) — Prie JAV Atstovų Rūmų Užsienių Reikalų Komiteto sudaryta Komisija tyrinėti Amerikos Balso veiklą. Ji sudaryta Užsienių Reikalų Komiteto Europos skyriaus pirmininkės Edna Kelly iniciatyva. Manoma, kad ji ir vadovaus tai komisijai. Reikia pastebėti, kad Kongreso atstovė Edna Kelly šiais metais kalbėjo Baisiojo Birželio minėjime Town Hall, Niujorke, birželio 15 d. Ji parodė didelį pabaltiečių reikalų supratimą.

Savaitės įvykiai

Prezidento Eisenhowerio kalba per televiziją ir radiją išryškino JAV oficialią poziciją ginče dėl Formozos. Pasak jo, JAV yra įsipareigojusios ginti Formozos ir Pescadores salas; Quemoy ir Matsu — raud. Kinijos pakrančių salos, priklausančios prie bendro fronto, ir todėl jos negalinčios būti išskirtos. Esą Peipingas aiškiai skelbiąs, kad tų salų užėmimas tėra viena programos dalis, vedanti į Formozos užėmimą ir laisvojo pasaulio susilpninimą. Tokių kėslų akivaizdoje JAV esą belieka ginti laisvės principą — priešintis užgrobimo politikai. Nusileidimas užgrobėjams esąs pavojingas dalykas, vedąs į karą, kaip kad atsitiko su nuolaidomis Miunchene. Antra vertus, JAV niekad nėra atsisakiusi derybų. Ir šį kartą JAV ambasadorius Varšuvoj esąs gavęs instrukcijas deryboms su Kinijos ambasadoriu. Derybos prasidėjo pirmadienį ir yra laikomos tęsiniu Ženevos derybų, kurios nutrūko 1957 m. gruodžio mėn.

Į Formozos ginčą meta savo svorį ir Kremlius. N. Chruščiovas pakartotinai pareiškė, kad raud. Kinijos užpuolimas reikšiąs ir Sov. Sąjungos užpuolimą. Be to, jis atsiuntė ilgą laišką prez. Eisenhoweriui, įrodinėjantį, kad Pacifike nebus taikos, kol JAV kariuomenė nebus atitraukta iš Formozos. Tos salos esančios Kinijos dalis, ir todėl jų valdymas priklausąs Peipingo vyriausybei. Pastarosios, kaip neatstovaujančios krašto valios, JAV nepripažįsta ir nepalaiko diplomatinių ryšių.

Nežiūrint diplomatinių pastangų, raud. kiniečiai tęsia Que moy salos bombardavimą iš pakrančių artilerijos ir neprileidžia Čiangkaišeko tiekimo laivų. Ikišiol toj saloj žuvo apie 1.000 kiniečių. Būtiniausi reikmenys pristatomi lėktuvais. JAV karo laivai, lydį tiekimo laivus, plaukioja 3 mylių atstume nuo kranto. Jų raud. kiniečių artilerija ikišiol nekliudė, nors jie ir nesilaiko naujai paskelbtos 12 mylių teritorinių vandenų ribos.

Baigė kelionę

JT gen. sekret. Hammarskjold, ilgokai užtrukęs Vid. Rytuose, grįžo Niujorkan ir čia rengia išsamų pranešimą apie kelionės rezultatus JT pilnaties sesijai, kuri prasidėjo rugsėjo 16 d. Gen. sekretorius lankėsi Libane, Jordanijoj, Irake, Izraely ir Jungt. Arabų Respublikoj. Ilgiausiai užtruko Jordanijoj ir Libane, kur tebėra britų ir amerikiečių kariniai daliniai. Dar nežinia, ar JT ryšis siųsti į tuos kraštus tarpt. kariuomenę ir ar Libanas su Jordanu sutiks ją įsileisti. Kaikurie arabų kraštų pareigūnai prasitarė, esą JT gen. sekretoriaus kelionė nebuvusi sėkminga. Pats gen. sekretorius sakosi esą optimistas. Jo kelionė buvusi informacinio pobūdžio.

Pasaulio valdžia

Paryžiuje įvyko tarptautinis kongresas parlamentinės sąjungos pasaulio valdžiai organizuoti. Joje dalyvavo 150 atstovų iš 28 kraštų. Iš komunistinio bloko dalyvavo tik Lenkija, atsiuntusi vieną atstovą. Kongresas vienbalsiai priėmė chartą, kviečiančią organizuoti: pasaulio parlamentą, kuris priimtų tarpt. įstatymus, būtinus taikai išlaikyti, vykdomąją valdžią, tarpt. tribunolus ir tarpt. policiją, kuri prižiūrėtų tarptautinių įsipareigojimų vykdymą. Ši charta buvo išsiuntinėta visoms pasaulio vyriausybėms ir parlamentams.

Rinkimai Čilėje

Buvo renkamas naujas prezidentas 6 metams. Kandidatų buvo net 5, bet nė vienas negavo aiškios daugumos. Daugiausia balsų surinko milijonierius Jorge Alessandri — 386.192. Jis yra popierio monopolio direktorius. Už jį žmonės balsavo kaip gabų ekonomistą, galintį išvesti kraštą iš infliacijos, nedarbo ir didelių skolų. Parlamentas spalio 24 d. nuspręs kuris iš 5 kandidatų bus prezidentu. Praeity betgi parlamentas pasisakydavo už daugiausia balsų gavusį kandidatą.

JAV karinis lėktuvas, skridęs per Turkijos teritoriją netoli S. Sąjungos sienos, dingo sovietų teritorijoje. 11-kos lakūnų likimas nežinomas. JAV reikalauja ištirti reikalą. Yra liudininkų, mačiusių, kad amerikiečių lėktuvas buvęs lydimas sovietų naikintuvų ir vėliau sprogęs ore.

Praha. — Komunistinė spauda skundžiasi, kad Prahoje privatūs verslai neišnyksta, bet atsigauna ir stiprėja. Anksčiau privačiose įmonėse dirbę 13.1% darbininkų, o pastaruoju laiku jų skaičius pakilęs iki 16.9%.

Tėviškės Žiburiai
THE LIGHTS OF HOMELAND
Published by Lithuanian R.C. Cultural Society of Canada
SAVAITRAŠTIS
Redaguoja Dr. A. Šapoka ir Dr. Pr. Gaidamavičius
Leidžia Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija
Prenumerata visur metams $5.00, pusmečiui $3.00.
Įmokėję nemažiau $10 laikomi garbės prenumeratoriais
Už skelbimų turinį redakcija neatsako.
941 Dundas St. W., Toronto, Ont. Canada Telef. EM. 8-6813.

RELIGINIAME PASAULYJE

★ **Ekskomunikuoti** visi Kinijos katalikų vyskupai, kurie šventino arba buvo įšventinti vyskupais be Apašt. Sosto sutikimo. Tai paskelbė popiežius Pijus XII specialiame laiške - enciklikoj Kinijos vyskupams, kunigams ir tikintiesiems. Jame pabrėžiama, kad komunistų įtakai pasidavusių "pažangiųjų" kunigų šventinimas vyskupais daro didelę žalą K. Bažnyčiai — ardo josios vienybę. Vyskupų skyrimas esą išimtinai priklauso Apaštalų Sostui, ir 14 naujų Kinijos vyskupų įšventinimas buvęs padarytas neteisėtai. Šiuo metu Apašt. Sostui ištikimų vyskupų Kinijoj yra 25, kurių 11 laikomi kalėjimuose. Keletas ištikimųjų vyskupų buvo net kankinimais priversti šventinti "pažangiuosius" kunigus.

★ **Ortodoksų - protestantų** delegacijos buvo susitikusios Olandijos mieste Utrecht. Ortodoksų delegacijai, atsiųstai Maskvos patriarcho, vadovavo metropolitas Nikalojus ir vysk. Mykolas iš Smolensko; protestantus atstovavo pasaulio protestantų tarybos pirm. Fr. Clark - Fry ir sekret. Visser t'Hooft. Pasitarime buvo svarstyta: ortodoksų dalyvavimas bažnyčių vienybės sąjūdy, bendras frontas politinių - socialinių problemų akivaizdoj, religinė laisvė ir t.t.

★ **Protest. bendruomenių** atstovai iš Rytų ir Vakarų Europos buvo suvažiavę Varšuvoj, kur, dalyvaujant lenkų ortodoksų ir sentikių atstovams, buvo nutarta įsteigti bendrą Europos bažnyčių organizaciją - konferenciją. Dalyvavo ir pasaulio protest. bažnyčių tarybos vadai — pirmininkas ir sekretorius.

★ **Naują žurnalą** pradėjo leisti sovietų švietimo ministerija: "Filosofijos mokslas". Pirmame numery leidėjai įpareigoja visus sovietų mintytojus kovoti prieš "revizionistus" — L. Lukasc, E. Bloch, L.Kolakowski... ir prieš marksizmo priešus, iš kurių sumini: kun. G. Wetter Romoje, M. Lange Berlyne ir kun. Bochenski Fribourge. Žurnalas kelia reikalą ugdyti mokslinį ateizmą.

★ **Katalikų teologų** kongresas įvyko Koenigsteine, Vokietijoje. Jame dalyvavo 162 teologai iš Vokietijos ir kt. kraštų. Kongrese buvo svarstoma tema: Jau nimas tarp Bažnyčios ir komunizmo. Daugiausiai reiškėsi jauni kunigai ir pasauliečiai.

★**Čekoslovakijos katalikai** izoliuoti nuo užsienio, kaip ir kituose sovietų satelitų kraštuose. Vienas Prahos studentas rašo Lenkijos katalikų laikraščiui "Kierunki": Čekoslovakijoje esą mažai įsitikinusių katalikų, bet dar mažiau įsitikinusių marksistų. Ten nesą galima gauti nei katalikiškų knygų, nei laikraščių, išeinančių Vakaruose. Taip pat esą neleidžiama palaikyti ryšį su užsienio rašytojais.

★ **Sumažėjo JAV** šiais metais bažnyčių narių prieauglis. Nuo II D. karo jis kasmet didėjo ir dar pernai siekė 3%. Šiemet jis krito iki 0.9%, kai tuo tarpu krašto gyventojų prieauglis sudaro 1,7%. Tokius duomenis skelbia naujausia laida Yearbook of American Churches.

★ **Suprastintas laidotuves** įvedė savo vyskupijoj Angers, Prancūzijoj, vysk. H. A. Chappoulie. Ikišiol buvo 6 klasės, įvestos laidotuvių biurų, prie kurių turėjo derintis ir Bažnyčia. Pigiausia 6 klasė — $30, brangiausia — $3.000. Pagal vyskupo potvarkį, nuošiol bažnyčioje bus vienos klasės laidotuvės visiems ir honoraras — $15. Neturtingieji ir toliau bus laidojami nemokamai, o civilines išlaidas — laidotuvių įstaigą, kapines ir t.t. — padengs savivaldybė. Išimtis galinti būti daroma žymių asmenų laidotuvėms: tuo atveju gali būti daugiau antraeilio iškilmingumo — daugiau giesmininkų ir pan. Tokiu potvarkiu parodė nepasitenkinimo laidotuvių įstaigos: esą tokia lygybė daranti "skriaudą" žmonėms, kurie savo gyvenime niekad nevažinėjo III klase, buvę vis augščiau, o paskutinėj kelionėj būsią priversti naudotis ketvirta klase!...

★ **Katedroj nėra paplūdimio** — tokį durų užrašą iškabino Saint-Gatien katedros klebonas Tours vietovėje, Prancūzijoje. Mat, daugelis lankytojų pradėjo ateiti katedron vasarotojų drabužiuose kaip turistai pasižiūrėti istorinės vietos. Toks užrašas pagaliau sugėdino lankytojus. Ankstyvesni užrašai, primeną reikalą gerbti šventovės rimtį nedarė lankytojams įspūdžio.

Įvairūs siuntiniai

į LIETUVĄ, Latviją, Estiją, Ukrainą, Lenkiją ir U.S.S.R.

IŠ KANADOS:

Siunčiame Jūsų sudarytus ir apdraustus rūbų, avalynės, vaistų ir kitų reikmenų įvairius siuntinius. Turime pardavimui kostiumams, paltams ir suknelėms medžiagų, priedų ir įvairių kitų prekių.

IŠ ANGLIJOS:

Priimame užsakymus ir siunčiame įvairius vaistus, dantims taisyti įvairias medžiagas, akordeonus, mezgimo mašinas, laikrodžius, stiklui piauti peiliukus, parkerius, skustuvus, plaukams kirpti mašinėles, įvairias tekstilės medžiagas, maistą ir t.t.

STANDARTINIAI TEKSTILĖS SIUNTINIAI:

(Žemesnės rūšies)		(Geresnės rūšies)	
1. 4 kost. vilnonė medžiaga	14 yrd.	2. 4 kost. vilnonės medžiagos	14 yrd.
pamušalo	8 yrd.	pamušalo	8 yrd.
šerinės (klijonkės)	4 yrd.	šerinės (klijonkės)	4 yrd.
	$81.90		$108.50

(Vietoje 4-riems kostiumams gali būti 3 kostiumams ir 1 paltui medžiagos ir tuo atveju reikia primokėti $4.00. Užsakant prašau nurodyti medžiagos spalvą ir vyrišką ar moterišką).

Gyveną ne Toronte, prašome savo sudarytus iki 17 svarų gryno svorio siuntinius bei užsakymus siųsti mums paštu ar ekspresu. Apmokėsite gavę mūsų pranešimą.

LIETUVIŲ ĮSTAIGA

Baltic Exporting Co.

CENTRINĖ ĮSTAIGA:

849 College St., Toronto, Ont., Canada. Telefonas LE. 1-3098

SKYRIAI:

105 Cannon St. E., Hamilton, Ont. Tel. JA. 8-6686
ponia V. Juraitis.

94 Douglas St., Sudbury, Ont. Tel. OS. 3-5315
ponia M. Venskevičienė.

DARBO VALANDOS: pirmadieniais - penktadieniais nuo 9 val. ryto iki 7 val. vakaro. Šeštadieniais—nuo 9 val. ryto iki 5 val. v.

Sav. A. Kalūza

GEDIMINAS GALVA

Pasidavimas

Prieš metus šio laikraščio skiltyse dėsčiau apie JAV nuoklydas pavergtųjų tautų laisvinime. Tartas žodis, duotas pažadas, deja, nesutapo su veiksmu. Pavergtos tautos paliktos savo likimui. Ir visa tai veda į JAV politinį ir mintijimo pasidavimą.

Pasidavimo ženkle išaugo nepaprastas sąmyšis rusams paleidus žemės bendrakeleivius. Veiksmai Artimuose Rytuose paženklinti pasidavimu. Senate pasidavimo svarstymas, nors sumų neskyrimas karinio pasidavimo galimybėms tirti yra nelemtu ženklu. Susigyvenimas su pasidavimo mintimi jau yra savaime blogybė, nežiūrint ar ji pagauna samdytus valdininkus ar laisvalaikiu, nemokamai jo galimybes svarstant.

Mes pagarbiai sutikome JAV prezidento žygį š.m. sausio 12 d., kai jis pareikalavo laisvės rusų pavergtoms Rytų Europos tautoms, nors ir nebuvome tikri, kad tuo metu kalbėta ir apie Pabaltijį. Tačiau negalima užgirti JAV vyriausybės tylos, kai N. S .Chruščiovas tarė, jog Rytų Europos pavergtų tautų likimas yra apspręstas. Jis įžuliai nurodė, kad į šį reikalą įsikišimas gali nuvesti į susidūrimą ginklais. Tai sako, kad tautų pavergimas yra ryžtingiau ginamas, kaip pavergtųjų tautų teisės.

JAV pasitraukimas

Pasidavimo sutemas palydi pasitraukimas Jis padarytas, kai nutarta "pertvarkyti" Radijo Centrą Muenchene. Gyvybiškesnės lietuvių, latvių, estų programos panaikintos š.m. rugsėjo 1 d. Jos tepaliekamos Vašingtone ir techniškai "sustiprinamos". Ko vertas techniškas sustiprinimas, kai nuotolis padidinamas?

Negalima JAV radijo programos ne tik minties, bet ir techninšku pajėgumu laikyti stipriausiu, kai jis yra tik septintoje vietoje. Sakysime kiek perdėta pačių amerikiečių pašaipa, kad JAV raketų srityje yra nuo Rusijos atsilikusi 2 metais, kai propagandos srityje net 38 metais. Tačiau jos atsilikimas yra didelis. Ir vienas atsilikimo liudininkų yra lietuviškoji programa, kuri buvo subiurokratinta iki nesąmonės. Ji padaryta bekraujė, lietuvių tautai svetima ir nuvilianti. JAV atstovaujanti laisvę ir tautų apsisprendimą pradėjo kalbėti apie amerikietišką civilizaciją ir jos laimėjimus. Jos pradėjo piršti alkaniems lietuviams amerikietiškus šaldytuvus, pavergtiems vakarietišką demokratiją, o skurstantiems bei tremiamiesiems JAV gerbūvį. JAV savo tikrovės perteikimu ir visišku neprisitaikymu prie pavergtųjų tautų nuotaikų sukūrė didelį jų nusivylimą. Vieton atitaisyti padarytas klaidas, vieton iš esmės pertvarktyi Europoje veikiančius radijo siųstuvus, kurie sugebėtų kalbėti nuoširdžiai, lietuvių tautos gyvybiniais reikalais, lietuviška prasme ne tik lietuviškais žodžiais — tenkintasi robotų sakiniais. Amerikos Balsui buvo nepaprastai sunku įsijausti lietuvių ir kitų tautų nuotaikose. Pagaliau net jis atšoko nuo lietuvių tautos siekimų, nes jam įsakyta tenkintis valdiniu sustingimu: visoms tautoms piršti tą patį žodį, nelyg prekę, kuriai ieškoma rinkos.

Muencheno lietuviškoji programa

Nūdieną galima atvirai pasakyti, kad Muencheno lietuviškoji programa buvo žymiai laisvesnė už esančią Vašingtone. Protarpiais, pvz. meninės dekados metu, muencheniškis Amerikos lietuviškai kalbantis balsas sugebėjo tinkamai atsikirsti maskviškei propagandai. Tačiau tokių atvejų neperdaugiausia būta. Tikra retenybė kai AB lietuviškoji programa sudarė vargo Maskvai ir jai buvo pataikyta į skaudžiausią vietą. Deja, tenykštė lietuviškoji programa buvo nuolatiniame svyravime, malant dar kartą, kas jau anksčiau buvo sumalta: Vilniaus radijui atsikertant, tačiau nesistengta būti lietuviškų polėkių puoselėtoju ir brandintoju. Lietuviškosios programos išraiška buvo sustingusi, o jos apimtis, pats turinys — pernelyg vientisas, blankus. Ji nesugebėjo sukurti būtinų jaunimo, ūkininkų - kolchozininkų, darbininkų, mokytojų ar šviesuomenės programų. Religijos valandėlėse buvo daryti neblogi bandymai sugretinti tikėjimą ir tautiškumą. Bet ir jos išnyko. Pagaliau Muencheno lietuviškoji programa buvo įrikiuota į griežtas vėžes: skelbti žinias ir kalbėti oficialiu amerikiečių balsu.

Atgarsis

Kaip pavergtieji lietuviai vertino Muencheno lietuviškąją programą?

Jau prieš ketvertą metų gautomis žiniomis jie nesidžiaugė jos bekraujiškumu ir atitrūkimu nuo lietuviškojo gyvenimo. Tačiau jie klausė pastoviai, vis tikėdamiesi..., nelyg skęstantis už šiaudo griebdamasis. Ir dažnai klausytojai ją palydėjo rankos mostelėjimu. Jis klausė, nes galėjo žymiai geriau užgirsti negu kurias kitas lietuviškąsias radijo programas...

Tačiau lietuvių tautoje pradėjo bręsti ryškus nusivylimas. Žodžiai be veiksmo tampa nuodais, nevilties ir beprasmiškumo nešėju. Tebūnie šių žodžių liudininku vyras, kuris mane nudžiugino Kauno sunkiųjų darbų kalėjime 1942 m., aplinkiniu keliu pasiuntęs velykinių margučių, vėliau 12 ir pusę metų buvęs vergų stovyklose Sibiro tundrose. Jis padaro kitą nemažesnę staigmeną suradęs tikslų mano adresą ir š.m. rugpiūčio 18 d .laiške dėstąs, 20 metų praslinkus nuo paskutinio pasimatymo: "Mielas Gediminai, man regis, kas beskirtų mus, kokios bebūtų mūsų pažiūros, neturime teisės vieni kitiems daryti kaltinimų ir užmetimų. Mūsų geopolitinė padėtis yra tokia, kad dėl mūsų padarytų istorinių klaidų stipresnieji kaimynai protarpiais mus mindo ir blaško. Daugelis mūsų tautos sūnų ir dukrų prisiglaudė Naujajame pasaulyje, daugelis, be laiko, rado amžiną prieglobstį kažinkur tundrose ir visa tai nutiko, kad esame ant didžiojo kelio tarp rytų ir vakarų... Todėl, mielas Gediminai, nepykite ant mūsų, kad dauguma tautos pasiliko prie savo kamieno... Jūsų priglaudėjai ar "globėjai" ne populiarūs mūsų širdžiai, nes jie suniekino žmonių viltis. Aš esu tikras, kad ir jūsų — išeivių tarpe tikroji tiesa yra ne ta, kuri kartais eterio bangomis pasigirsta..."

Ir krito ašara skaitant, kaip ir rašiusiam šiurpias dienas stumiant, kad pavergtųjų viltys ne tik suniekintos, bet ir išniekintos.

Šuolis į pavojus

BRITŲ LAKŪNO PERGYVENIMAI RUSŲ "GLOBOJE"

Tęsinys iš pereito Nr.

— Kada pagaliau mes galėsime važiuoti į namus?

— Viršila Scotty Young, aš gerai suprantu jūsų norus pamatyti tėviškę. Bet tai nėra lengvas reikalas...

— Bet kodėl?

Jis tik atsakė, kad kolkas tik tiek tenorėjęs su manimi pasikalbėti ir kad aš galįs jau išeiti. Beeidamas turėjau daug ką galvoti po šio vizito. Bet teko dar gerokai palaukti, kol viskas išaiškėjo.

Antras apklausinėjimas tebuvo tik trečią dieną. Kambaryje tebuvo tik pilvotas karininkas. Šį kartą nei pagarbos aš jam neatidaviau. Aš galvos palenkimu priėmiau jo pasiūlymą atsisėsti ir laukiau kas bus toliau.

— Cigaretę?

Ir šis apklausinėjimas nesiskyrė nuo kitų.

—Aš atsiprašau už praėjusį pasikalbėjimą. Tai buvo ano kaltė, — tarė rodydamas į tuščią kėdę, kur kitas buvo sėdėjęs aną kartą.

— Mano draugas yra labai suinteresuotas radaro tyrinėjimais, tai perdaug nuvažiavo tuo klausimu. Jūs suprantate?

Pritariau jam palenkdamas galvą, nors juo netikėjau. Bet juk neturėjau reikalo su juo ginčytis.

— Ar tos ekstra antklodės padėjo jums pasveikti? — užvedė naują kalbą.

— Taip.

— Gerai. Jūs tik turite paprašyti, ir mes darysime viską, kad aprūpintume jus.

Vėl palenkdamas galvą pritariau jam. Bet pagaliau, kodėl jis toks duosnus pasidarė, Kodėl iš karto taip pasikeitė? Iki šiol, išskyrus Tanią, nei vienas iš rusų nebuvo man palankūs. Ką rusai nori tuo laimėti? Tas man sukėlė daug įtarimų. Kodėl aš vienas buvau išskirtas apklausinėjimams? Kodėl? Bet aš jau gerai pradėjau pažinti rusus. Jų kiekvienas žingsnis buvo iš anksto suplanuotas.

— Atrodo, jūs esate nustebęs kažkuo. Bet jūs neturite apie Rusiją spręsti iš to, ką matėt iki šiol. Jūs pamatysite, kad mūsų aviacija nesiskiria nuo Britų aviacijos.

Jis stabtelėjo. Aš pradėjau galvoti, kodėl pirmas rusas išsidavė, kad su manimi buvo blogai elgiamasi. Galvojau, kas bus su šiuo nauju pakeistu pasikalbėjimo metodu?

— Viršila Scotty Young, aš noriu būti su jumis atviras. Iki šiol elgesy su jumis buvo mūsų padaryta klaida, bet žinok, kad tai karo metas...

— Taip, tai jūs žinote, kad mane kas dieną statydavo prie sienos sušaudyti?

— Tai karo metas, mes turime būti atsargūs, — tarė rodydamas į mane savo riebia ranka.

— Ar tai atsargumas statyti prie sienos žmones ir gąsdinti iki mirties?

— Prašau, aš nieko nežinau apie tai. Geriau, kad ir jūs užmirštumėte.

Tą reikalą jis greit užbaigė. Nereikėjo nei minutės, kai "pamiršau", ko negalėjau pamiršti per dešimtį metų.

— Ką jūs galvojate apie Rusiją? — paklausė jis vėl tą patį.

Kaip ir pirmiau, meluodamas atsakiau.

— Esu patenkintas jūsų atsakymu. Rusija yra didelis progresuojantis kraštas. Po karo pasidarys didžiausia pasaulio pajėga.

Pasikalbėjimas tapo politine lekcija. Karininkas kalbėjo apie socializmą, kuris esąs garantija ateityje išvengti karų.

— Už kelių savaičių karas pasibaigs. Mūsų kariuomenė prie Berlyno. Tuojau bus po Vokietijos.

Jis visai neužsiminė apie Ameriką ir Britaniją. Jam atrodė, kad tie kraštai beveik nevaidino jokio vaidmens nacių sumušime.

— Ir pagaliau grįš taika. Rusija ieškos prityrusių žmonių. Mes daug nukentėjome kovoje už laisvę.

Sustojus jam kalbėti, galvojau, kas už viso to slėpiasi? Tada jis man pasakė... Jis kvietė mane tapti raudonosios aviacijos kariu.

Šis storapilvis, fanatiškas komunistas, šaltai kalbėdamas siūlė man numesti Britų aviacijos uniformą, pakeičiant į sovietinę. Aš nepamenu net visų žodžių, kuriais jis išreiškė kvietimą — aš visiškai buvau jų pritrenktas.

Dabar viskas buvo aišku. Cigaretės, mandagumas... Mane kvailas juokas paėmė, kai jis pasiūlė ne tik dvigubą algą, nei iki šiol gaudavau tarnaudamas Britų aviacijoje, bet dar net suteikti karininko laipsnį.

Man vėl dingtelėjo mintis apie pastatymą prie sienos sušaudymui ir kaip greitai aš vėl galiu prie jos atsidurti. Tik šį kartą vargu ar būtų laimės išlikti. Pagaliau aš esu prašomas tapti tautos nariu, kur žmonių šaudymas yra vykdomas kaip normalus gyvenimo veiksmas. Mane vėl paėmė juokas — nesukontroliuojamas juokas, žmogaus atsigaunančio iš prievartos smūgio.

— Nieko juokingo jums nepasakiau. Tai yra svarbus reikalas, — pastebėjo pakeldamas balso toną. — Jūs esate prityręs radaro operatorius. Jūs reikalingas mums apmokinti kitus.

Aš prisiminiau jį kalbėjus apie socializmo siekiamą taiką. Bet juk mano darbas surištas su karu.

— Nemanau, kad jūs būsite vienintelis įsijungęs pas mus. Dauguma britų ir amerikiečių taps mūsų aviacijos kariais.

— Aš nesidomiu jūsų idėja. Negaliu tapti dezertyru savo tėvynės.

— Jums nėra ateities Anglijoje. Užtruks daug metų iki jūs atstatysite savo miestus, kai Rusija jau atsistato.

— Taip! — galvojau apie belaisvius, kuriuos mačiau nužmogintus dar būnant Plese.

— Jūs turėsite užtikrintą vietą pas mus. Aš garantuoju. Jūs nebūsite priverstas tapti komunistu. Tik tiek, kad jūs parodysite mūsų lakūnams radaro naudojimą.

— Ne! — vienu žodžiu atsakiau.

Jis vėl mėgindamas prikalbėti daug ką žadėjo, net pasiūlydamas moteris ir balius.

Aš vėl atsakiau "Ne" ir paprašiau, kad galėčiau greičiau grįžti prie savųjų. Jis prašė apsigalvoti ir apie tai neprasitarti kitiems. Taip mes ir persiskyrėme.

Išpasakojus savo istoriją draugams, visi sėdėjome tyloje. Po kurio laiko Roundes paklausė:

— Kur pagaliau mus nuveš?

Nei vienas nežinojome ką atsakyti. Tik Nixonas tepasakė, kad vienas dalykas tikras, jog mūsų dar neveš į namus. Mes priėjome išvados, kad belieka laukti ir žiūrėti, kas bus.

Taip viena ir kita diena praslinko nieko neatsitinkant, tik mūsų maistas pradėjo blogėti ir entuziazmas pradėjo nykti, kaip dūmai blaškomi vėjo.

Pagaliau mane iššaukė trečiam apklausinėjimui. Jis vyko jau ne tokiame gražiame kambaryje ir jau buvo kitas rusas— apskritu veidu ir didelėmis ausimis. Jo akys, kaip svogūnai, be paliovos vartėsi kaktoje. Prie jo šono sėdėjo vertėjas.

Kelias minutes jis vartė didžiulę krūvą popierių, kurių jau buvo priaugę nuo mano pirmojo apklausinėjimo. Matyti jis buvo augšto rango karininkas. Iš jo antpečių ir laikymosi buvo galima tai spręsti.

Apklasinėjimas niekuo nesiskyrė nuo pirmųjų. Pirmiausia paklausė ar esu patenkintas kambariu, apie pirmuosius elgesius su manimi papuolus į jų

(nukelta į 7 psl.)

Dėmesio Namų Savininkams!

Šildymas alyva

Kad sumažinus gaisrų pavojų, sprogimų ir kitokių nenormolumų, kad gauti geresnį šildymą naudojant mažiau alyvos, krosnys ir burneriai turėtų būti išvolyti, patikrinti ir tinkamai nureguliuoti bent sykį į metus.

Atlieku visus augščiau išvardintus darbus, taip pat atlieku įvairius remonto darbus, pakeičiu dalis, sudarau alyvos sutartis.

Darbas garantuotas ir apdraustas. Prieinamos kainos. Kad apsaugoti krosnis ir dūmų vamzdžius nuo rūdyjimo — valymas patartinas anksti pavasarį.

Jūsų patarnavimui skambinkite:

S. Ignotas
LE. 6-5113
17 DELAWARE AVE.

JEI SIUNČIATE MEDŽIAGŲ

giminėms į tėvynę, prašome atsilankyti į

DAVIDSON ECONOMY CENTRE

Čia gausite urmo kainomis geriausių angliškų medžiagų. Įvairiausių medžiagų pasirinkimas. — Prieinamos kainos. NEPATENKINTIEMS PIRKINIU — PINIGUS GRĄŽINAME.

231 QUEEN ST. W. (arti University Ave.) Telef. EM. 8-6576

Studijų Dienos Montrealyje

Montrealio Studentų skyriaus valdyba paskatinta centro ėmėsi iniciatyvos ir spalio 4-5 d.d. ruošia Studijų Dienas Montrealyje. Jau seniai buvo pribrendęs reikalas sušaukti panašų Kanados ir Amerikos studentų suvažiavimą, kur būtų galima pasidalinti mintimis, padiskutuoti aktualias lietuvio akademiko problemas, susitikti senus draugus ir įsigyti naujų pažinčių. Mes, Montrealio studentai, tikimės, kad šios Studijų Dienos kartu bus ir Kanados - Amerikos studentų susiartinimo šventė.

Studijų Dienų programoje numatyta:

Šeštadienį:

9 val. ryto — registracija.

10 val. — atidarymas.

10.15 val. V. Vardžio paskaita "Lietuvis akademikas dabarties kultūrinėj, politinėj ir ekonominė sankryžoj". Po paskaitos diskusijos.

12.30 val. — bendri pietūs.

2 val. p.p. A. Banelio paskaita "Akademinė lietuviškoji šeima, jos prasmė ir aktualumas". Po paskaitos diskusijos.

8 val. vak. "Initium Semestri" balius.

Sekmadienį:

11 val. — šv. Mišios.

12.30 val. —dr. H. Nagio paskaita "Studento akademiko lietuviškoji misija".

1.30 val. p.p. — Studijų Dienų uždarymas.

Viskas vyks Aušros Vartų parapijos salėje, 1465 Rue De Seve, Cote St. Paul, Montreal. Initium semestri balius įvyks Queen Elizabeth viešbučio Duluth salėje, 900 Dorchester St. West.

Svečius prašome kiek galint greičiau užsiregistruoti, nes į balių vietos yra rezervuotos ir jų skaičius ribotas. Įėjimo kaina $3.50. Apsirengimas "formal" arba "semi-formal".

Mieli Kolegos, mes, Montrealio studentai, kiek sugebame ir kiek sąlygos leidžia stengiamės ir stengsimės, kad šis Amerikos ir Kanados studentų suvažiavimas kuo geriausiai pavyktų. Paskaitų temas parinkome aktualias ir įdomias. Kalbėtojai, kaip matome iš pavardžių, irgi neapvils. Baliui salę išnuomavome naujausiame ir gražiausiame Montrealio viešbutyje. Baliaus metu gros net du orkestrai, todėl galėsite linksmintis kiek tik širdužė leis... Mes tikimės, kad visi atsilankysite, nes tik nuo jūsų skaitlingo dalyvavimo priklausys šis Studijų Dienų pasisekimas.

Tad iki pasimatymo Montrealyje!

Visais reikalais prašom kreiptis į sekretorę R. Siniutę, 153 3rd Ave., Ville LaSalle, Montreal. Telef. PO. 6-5900 arba į pirmininką V.Piečaitį, 5785 12th Ave., Rosemount, Montreal. Tel. RA. 2-4449. **Studentų v-ba.**

Sovietinė amnestija

Rygos radiofonas rugpiūčio 4. d. informavo apie Latvijos TSR augščiausio teismo posėdį. Jame nagrinėta byla dviejų nepriklausomos Latvijos saugumo valdininkų: Karlio Biezais ir Karlio Opss. Biezais dirbęs valstybės kūrimosi pradžioje ir politinio skyriaus pavedimu užmezgęs ryšius su komunistišku pogrindžiu. Jis esą kaltinamas dėl komunistinio rašytojo A. Breces suėmimo. K. Opss esą dirbęs saugume "buržuazinės diktatūros" metais ir dalyvavęs suimtųjų tardyme. Abu kaltinamieji pilnai prisipažinę. Teismo sprendimas: K. Biezais nuteistas 25 metams kalėjimo, o K. Opss — laisvės atėmimu 10 metų. Abu kaltinamieji teisti kaip kriminaliniai nusikaltėliai, o ne kaip politiniai.

Mums nėra galimybės patikrinti, kiek tiedu asmenys buvo "nusikaltę". Bet šis Latvijos TSR augščiausiojo teismo sprendimas yra įsidėmėtinas. Nuo A. Berces suėmimo yra praėję 36 metai, o nuo "buržuazinės diktatūros" laikų virš 20 metų. Jeigu dabar yra teisiami šių taip seniai praėjusių laikų Latvijos saugumo valdininkai, tai reiškia, kad sovietų teisė yra lygiai tokia pat kaip ir Stalino bei Višinskio laikais ir tokia pat kokią mes atsimename iš 1940-41 metų.

Nors Michailovas su savo štabu rytų Berlyne ir kitos sovietų įstaigos pluša suprakaitavę sukurti iliuzijai, kad dabar yra "kiti laikai" ir kad dabar visi tremtiniai ir net buvę kareiviai, policininkai, šauliai ir kt. gali drąsiai vykti namo, nes jiems taikomos amnestijos tokie ir tokie straipsniai, K. Biezais nuteisimas 25 metams ir K. Opss 10 metų aiškiai parodo tikrąją padėtį okupuotoje Latvijoje ir kad Stalino laikų metodai naudojami ir šiuo metu.

Vašingtonas. — JAV nuspendė duoti Turkijai 359 mil. dol. paskolą infliacijai išvengti bei finansams stabilizuoti.

Vašingtonas. — Kongreso priimtas biudžetas suvestas su 12 mil. dol. deficito.

Mokslas dabar sutraukia hemoroidus be skausmo ar nepatogumo

Surastas vaistas, kuris palengvina skausmus bei niežėjimą ir sutraukia hemoroidus.

Toronto, Ont. (Specialiai) — Pirmą kartą mokslas atrado naują gydomąją priemonę sutraukti hemoroidus ir palengvinti skausmą bei niežėjimą. Tūkstančiams pagelbėjo ši nebrangi priemonė, privačiai savo namuose be jokio vargo ar nepatogumo.

Daugeliu atvejų buvo švelnial palengvinti skausmai ir ištikrųjų atsilūgimas (sutraukimas) įvyko.

Nuostabiausia—kad rezultatai buvo tokie, kad išgirdę pareikšdavo: "Hemoroidai iš vis jau ne problema!"

Paslaptis šios naujos gydymo priemonės (Bio-Dyne) — atrasta garsaus mokslinio instituto.

Dabar ši nauja gydymo priemonė yra pasiūloma žvakučių (suppository) arba tepalo (ointment) pavidale vadinamu PREPARATION H.

Klauskite šio vardo vaistų visose vaistinėse — pinigų grąžinimo garantija.

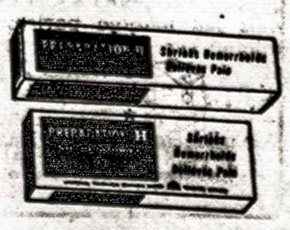

Gudai klaidina parlamentarus

Minėdama savo krašto nepriklausomybės paskelbimo 40 m. sukaktį Amerikos Gudų Sąjunga išleido anglišką leidinį "Byelorussian's Independence Day—March 25, 1918. Documents, Facts, Proclamations, Statements and Comments. New York, 1958", 80 psl.

Leidiny pradžioje spausdinamas nepriklausomybės paskelbimo aktas, dviejų konstitucijų ištraukos ir pluoštelis informacijų apie Gudiją. Čia suminimos senosios Gudijos kunigaikštijos ir sakoma, kad 14 a. "visi Gudijos kraštai buvo įjungti į Didžiąją Lietuvos kunigaikštiją, kuri politiškai ir kultūriškai buvo dominuojama gudų". Kai D. Lietuvos kunigaikštija suėjusi unijon su Lenkija, lenkų įtaka pasireiškusi ir Gudijoje. Toliau jau kalba apie santykius su Maskva bei rusais. Čia pat spausdinamam žemėlapy etnografinė vakarinė gudų siena nubrėžta gerokai į vakarus nuo Vilniaus.

Toliau spausdinama kovo 21 d. kongrese arkivysk. Vasyliaus perskaityta malda, gubernatorių proklamacijos, skelbiančios Gudijos dieną, eilė parlamentarų ir kit. asmenų kalbų, o leidinys užbaigiamas gudų organizacijų JAV sąrašu.

Leidinys išleistas neblogai, nors ne liuksusinis — neblogas popierius, yra eilė iliustracijų, nors techniškai ne kaip atliktų. Mes jį galėtume sveikinti, galėtume net neužsiminti kaikurių lietuvius įžeidžiančių dalykų, tačiau sunku nesustoti ties kaikurių parlamentarų kalbomis, kuriose kartojami absurdiškiausi gudiškųjų nacionalistų svaičiojimai. Nėra abejonės, kad tos kalbos paruoštos pačių gudų. Kaikurių jų net ištisos pastraipos skamba visiškai vienodai. Taip Daniel J. Flood (Pennsylvania atstovas) 1956 metais kovo 19, John Lesinski, Jr. (Michigan) 1956 m. balandžio 9 d. kalbų ⅔ sutampa žodis žodin (41, 46 psl.), o senąją Gudijos praeitį apibūdina jie šitaip:

Gudai XV a. buvę dominuojančiu veiksniu did. Lietuvos kunigaikštijoje. DLK buvusi peorganizuota į Commonwealthą su Lenkijos karūna, kad sustiprintų pasipriešinimą Rusijos spaudimui. Kai 1795 m. abi valstybės prarado nepriklausomybę, "Lietuva — jos vardas vėliau buvo pakeistas į Gudiją — virto carų imperijos dalimi".

Albert H. Bosh (New York) 1955 m. kovo 24 d., pasirodo, kongresui išdėstė visą gudų nacionalistų "mokslą", pagal kurį senoji didžioji Lietuvos kunigaikštija ištikrųjų buvusi Gudų valstybė. Esą IX a. galingiausia krivičių gentis sukūrusi eilę kunigaikštijų, kaip Polocko ir Smolensko. XIII a. iškilęs teutonų pavojus vakaruose ir mongolų rytuose privertęs gudus įsijungti į Lietuvos valstybę, kuri XV a. tęsėsi nuo Baltijos iki Juodųjų jūrų. Lietuva sulaikiusi mongolų veržimąsi į vakarus. Bet Lietuvoje gudai sudarę daugumą net ir Ukrainos žemes prijungus. Gudų kalba buvusi valstybės ir kultūringojo visuomenės sluogsnio, kalba. Pirmoji gudų kalba knyga — Skarynos vertimas biblijos buvo išspausdintas Lietuvos sostinėje Vilniuje. Įžymiausia šio meto spaudinta gudiška knyga buvęs Lietuvos Statutas. "Dėl to gudai ir šiandien pagrįstai Didžiąją Lietuvos Knigaikštiją laiko tikra gudų valstybe" — sako minėtas parlamentaras, kuris gal net nelabai težino kur ta Gudija yra. Jis nesivaržo dėtis tokiuo geru specialistu, kad net aiškina Lietuvos vardą. Pats dažnausiai vartodamas terminą Litva, jis išspausdina pastabą išnašoje. Lietuva - Litva ir dabartinė Lietuva esą du skirtingi dalykai. Jie turį tik tiek bendra, kad Lietuva buvusi nežymi Litvos dalis, tada vadinama atskiru vardu — Žemaitija. Dabartinis vardų maišymas esąs labai klaidinantis (52 psl. Congres. Record, Vol. 101, No. 53, p. A2074).

Šitų gudų tezių absurdiškumas yra perdaug aiškus, kad dar reikėtų apie jas kalbėti. Mums tik nuostabu, kad visa tai galėjo pareikšti kongrese parlamentaras, kuris be abejonės apie tuos reikalus nieko nenusimano. Būtų labai įdomu, jei kasnors iš lietuvių šį politiką paklausinėtų apie gudų - lietuvių santykius ir primintų, kad netinka kalbėti apie dalykus, kurių nežinai.

Kaip žinome, vad. Kersteno komisijos rūpesčiu prieš trejetą metų buvo išleista 10 brošiūrų apie atskirus sovietų pavergtus kraštus. Gudiją liečiančioje brošiūroje taip pat, kaip čia, senoji Lietuvos valstybė sugudinama. Anie svaičiojimai buvo atitaisyti į kongreso oficialųjį leidinį įterpus tam tikrą paaiškinimą — senosios Lietuvos istorijos apžvalgėlę. Kad kas nors kada būtų reagavęs dėl šios parlamentaro H. Bosh kalbos, neteko girdėti. Viešumoje reaguoti gal jau ir pervėlu. Tačiau atkreipti paties Bosh dėmesį visdėlto vertėtų. O tai jis kada nors vėl paskaitys kur kokių nesąmonių gudų surašytų.

Spaudos žinias iš Lietuvos vertinant

Gana savotiškai išeivijos lietuvių spaudoje tvarkomas žinių iš Lietuvos gyvenimo teikimas. Dažniausiai tai tam tikros atrankos, neretai labai atsitiktinos, nesistematingai ar net nejaučiant jokios atsakomybės spausdinamos. Tai kažkaip primena lyg ir nerūpestingumą, tinkamos sistemos neturėjimą. Gi klausimas yra tiek rimtas ir svarbus, kad jis jokiu būdu negalimas toliau praleisti negirdomis. Tiesa, dagu dalykų išeivijos yvnegmie os vijos gyvenime vyksta iš inercijos, be jokių pakeitimų, bet ir toliau srovei nešant, visiškai nenorint apsidairyti ir pamatyti, kad kas buvo dar vakar gera, šiandien gal jau ir nebetinkama.

Šiuo metu, regis nebus labai suklysta teigiant, kad mūsieji laikraščiai, perduodantieji žinias apie Tėvynės gyvenimo reiškinius, galimi skirtyti sekančiai: tie, kurie beveik nieko nerašo, tie, kurie verčiasi atsitiktine atranka, ir tie, kurie turi nuolatinius skyrelius įsivedę. Nieko nerašantieji, paprastai pasiteisina tuo, jog teikdami, jų manymu nevisada galimas patikrinti žinias, gali pasitarnauti tik sovietiinams tikslams. Antrieji, spausdina beveik viską, ką tik koks bendradarbis atsiunčia. Toks žinių perdavimas labai jau priklausomas nuo teikiančio žinias sugebėjimo ir orientavimosi. Vieni jų tik kartoja iš sovietinės spaudos puslapių mažytas žinias ar nugirstas Vilniaus radijo transliacijas, kiti gi (tokių ar tik nebus daugu na?...) prie kiekvienos žinutės būtinai prisega ir savuosius komentarus. Bet ir tos pastabos labai jau trafaretinės, varomos vienu ir tuo pačiu šablonu, visais atvejais būtinai viską pajuokiant, pasišaipant. Paskutinioji dalis mūsų laikraščių, aiškioj mažumoj, stengiasi perduoti pačios redakcijos ar pakviestų bendradarbių paruoštas nuolatines žinias. Šių komentarai, daugumoje, laikytini bene pačiais naudingiausiais visame tos rūšies žinių surinkime.

Čia maižausiai matosi isterijos, žymiai daugiau kruopštaus žinių paruošimo. Daromi palyginimai su skelbiama statistika dabartinių pasiekimų, su pasiekimais toje pat srityje nepriklausomoje Lietuvoje, dažnai gretinami ne tik skaičiai, bet ir faktai. Nebandoma vien tik iš principo neigti viską, kas tik sovietnamoje Lietuvoje šiandien vyksta, bet tikrai su gera valia norima atskirti ir vienus ar kitus teigiamus reiškinius, kurie gali tik geru prisidėti prie Lietuvos žmonių gerovės kėlimo, švietimo, kultūrinių reiškinių.

Žinoma, tokiam darbui turime labai mažai tinkamų ir pasiruošusių asmenų. Nedera tad kaltinti tuos, kurie ir labai stendamiesi, kartais dauiau žalos, nei ero padaro rašydami apie Lietuvą. Bet bloiausia yra tai, kad tame darbe dar vis vyrauja kažkoks pasimetimas, nesusiaudymas. Vienas redaktorius savo bendradarbiui rašo: "Duok mums viską, bet paruošk taip, kad neatrodytų, kad bolševikai yr akaikur pralenkę nepriklausomą Lietuvą". Kita redakcija, bendradarbiui nusiuntusiam įvairių rynai kultūrinio gyvenimo žinių, atsako: "Nedėsime. Mums nerūpi jokie sovietiniai sąjūdžiai". Gi ištikrųjų sovietiniams reikalams geriausiai pasitarnauja ar tik ne tokie aikraščiai, kurie pranešdami įvairius faktus, labai jau lakoniškų žinių forma, nenori nei piršto pridėti prie jų praplėtimo, kaikurių detalių papildymo, paaiškinimo. Ir stebisi tada eilinis skaitytojas, girdi, Lietuvoje didelės statybos, pakilusi kultūra, klesti švietimas. Tokią informaciją žmogus gauni ne iš raudonųjų laikraščių, bet iš patriotinės mūsų spaudos, kurioje netaip jau retai mirga žinutės, kad ten, va, statoma tas ir tas, kitur jau veikia toks ar kitoks fabrikas, per vienus metus tokia tai augštoji mokykla išleido tiek ir tiek specialistų ir t.t.

Aišku, siekiant ir norint teikti tik tikslią informaciją, nežiūrint ar kaikas mums patinka ar ne, nederėtų užsiimti aklais visko neigimais, vien tik dėl to, kad Lietuva neturi galimybės savarankiškai tvarkytis. Bet mūsų laikraščiuose vis dažniau susidaro įspūdis, kad vieni jų, beveik viską juodina, kiti gi, tikriausiai nenorėdami ar nejausdami, labai jau optimistinėmis spalvomis piešia dabartinį Lietuvos paveikslą. Todėl reikėtų galvoti, kad bene geriausias Lietuvos naujienų perdavimas būtų studijinio pobūdžio atranka. Jokiu būdu nebandant nuslėpti pastebimų teigiamybių, nei bandant nesustoti ties visa eile ir neigiamų, net ir labai liūdnų reiškinių anapus. Juk taip nesunku suprasti, kad buvo darbų ir projektų, kurie galėjo būti pilnai atlikti tik esant kraštui laisvam ir nepriklausomam, taip pat yra dalykų, kuriuos atlikti kaip tik buvo labai sunku mažai ir neturtingai Lietuvai. Vertinant padėtį ir gyvenimą Lietuvoje, pirmoje eilėje ar tik nereikėtų atsižvelgti į tai, kaip vienas ar kitas aspektas gali teigiamai atsiliepti patiems Lietuvos žmonėms. Tas juk svar biausia. Jei tikrai galima įsitikinti, kad kas nors gali prisidėti prie gyventojų gerbūvio kėlimo, prie jų sveikatingumo, švietimo, savitos kultūros kėlimo, būtų naivu neigti vienus ar kitus reiškinius. Lygiai reikėtų nepaliaujamai demaskuoti vienas ar kitas priemones, planus, sovietų lietuviams brukamus, kurie Lietuvai ir jos žmonėms, aiškiai tegali nešti tik nenaudą ir tereiškia paprasčiausį patarnavimą sovietiniams tikslams.

Tiesa, sovietai yra propagandos meistrai. Toje srityje niekas jiems neprilygo ir negalės prilygti. Jų paruošta, kartais, net ir labai nekalto turinio žinia, gali būti labai persunkta imantria propaganda. Gi mūsų laisvąjai spaudai, pirmoje eilėje turėtų rūpėti tiesa ir galimai tikslesnis visų rūšių žinių perdavimas. Kitu atveju informacija labai lengvai gali išvirsti į propagandą. Nesant propagandos specialistams, visados bus pavojus, kad tokia propaganda gali atnešti visiškai nepageidaujamų rezultatų. Ar ne panašiai atsitiko su Kauno HES, savo metu kaikuriems mūsų laikraščiams karštai užginčijus, kad sovietinėje santvarkoje kas nors panašaus būtų daroma Lietuvoje? Tie laikraščiai arba jų straipsniai buvo rodomi darbininkams statantiems tą elektrinę prie Nemuno ir sukeldavo gardaus juoko. Ir kaip nesijuokti, patiems matant jau įpusėtus darbus, besiruošiant pirmą turbiną paleisti į darbą jau sekančiais metais. Taigi, mūsų pačių neapdairumas sovietams labai pravertė aiškinant, "matote, kaip buržuazinių nacionalistų spauda meluoja apie padėtį Lietuvoje?". Šis atsitikimas tik dar kartą primygtinai rodo, kad reikia rasti mūsų laikraščiams apvienodintus būdus spausdinant žinias iš Lietuvos. Būdus tokius, jog nebūtų pasitarnaujama sovietiniams tikslams ir kartu nevnegiant visapusiškos ir tikslios informacijos, neužmirštant, kad ti ktiesa gali būti geros informacijos pagrindu.

Al. Gimantas.

Vokietijos suvienijimo klausimu

Spauda ir radijas skelbia, jog V. Vokietijos vyriausybė intensyviai ruošiasi naujiems suvienijimo žygiams. Esą, Bonna rengiasi pasiųsti JAV, Sov. Sąjungai, D. Britanijai ir Prancūzijai notas, kviečiančias daryti žygių ir pastangų, kad būtų pasiektas susitarimas Vokietijos sujungimo reikalu. Manoma, kad Vokietija prašys sudaryti keturių didžiųjų ekspertų komisiją, kuri tiksliai išstudijuotų galimybes užbaigti Vokietijos suskaldymo laikotarpiui.

Vokietija ir trys didieji vakariečiai laikosi nusistatymo, jog Vokietija turi būti jungiama laisvų rinkimų keliu. Laisvai išrinkta visos Vokietijos vyriausybė būtų laisva apspręsti socialinį ir politinį tautos likimą. Gi Sov. Sąjunga siūlo abiejų Vokietijų federaciją lygiomis teisėmis. Suprantama, kad komunistinė priespauda rytinėje Vokietijoje pasiliktų. Maskva apskritai Vokietijos suvienijimu nenori domėtis ir tuo klausimu užinteresuotus nukreipia į rytinės Vokietijos vyriausybę.

Apie šios problemos padėtį įdomių minčių pateikia vienas Kanados žurnalistas iš Bonnos.

Vernon McKenzie mintys

Jis Toronto dienraštyje "The Globe and Mail" (1958. IX. 3.) paskelbė straipsnį "Reunified Germany? — The Interest is Fading..." Jo žodžiais tariant, tuo reikalu domėjimasis Vokietijoj blunkąs. Bonnoje ir bendrai Vokietijoje šio klausimo reikšmė smarkiai sumažėjusi. Oficialiai tas klausimas stovįs augštai, bet tik teorijoj — ne praktikoj. Bonnos vyriausybėj yra įsteigta netgi ministerija tiems reikalams svarstyti, gvildenti ir jais rūpintis. Priešrinkiminiu metu taipogi, esą, politikams būtų tikra savižudybė, nepaminėti rūpesčio dėl Vokietijos sujungimo. Tačiau tai esąs tik fasadas. Kitaip sakant, reikalo priekinė dalis. Tas laikraštininkas klausinėjęs daug žmonių tuo reikalu. Jų nuomonės buvusios įvairios, bet, dažniausia, be entuziazmo.

Užklaustas vienas augštesniosios mokyklos mokytojas, kurio tėvai gyvena rytinėje zonoje, dėl Vokietijos suvienijimo tik patraukęs pečiais ir atsakęs:

— Remiu tą reikalą ir karštai remiu...

— Tad kada gi jūs tikitės bus Vokietija sujungta?

— Gal ir niekada...

Kiti vokiečiai nesą tokie pesimistai. Tačiau daugumos atsakymas esąs:

— Gal už dešimt, gal už dvidešimt metų...

Abi didžiosios partijos: Adenauerio krikščionys demokratai ir Ollenhauerio socialdemokratai krauna pirmiausia Vokietijos sujungimo klausimą ant savų priešrinkiminių platformų, tačiau, esą, kalbant su profesoriais, studentais, biznieriais, taksi vairuotojais — gaunasi skeptiški jų atsakymai.

Kai kartą tas laikraštininkas užklausęs vieną žmogų:

— Tai argi Arenaueris nenori Vokietijos sujungimo? — tas atsakęs:

— Nebūtinai taip. Bet žiūrėkite, koks reikalas. Vakarinėj Vokietijoj gyvena apie 54% katalikų ir 46% protestantų. Gi taip vadinamoj "liaudies respublikoj" — net apie 90% protestantų. Jeigu tos dvi Vokietijos būtų suvienytos — protestantų skaičius padidėtų, o tuo pačiu katalikų balsas sumažėtų. Sustiprėję protestantai, greičiausia ,pasuktų socialdemokratų keliu. Tai va, esą, ir viena iš priežastėlių, entuziazmą blukinančių...

Ir kitas klausimas:

— O socialdemokratai, ar jau taip karštai svarbiausia ar karščiau už krikščionis demokratus, nori Vokietijos sujungimo?

Atsakymas — irgi netaip jau švariai sukirptas. Esą, jų tikslas dirbančiosios klasės gerbūvis. Tačiau šiuo metu V. Vokietijoj ir jie negalį pasiksųsti blogu gyvenimu ar darbininkijos vargais. Nedarbas labai žemam laipsnyje. Norint beveik visi galį gauti darbo ir jeigu tik nori, galį dirbti. Atlyginimai dirbantiesiems geri ir bendrai gyvenmas V. Vokietijoje šiuo metu labai geras.

Dėl tos tad priežasties daugelis dirbančiųjų ir nenorį griuvėsiais paversti ligi šiol V. Vokietijoj pasiekto "stebuklo". Gi įjungus į V. Vokietiją rytinę Vokietijos dalį — "liaudies respubliką", kuri itin nualinta, nuskurdinta, galimas daiktas, ilgus metus visai Vokietijai bendru vargu dar reikėtų dalintis. Juk Rytinė Vokietija nūdien skurdžių kraštas. (Nestebėtina, juk "rojaus" atstovai šeimininkauja. Pr. Al.).

Taigi, Vokietijos sujungimo klausimas kartu yra labai svarbus ir didelis, kartu ir apibluėęs. Taip galvoja anas kanadiečis laikraštininkas.

Deja, išvedžiojimai nėra labai įtikinami. Vokietijos ir kiekvieno paskiro vokiečio ambicijos klausimas buvo ir bus karščiausias visos Vokietijos sujungimo reikalas. V. Vokietija smarkiais žingsniais žengia į priekį ir darosi pasaulinė galybė. Negi perdaug ilgai galės ji leistis skurdžios bolševikijos eksploatuojama? Negi žemesnioji kultūra galės paglemžti ir laikyti užgožėtą augštesnę kultūrą. Tai neįtikėtina...

Bet, pagyvensim — pamatysim. Dar mūsų generacija turės matyti daug didelių įvykių pasaulyje, kurie bręsta, noksta ir turės pasirodyti jų vaisiai. Brutalaus komunizmo ir jo terorinio valdymo klausimas turės būti sprendžiamas dar mūsų generacijos. **Pr. Alšėnas.**

Dabartinės kainos Lietuvoje

Atvykęs neseniai į Vakarus marijampolietis suteikė tokias žinias apie kainas Lietuvoje šių metų gegužės mėn. Pažymėtina, kad maisto produktų kainos laisvoje rinkoje kaikuriais atvejais dabar jau žemesnės kaip krautuvėse, kas matytis ir iš sekančios lentelės. Pirmoji skaitlinė rodo kainą rinkoje, antroji — kainą krautuvėje kilogramui:

Juoda duona	—	1,40 rb.
Balta duona	—	2,20
Cukrus	8,00	9,00
Lašiniai	28-30	32-34
Kiauliena	15-18	18-21
Veršiena	14,00	14,00
Sviestas	22-24	27,00
Augal taukai	—	18,00
Dešra, pigiausia	—	16,00
Miež. kruopos	3,00	4,00
Manų kruopos	4-5	5-6
Kiaul. taukai	25,00	28-30
Pieno litras	2.00	2,20
Grietinės klg.	12-13	14.00
Kiaušinių 10	7-8	8-9
5 laurų lapeliai	2,00	—
Pipirų 15-20 gr.	3,00	—
Cinamono 100gr.	—	5,00
Kakao klg.	—	80,00
Apelsinų kg. (gaunami tik didesn. miestuose)		18,00
Pupelių kavos kg.		40,00
Razinkų klg.	—	14,00
Degtinė pigiausia ½ ltr.		27,00
Degtinė naminė (pas privačius asmenis ½ litro 14,00 rb.)		
Vynas pigiausias ½ litro		14,00
Silkių klg.	10-12	12-17
Šokolado klg.	—	180,00
Rugių 50 klg.	90-140	—
Kviečių 50 klg.	90-140	—
Miežių 50 klg.	iki 140	—
Kiaulės gyvo svorio kg. privačiai	10-11	—

Kitų prekių kainos:

Darbiniai batai, brezentas su guminiais padais 100 rb.,

Išeiginiai batai, paprasti 130,

Išeig. batai, geresni 200-300,

Paprastas medvilninis kostiumas 600 rublių,

Pusvilnonis kost. 800-1.200 rb.,

Vilnonis kostium. 1.500-1.700,

Angliškos medžiagos kostiumas 2.500-3.000 rublių,

Lietpaltis, paprastas 380 rb.,

Vasarinis paltas (import. iš Rytinės Vokietijos) 1.500 rb.

ATSPARUMAS RADIAKTYVUMUI

Medicininiai tyrimai rodo, kad žmogaus atsparumą radiacijai galima esą padidinti bent 10 kartų, pareiškė JAV mokslininkai Couchiching konferencijoje. Pasak dr. E. A. Johnson jau dabar, naudojant tam tikrus chemikalus, galima esą tą atsparumą padidinti 2-3 kartus. Bloga esą tik, kad šioje srityje per mažai esą daroma laboratorinių tyrimų. Naujų energijos tyrimų reikalas esąs toks didelis, kad atominių sprogdinimų bandymai esą būtini. Virš žemės jie esą pavojingesni, bet sprogdinimai giliai po žemėmis nesudarą pavojų.

Dr. D. Doherty, dirbąs Oak Ridge N. laboratorijoje pareiškė, jog jau esą tablečių, kurios atsparumą radiacijai padidiną bent du kartu. Tyrimai esą tęsiami su gyvuliais.

Ar mūsų socialistai marksistai?

Šitą klausimą "TŽ" kėlė jau prieš keletą metų. Tada iš socialistų neatsiliepė niekas. Tik dr. Ancevičius, kaip Toronto Trinity apylinkės CCF kandidatas, rinkiminės kampanijos metu ne kartą dėstė toli ne marksistiškų minčių, nors nei dėl CCF santykių su juo visdėlto nepasisakė. Bet dabar štai prabilo "Naujienų" apžvalgininkas — pats redaktorius dr. P. Grigaitis. Atsiliepdamas su pasitenkinimu į "Draugo" V. Bgd. vedamojo pastabą, kad šiuo metu lietuviškieji socialistai marksistai nepadedą komunistams stiprinti savo įtaką liet. visuomenėje, apžvalgininkas ("N" nr. 212) rašo: "Lietuviai demokratiniai socialistai ne tik griežtai atmeta rusiškąjį "marksizmą", laikydami jį Markso idėjų falsifikacija, **bet ir išviso atmeta "marksizmo" dogmą"**... nes pats Marksas daręs klaidų, o kaikurios jo idėjos "jau yra atgyvenusios savo laiką ir dabartinėmis sąlygomis visai nebetinka". Lietuviai socialistai nesą dogmatikai ir pasenusias idėjas atmetę, priimą tik tas, kurios "išlaikė teorijos ir gyvenimo kritiką". Iš tokių priimamų idėjų apžvalgininkas sumini tik dvi: kad darbininkai žengdami į socializmą pir mučiausia turį "iškovoti demokratiją" ir kad valstybė privalo apsaugoti darbininkų sveikatą bei apdrausti nuo ligos. Bet argi čia marksizmo esmė? O kurgi istorinis materializmas, klasių kova ir gamybos priemonių nacionalizavimas? Įdomu ar nors šį kartą neatsišauks kiti lietuviškieji socialistai?

GEN. MICHAILOVAS

"Grįžimo į tėvynę" komiteto pirm. Berlyne iš savo pareigų atšauktas ir grąžintas Maskvon. Jo vieton paskirtas ats. generolas majoras Sergiejus Višnevskis, gimęs Gudijoj 1893 m.

Berlynas. — Oficialių statistikų duomenimis šių metų pirmą ketvirtį iš Rytų Vokietijos atbėgo 3.414 jaunuolių ir 267 mokytojai.

LIETUVOS GYVENTOJŲ žudikai,

kurių byla buvo svarstoma Vokietijoj, Ulmo mieste ir truko 4 mėn., teismo nubausti 3-15 metų s.d. kalėjimo. Jų buvo 10 ir 1941 m. jie iššudę apie 5.000 gyventojų. Visi jie vokiečiai, išskyrus vieną — Praną Lukį - Jakį. Pastarasis buvo policijos pareigūnas Kretingoje; nubaustas 7 metais s.d. kalėjimo atimant pilietines teises 5 metams. Prokuroras buvo pasiūlęs nubausti 4 jų s.d. kalėjimu iki gyvos galvos. Bylos metu iš beveik 200 liudininkų trys nusižudė, nepakeldami kaltės už dalyvavimą žudynėse ir vengdami bylos. Tokios bylos ruošiamos Bielefelde ir kitose Vokietijos vietovėse.

Viena. — Komunistinė Vengrija pradėjo tiesti vielų tvorą per Neusiedlersee ežerą, per kurį nemažai bėgdavo vengrų į Austriją.

Halle. — Čionykščio universiteto jau 15 narių šiemet pabėgo į Vak. Vokietija.

Briuselis. — Daugiau kaip 300 pasaulinės parodos lankytojų iš sovietinių kraštų atsisakė grįžti namo ir paprašė politinės prieglaudos teisių.

Ponių dėmesiui! Rugsėjo 15 d. naujai atidarytas
"INSTITUT de BEAUTÉ PARISIEN"
Veido masažai - Manikiurai - Pedikiurai
Antakių dažymas ir formavimas.
Gydymas ir pašalinimas:
sausos, riebios ir jautrios odos, raukšlių, išsiplėtusių porų, comodonų | Acne Vulgaris, Acne Rosasea, Milium.
Tik susitarus telefonu: WA. 3-8965; 107 Yorkville Ave., Toronto
ANASTAZIJA VAN BREDA - ŠIMONYTĖ, vienintelė atstovė Ontario prov. turinti diplomą Paryžiaus Académie Scientique de Beauté, Prancūzijoje.

Pasinaudokite didžiausiais kelionės patogumais...
važiuodami SUPER Continental ir Continental
Dviem puikiais transkontinentiniais traukiniais, kurie važiuoja kasdien į Rytus ir į Vakarus — aptarnaudami:
MONTREAL - OTTAWA - TORONTO - WINNIPEG
SASKATOON - EDMONTON - JASPER - VANCOUVER
o tarpiniais stotis aptarnauja CONTINENTAL.
Norėdami viskuo aprūpinos kelionės, pasiteiraukite apie CNR'o "suplanuotą" MAPLE LEAF PACKAGE TOURS
Informacijų ir rezervuotų kelionių reikalais kreipkitės į Canadian National atstovus.
CANADIAN NATIONAL RAILWAYS
VIENINTELIS GELEŽINKELIS APTARNAUJĄS VISAS PROVINCIJAS

Pavergtoje tėvynėje

Gedimino pilies bokšte Vilniuje, kuris dabar esąs restauruojamas, nutarta įrengti kraštotyros muziejų.

Rusai rašytojai Lietuvoje leidžia savo almanachą "Tarybų Lietuva". Jo esą išleidžiama tik vienas nr. per metus ir tik 1.000 egz. tiražu. Rusai tuo nepatenkinti ir nori turėti savą perijodinį literatūros žurnalą. Gudai ir latviai tą jau darą — Minske leidžiamas "Soviteskaja Otčizna", o Rygoje "Parus". Toks žurnalas esą reikalingas ir Lietuvai. Jis turįs būti LTSR rašytojų sąj. organas, kaip tokie žurnalai leidžiami Kazachstane, Armenijoje, Moldavijoje, Gruzijoje ir kt.

Gyd. Jonas Stanaitis, Šilutės rajoninės ligoninės gydytojas chirurgas, kuris anksčiau dirbęs chirurgu Tauragėje, Šakiuose ir Skuode, išradęs "aparatą blauzdos ir dilbio kaului atstatyti ir gydyti". Panaudojus šį aparatą, ligoniui, kol sugis lūžęs blauzdikaulis, pakanka gulėti 4-5 dienas. Išradimų ir atradimų komitetas prie TSRS Ministrų Tarybos originalų aparatą išradusiam gydytojui J. Stanaičiui šiomis dienomis išdavęs išradimo autoriaus liudijimą.

Aparatas esąs jau panaudotas 80 kartų ir davęs gerus rezultatus. Jis nuo iki šiol naudojamų "tėvyninių ir užsienio firmų gamybos šlos rūšies aparatų" skiriasi naujais mechanizmais ir patobulinimais.

Jonavoje yra baldų gamybos darbininkų gyvenamas rajonas. Ten esanti pastatyta mokykla, vaikų darželis ir lopšelis, pirtis, keli gyvenamieji namai ir "kultūros rūmai", t.y. bolševikinės propagandos centras.

Vadovėlių mokykloms pedagoginės literatūros leidykla naujiems mokslo metams išleidusi 152, bendro tiražo 2.417.000 egz. Tai esą 200.000 daugiau kaip pernai. Šiemet daugiau negu ankstesniais metais išleidžiama "originalių, vietinių autorių paruoštų vadovėlių". Išleidžiama: IX kl. J. Butėno Liet. literatūros II d., K. Baršausko ir A. Puodžiukyno Fizikos vadovėlis VII kl., J. Jurginio LTSR istorijos skaitiniai IV kl., A. Arnastausko Muzikos vadovėlis V-VII klasei.

Prof. Iz. Budrys "Tiesai" nr. 197, parašė ilgoką straipsnį pasmerkdamas "revizionizmą".

Įdomu ar jam buvo įsakyta, ar norėjo pats pasirodyti ištikimas? Tik kažin ar pataikė, ar nereikės po kokių metų kitaip rašyti?...

M. Melnikaitei pastatytas paminklas ir Kulautuvos miške.

Sverdlovo vardo "Kultūros rūmams" Maskvoje radiatorius, 1.000 kv. metrų, pagamino Kauno "Neries" fabrikas.

Privačių namų statybos miestuose plečiasi ir plečiasi, nors miško medžiagos miestiečiams nesą duodama. Tuo tarpu šimtai kubinių metrų statybinės medžiagos esą skiriama kolūkiams, bet ten veik nieko nestatoma. Vadinasi ta medžiaga patenka "privatininkams". Taip piktinasi "Tiesos" koresp. K. Liubšys iš Telšių rajono. Rajono vadovybė paskelbusi, kad namų medinių privatiems neleidžią daugiau statyti. Leidžią tik mūrinius. Ištikrųjų betgi ir šiemet 44 asmenims leidę medinius statyti.

"Pernai rudenį į Telšių geležinkelio stotį buvo atgabenti trys nauji linų rovimo kombainai. Du kombainus rovėjai išsivežė, o vienas dar tebestovi pamirštas stotyje. Rudenį jis mirko po lietum, žiemą apledėjo, o dabar džiūsta saulėje. Kai naujas buvo — gražu pažiūrėti, o dabar surūdijo, jam trūksta duagelio dalių. Telšiečiai piktinasi, kad žūsta be naudos tokia mašina, bet nežino kokius apsileidėlius iškeikti, kam kombainas priklauso.

Pranešiau rajono laikraščio redaktoriui, kreipiausi į Lkp Telšių rajono komitetą, visi žadėjo išaiškinti, kieno tas kombainas ir biurokratus nubausti. Bet pažadai ir liko pažadais, o kombainas tebestovi kaip stovėjęs". B. Butkus, "Tiesa", liepos 5 d., nr. 167.

Buto remontas Kupiškyje kainavęs net 13.000, rašo "Tiesa" nr. 151. Mat, tas butas skirtas prokurorui Daukantui. Tuo tarpu invalido Žilinsko buto vykd. komitetas neremontuojąs.

Apylinkės tarybos pastato projektas, paruoštas "Kauno žemės ūkio statybos projektavimo instituto tipinio projektavimo skyriaus" darbuotojų grupei vadovaujant inž. Miškiniui, atrodo taip: "du darbo kabinetai, kambarys apylinkės partinei ir komjaunimo organizacijoms. Deputatų posėdžiams skirta salė, kurioje tilps apie 80 žmonių. Užplanuoti taip pat du dviejų kambarių su virtuve butai apyl. tarybos vykdomojo komiteto darbuotojams".

Projektus užsakę Panevėžio rajono Berčiūnų ir Korsakiškių apylinkės.

Tapytojui Jonui Buračui jo 60 metų amžiaus proga, suteiktas "nusipelniusio meno veikėjo garbės vardas".

(E) Planūojama valcuoto plieno gamyba. Mašinų statybai ir metalo apdirbimo pramonei augant, smulkių ir vidutinių profilių valcuoto plieno pareikalavimas auga ir 1965 m. numatomai sieks apie 180.000 tonų. Dabar visas Lietuvoje ir Karaliaučiaus srityje surenkamas metalo laužas gabenamas į tolimus rajonus, o iš ten atvežami plieno gaminiai. Lietuvos Mokslų akademija tyrinėjo Lietuvos aprūpinimą ir priėjo išvados, kad tikslinga būtų Lietuvoje organizuoti nedidelę metalurginę gamyklą su Marteno krosnimi ir plieno valcavimo įrengimais. Tokia įmonė turėtų būti apie 150.000 tonų valcuoto plieno metinio pajėgumo.

Sudieu Hamiltonui!

Dukterys ir motina: Janina Ambraziejienė, Onutė Apanavičienė ir Stsė Cibienė.

Kanados lietuvių kolonijos nuolatos mažėja netekdamos karts nuo karto paskirų liet. šeimų, išvykstančių į JAV.

Daugelis hamiltoniečių pažįstame ilgesnį laiką čia gyvenusius mieląją žemaitę Onutę Apanavičienė ir jos dukters Jonės Ambraziejienės šeimą. Rugsėjo 2 d. šios šeimos branduolys paliko visam laikui mūsų koloniją ir persikėlė nuolatiniam gyvenimui į So. Boston, Mass. Jų išvykimo kelias buvo ilgas ir kol kas galutinai nesibaigęs — šeimos galva Gediminas Ambraziejus dar keletą mėnesių turės gyventi Hamiltone, kol žmona sutvarkys jo išvykimo formalumus.

Atsisveikinant su šia giliai religinga ir nuoširdžiai patrijotine šeima, ypač malonu nors trumpai supažindinti platesnę visuomenę su jos narių šveičiančiais darbais. Onutė Apanavičienė atvyko 1949 m. iš Vokietijos į Torontą. Dukrelei Jonei ištekėjus už hamiltoniečio G. Ambraziejaus ir ji apsigyveno mūsų kolonijoje. Būdama labai darbšti ir teisinga, ji greitu laiku čia įsigija kartu su žentu namus. Rašančiajam p. Onutę visada buvo malonu aplankyti ar aukų prašant, ar kuriuo kitu lietuvišku reikalu. Kilimo žemaitė nuo Rietavo, ji visą laiką išlaikė tą tikrą lietuvišką dvasią, kuri padėjo žemaičiams amžių tekmėje išlikti patiems lietuviais ir išsaugoti visą Lietuvą nuo germaniškojo antplūdžio. Deja, su šia gerąja tautiete mums neilgai teko gyventi. Turėdama vieną dukrelę Stasę Cibienę Bostone, ji jau 1956 m. persikėlė ten, o dabar išsivežė ir antrąją dukrą Jonę.

O. Apanavičienė visus savo gerus darbus Lietuvai, atsisveikindama galutinai su Hamiltonu, vainikavo įteikdama $100 Lietuvių Namams. Tai ketvirtoji tautietė gyvenanti JAV taip stambiai prisidėjusi prie didžiojo tautinio židinio Hamiltone.

Su kokiu entuziazmu ir pasigėrėjimu ji pasakojo bostoniečių nusistebėjimą mūsų kolonijos lietuvių retai gyvenime teužtinkamu solidarumu, kurio pasekmėje mes jau turime rimtą pradžią gražiems Liet. Namams. Mes esame nuoširžiai dėkingi ir prašome priimti visų Hamiltono lietuvių gražiausią padėką su nuoširdžiausiais linkėjimais gerai įsikurti naujoje šalyje.

J. Ambraziejienė yra viena iš tų garbingų ponių, kurios buvo pirmosios iniciatorės gražiojo katalikių moterų žurnalo "Moteris" išeivijoje atgaivintojos. Jos vyras Gediminas jau 1956 m. rugp. 7 d. įnešė LN $100 ir yra 42-ruoju LN nariu. Kaip pavyzdingas tėvas ir šeimos galva, jis dirbdamas Stelco fabrike per porą metų korespondenciniu būdu baigė braižybos kursą ir praėjusį pavasarį išlaikęs egzamenus, gavo diplomą ir dabar turi jau pažadėtą darbą Bostone. Keletą mėnesių su Gediminu dar gyvensime kartu, kol ir jis persikels pas šeimą.

Malonu su gerais žmonėmis atsisveikinti ir juo maloniau jiems palinkėti naujajame krašte geriausios asmeniškos laimės ir tokio paties nuoširdumo lietuviškuose reikaluose. **Sk.St.**

WINDSOR, Ont.

Šeštadieninė mokykla pamokas pradės spalio 4 d. Mokykloje mokytojaus B. Badikonytė, Assumption universiteto studentė. Patalpas mokyklai 1119 Marion Ave. Mokyklos reikalus ir mokinių registraciją tvarko J. Giedriūnas, tel. SE. 5-4576. Windsoro apyl. valdyba, pasilikdama sau mokyklos ir mokytojos išlaikymo reikalus, kviečia visus Windsoro lietuvius tėvus mokykla naudotis, leidžiant vaikus į šią mokyklą.

Linksmavakaris ruošiamas Windsoro LB, įvyks rugsėjo 27 d., šeštadienį, visiems gerai žinomoje Kroatų salėje, 2520 Seminole St. Į pirmąjį šio sezono linksmavakrį, po vasaros atostogų, rinksimės visi ir čia prie puikios muzikos, turtingo baro gerybėmis besivaišindami pasidalinsime savo įspūdžiais. Šokiams gros visų mėgiamas vokiečių orkestras Miss Korbak vadovaujamas. Pradžia 6 val. v. Laukiama gausaus atsilankymo kaimynų detroitiečių ir iš kitų vietovių. Vakaro pelnas šeštadieninės mokyklos išlaikymui.

Paškevičiai — Paulius 53 m., jo žmona Zinaida 45 m. ir duktė Lidija 19 m., gyveną Windsore, pereitą šeštadienį buvo sužeisti automobilių susidūrime netoli Hamiltono. Jie nuvežti buvo Hamiltono ligoninėn. Sužeidimai pasirodė nesunkūs. Su jais susidūręs tūlas J. Calaus žuvo vietoje.

Kor.

HAMILTON, Ont.

Centrinei miesto bibliotekai apylinkės valdybos įteiktomis lietuviškomis knygomis susidomėjimas yra gana didelis. Kaikuriomis knygomis yra pasinaudoję po dešimtį skaitytojų. Daugiausia yra imama skaityti M. Katiliškio "Miškais ateina ruduo", B. Sruogos atsiminimai iš kaceto ir gen. St. Raštikio "Kovose dėl Lietuvos".

Lietuvių Enciklopedijos XIV tomas pasiekė prenumeratorius Hamiltone. Leidėjas J. Kapočius nusiskundžia, kad daug yra atsilikusių skolininkų neatsiskaičiusių už anksčiau gautus tomus, kas trukdo tolimesnį LE leidimą. Maloniai prašomi visi prenumeratoriai pasistengti laiku atsilyginti, tuo palengvinant sunkų leidėjo darbą. Hamiltone pinigus galima sumokėti LE atstovui St. Daliui, 506 Sheman Ave. So., tel. FU. 5-8602. Taip pat dar galima užsiprenumeruoti ir gauti LE nuo pat pirmojo tomo įmokant tik už vieną tomą, skolą išdėstant labai lengvomis sąlygomis.

Bankelis "Talka" numatytą sąmatą 1958 m. pasiekė jau balandžio mėn., nes buvo išduota paskolų $60.000. Vadinasi, bankelis auga pastoviai, kad ir neperdideliais šuoliais. Vasaros metu buvo tiek pakilęs paskolų pareikalavimas ,kad savi indėliai nebepatenkino visų norinčių gauti paskolą ir teko skolintis iš Central Credit Dep. Toronte $15.000. Dabar ši skola yra beveik grąžinta ir savų pinigų užtenka paskoloms patenkinti. Balansas rugpiūčio mėn. suvestas $91.382,13. Sėrų sąskaitoje turima $72.248,30. Depositoriai $9.148.61. Išduota paskolų iki rugpiūčio 31 d. $82.284,14. Kasoje pinigais $7.334,57. Narių dabar turima 286 ir skolininkų 112. Kviečiami nauji nariai su savo indėliais prisidėti prie bankelio augimo. Ypač laukiama, kad mokyklinio amžiaus vaikai būtų prirašomi nariais ir savo sutaupas laikytų bankelyje. Norintieji skolintis laukiami savoje įstaigoje, nes čia procentas mažesnis negu kur kitur skolinantis ir nelaimės (ar visiško invalidumo) atveju skola neieškoma iš turto, nes yra apdrausta. Bankelis skolina įvairiems, reikalams: kas perka namą ir trūksta pinigo pradiniam įmokėjimui, kam sueina morgičių mokėjimo terminas, kas vykdo remontą, perka mašiną, baldus ar kitus namų apyvokos reikmenis. Paskolos išduodamos iki $3.000 ir iki trijų metų.

Daugelis bankelio narių skolininkų dabar yra paliesti Stelco streiko. Kurie negali skolos laiku grąžinti, turi kreiptis į bankelio valdybą termino pratęsimui ir reikės tuo atveju tiktai priklausančius mėnesinius procentus apmokėti.

Notaras A. Liudžius, B.L., turi atidaręs savo raštinę 128 Main St. W., tel. JA. 7-5575. Jis patarnauja savo tautiečiams visuose teisiniuose reikaluose sudarydamas ir tvirtindamas įvairius dokumentus, taip pat atlieka visus namų pirkimo - pardavimo reikalus. Įstaiga atidaryta pirmadieniais ir trečiadieniais 10-12 val. ryto, antradieniais ir penktadieniais 3-5 val. p.p., antradieniais, ketvirtadieniais ir penktadieniais 6.30-8.30 val. v. ir šeštadieniais 10 val. ryto iki 2 val. p.p. Kitu laiku reikia atskirai susitarti. Namų telefonas yra FU. 3-8928. Notaro A. Liudžiaus įstaigos patalpose ir lietuvių bankelis "Talka" kiekvieną penktadienį 6-8 val. vak. atlieka visas operacijas. **J. D.**

Lietuvių mokykla pradėjo mokslo metus rugsėjo 6 d. Į pirmąjį skyrių įregistruota apie 40 naujų mokinių.

Kitą dieną, sekmadienį, visa mokyklą organizuotai dalyvavo iškilmingose pamaldose Aušros Vartų liet. bažnyčioje, kurių metu kun. dr. J. Tadarauskas pasakė gražų patrijotinį pamokslą, ragindamas visus lietuvius tėvus leisti savo vaikus į liet. mokyklą.

Malonu konstatuoti, kad Hamiltono lietuvių mokykla mokinių skaičiumi su kiekvienais metais auga. Garbė mūsų lietuviškoms šeimoms, ne pamirštančioms iš Tėvynės išsivežtų idealų!

LN v-ba nuoširdžiai dėkoja mielajam Vaciui Domeikai, įnešusiam pr. savaitę LN $100. Kad ir laikinai atleistas iš darbo, jis rado galimybę prisidėti nariu. Tokie nariai LN ypač brangūs, ir mielajam V. Domeikai užtat siunčiame pačią gražiausią padėką! Pasekim jo pavyzdžiu visi, tada nereikės veltui šaukti, kad Lietuvių Namai — biznio namai. Jei pusmečio bėgyje prisidėtų tik 500 tautiečių, kurie dabar nuo LN stovi nuošaliai, bematant įrengtumėm LN tokius, kokių mes visi siekiame.

LN kinas rugpiūčio mėn. turėjo pajamų $3.372,22 ir išlaidų $2.619,26. Grynas šio mėnesio pelnas $752,96. Per 26 kino operavimo dienas atsilankė 5.302 suaugę, 745 vaikai po 25 c., ir 721 vaikas po 15 c. Viso 6.768 lankytojai arba 1.634 mažiau negu liepos mėn. Pelno gauta tik $146,34 mažiau negu liepos mėn. Mat, liepos mėn. už visus filmus teko mokėti 35% arba 40% nuo pajamų, kai tuo tarpu rugp. mėnesį turėjusi didžiausį pasisekimą "Student Prince" už visą savaitę tekainavo $75. Liepos mėnesį už filmus sumokėta $1.542.12, o tuo tarpu rugp. mėnesį filmai tekainavo $774,56 arba $767,56 mažiau.

Rugsėjo pirmoji savaitė irgi buvo sekminga. Per 6 dienas gauta apie $400 pelno.

Šią savaitę, pradedant ketvirtadieniu, rugs. 18 d., mūsų kine eina gražus spalvotas filmas "Pardners" su Dean Martin ir Jerry Lewis ir "Little Boy Lost" su Bing Crosby.

Nuo pirmadienio rugs. 22 d., visą savaitę eis vienas iš garsių filmų "The Young Lions", užsitęsiąs 2 val. ir 47 min. su Marlon Brando ir Dean Martin. Priede spalvotas kartūnas.

Stasys Verbickas ir Vida Stonkutė susituokė rugsėjo 6 d. Linkime jaunajai lietuviškajai porai daug daug laimės! **Sk.St.**

Lietuviai pasaulyje

JA VALSTYBĖS

Vysk. V. Padolskis ir kun. dr. V. Balčiūnas, atstovas Italijos lietuvių PLB Seime, išplaukė į Europą tuojau po seimo. Rugsėjo 15 d. jie jau dalyvavo lietuvių katalikų suvažiavime Liurde.

Vysk. V. Brizgys spalio mėn. išvyks į Pietų Ameriką, kur aplankys lietuvių kolonijas ir suteiks Sutvirtinimo sakramentą.

Prel. Pr. Juras rugsėjo 8 d. išskrido į Europą, kur aplankys savo seserį vienuolę Koelne, Briuselio parodą, dalyvaus maldininkų susitelkime Liurde rugsėjo 15 d., o taip pat ten įvykstančiame Europos liet. katalikų suvažiavime. Prelatas be to, aplankys Vokietiją, Italiją ir kitus kraštus.

Kun. P. Ragažinskas, Brazilijos lietuvių atstovas PLB Seime, išplaukė į Braziliją rugsėjo 12 d.

Kunigų vienybės seimas prasidės rugsėjo 25 d. 10 val. Niujorke Statlerio viešbutyje.

Detroito lituanistinė mokykla pradėjo darbą rugsėjo 13 d. Šiemet veiks 8 klasės. Pernai lit. mokyklą lankė per 100 vaikų. Pamokos vyks ir šiemet šv. Antano parapijinės mokyklos patalpose. Mokslas vyks dviejose grupėse: mažesniųjų vedėjas mokyt. Pr. Zaranka, mokyt. M. Buitkienė, D. Kaupienė ir Memėnienė; vyresniųjų vedėjas L. Bulgaris, mokyt. K. Gricius, K. Jurgutis, Ant. Vaškelis.

Tėv. Alfonsas Bernatonis atvyks į BALFo seimą ir padarys pranešimą apie Vokietijos lietuvių gyvenimą.

Dr. Vyt. Vygantas, ateitininkų federacijos valdybos narys, Lituanus žurnalo redaktorius, dirbąs American Airlines lėktuvų bendrovėje, rugpiūčio 30 d. Brooklyno Apsireiškimo bažnyčioje susituokė su Marija Kristina Ingelevičiūte ir po vestuvių išvyko į Pietų Ameriką.

Sofija Adomaitienė, solistė ir Liet. Scenos darbuotojų S-gos vicepirmininkė, gyvenusi Gary, Ind., persikėlė į Čikagą ir apsigyveno 10717 So Indiana Ave., Chicago 28, Ill.

Elona Marijošiūtė, Yare universitete įgijusi magistrės laipsnį, vyksta studijų kelionės į Prancūziją. Ji gavo Prancūzų vyriausybės stipendiją metams, o kelionei lėšų gavo iš Fullbright fondo.

J. Kalvaitis, teisininkas, atvyko iš Australijos ir pradėjo dirbti ligoninėje.

D. BRITANIJA

Londono šeštad. mokykla pradėjo darbą rugpiūčio 30 d. Moko K. Jonelynas.

Kun. A. Kazlauskas, Londono liet. parapijos klebonas, Anglijos lietuvių atstovas PLB seime, žada dar ilgokai pasisvečiuoti Amerikoje.

Londone įsteigta lietuvių prekybos bendrovė. Ji yra vakarinėje miesto dalyje. Jos vadovybė dar neskelbiama.

Lietuvių Namuose įsteigta moderniųjų Pietų Amerikos šokių mokykla. Ji veikia antradieniais ir penktadieniais.

Skautų stovyklai Anglijoj paremti aukų šiemet buvo surinkta 139 svarai, o išviso pajamų ji turėjo 196 sv. Išlaidų turėjo 170 sv. Pelnas paskirtas skautų veiklai.

Regina Plokštytė, atvykusi į Londoną baleto studijuoti iš Australijos, baigė savo studijas ir išvyko atgal į Australiją.

BRAZILIJA

V.Zelinoje rugpiūčio 24 d. buvo labai iškilmingai užbaigtos dvi savaitės trukusios jubiliejinės misijos lietuviams. Per sumą buvo bendra šeimų komunija. Vakare buvo atnaujinti krikšto pažadai ir suteikti misijų atlaidai. Misijas pravedė iš Urugvajaus atvykęs Tėvas J. Bružikas, SJ. Savo giliu ir nuoširdžiu tikėjimu prasiveržiančiu jo pamoksluose Tėvas Bružikas įstengė įtikinti net ir abejinguosius, kokią reikšmę žmogui turi tikėjimas ir misijų paskirtis.

Išrinkta Braz. Liet. Bendruomenės Taryba. Rugpiūčio 24 d. São Paulo lietuviai turėjo progos pareikšti savo valią, kam jie patiki savo kolonijos vadovavimą ir atstovavimą. Visuose priemiesčiuose iš anksto paskelbtose vietose nuo pat ryto rinkosi tautiečiai atiduoti savo balsus. Vakare į Mookos lietuvių mokyklos patalpas susirinko balsų skaitymo komisija, kuriai laisvu noru talkininkavo nemažas būrys lietuviško jaunimo. Pirmą kartą lietuviai išrinko savo bendrą atstovybę. Nors iš gana skaitlingos kolonijos tebalsavo virš 1.600 žmonių, tačiau mūsų kolonija nebuvo dar niekada tokiu būriu susirinkusi rinkti savo atstovų. Todėl Brazilijos Lietuvių Taryba yra rinkta didesnio skaičiaus už visas iki šiol buvusias atstovybes, kas suteikia jai didesnį moralinį svorį kalbėti visų Brazilijos lietuvių vardu.

Rinkiminė komisija susidėdanti iš: agr. Al. Boguslausko, Algirdo Gorausko, Norberto Stasilionio, St. Vancevičiaus ir inž. Jono Antanaičio, suskaičiavusi ir patikrinusi balsavimo davinius pranešė: balsavo 1.654 asmenys, iš kurių 1.582 balsai buvo teisėti. Pagal balsų daugumą į BLB Tarybą išrinkti: kun. J. Šeškevičius 807 balsais, kun. P. Ragažinskas 767, A. Ambrozevičienė 678, J. Baužys 578, A. Žibas 551, M. Remenčienė 540, J. Matelionis 532, dr. E. Draugelis 522. J. Lukoševičius 522, kap. J. Čiuvinskas 520, St. Remenčius 513, inž. J. Antanaitis 510, mokyt. H. Mošinskienė 508, J. Jodelis 502, agr. M. Vinkšnaitienė 496, inž. A. Stonis 489, dr. B. Skadas 486, S. Jurevičius 481, A. Bumblis 474, S. Vancevičius 469, J. Karpavičius. Kandidatais liko: stud. V. Navickas 447, J. Valavičius 438, inž. Z. Bačelis 435, J. Bratkauskas 428. Visi kiti kandidatai gavo mažiau kaip 400 balsų. Viso buvo 41 kandidatas. **H. D.**

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ, LATVIJĄ ir kt. Rusijos kraštus siųskite savo giminėms ir artimiesiems siuntinius per

SAKAS PARCEL SERVICE

sent by

Ukrainska Knyha

755 Barton St. E., Hamilton, Ont.
Tel. LI. 4-7239

Jūsų siuntiniai yra garantuoti ir apdrausti. Galite siųsti maistą, avalynę, vaistus bei rūbus nuo 4-17 sv. Muito mokestis yra Ukrainskos Knyhos nustatytas.

Mūsų naujoje — didesnėje patalpoje Jūs rasite: avalynės, skaručių, odinių švarkų, skutimo, kirpimo priemonių ir kt. Mes turime didelį pasirinkimą kostiumams medžiagos, kaina nuo 8 dol. ir daugiau už kostiumą. Lygios vienspalvės vilnos ir angliškos dryžuotos. Taip pat ir šilko, flanelio įpilams ir kitko.

Mes Jums patarnausime greitai, nuoširdžiai ir teisingai. **Darbo val. 10 ryto - 7 val. vakaro, išskyrus pirmadienius.**

Taupykime ir skolinkimės kooperatiniame bankelyje "TALKA"

Augšti procentai už indėlius. Sumažinti procentai už paskolas. Indėliai, paskolos ir nario gyvybė yra apdrausta.

DARBO DIENOS: penktadieniais nuo 6 val. vak. iki 8 val. vak., notaro A. Liudžiaus įstaigoje (II augštas), 128 Main St. W., tel. JA. 7-5575. Sekmadieniais nuo 12 val. iki 2 val. p.p., parapijos bibliotekoje, 58 Dundurn St. N. Susirašinėjimo adresas — 15 Homewood Ave.

KRONAS VALEVICIUS LIMITED "The Centre of Real Estate"

Prieš perkant ar parduodant

namus, biznį ar ūkį etc. pasitarkite su mumis:

KRONAS - VALEVICIUS

LIMITED

366 MAIN ST. EAST, HAMILTON, ONTARIO

Didžiausia Real Estate įstaiga Hamiltone (3 skyriai).

Jums sąžiningai patarnaus mūsų lietuviai atstovai. CENTRINĖ ĮST.: p. Vladas Antanaitis, p. Stela Panavienė, p. Vladas Panavas, p. Jonas Mikelėnas tel. JA.8-8491. "THE CENTRE" SKYRIUS: p. Leonas Gasiūnas, tel. LI. 9-1341. EAST END SKYRIUS: p. Tony Zaranka, telef. LI. 9-3572. LIETUVIAI: norintieji atsikelti į Hamiltoną, rašykite mums ir mes suteiksime Jums pageidaujamas informacijas.

Naujas būdas apsisaugoti nuo gaisro!

Skaitome kasdien spaudoje, kad sudega vaikai ir net suaugę tik dėlto, kad pavėluotai gaisras pajaučiamas.

Mes įrengiame "FIRE ALARM", kuris duoda signalus visame name vos gaisrui prasidėjus.

Statome augštos kokybės GOOD CHEER gazinius ir alyvinius pečius, vandeniui šildyti tankus. Išsimokėjimas iki trijų metų. Atliekame visų rūšių remontus, pečių valymus, 24 val. paroje patarnavimas.

NORFOLK HEATING SERVICE

69 NAPIER ST., HAMILTON, ONT. Telefonas JA. 7-6281

JUOZAS ŽEMAITIS
(Authorized Good Cheer Dealer)

PIGIAUSI

siuntiniai

Į LIETUVĄ

Pramonės gaminiai — Maistas — Vaistai

Štai mūsų kainų pavyzdžiai:

22 svarai cukraus	$11.95
22 svarai ryžių	$14.75
22 svarai taukų	$23.20

Siuntiniai pristatomi per 3 - 4 savaites.

Janique Trading Co. Ltd.

835 Queen St. W., Toronto
Tel. EM. 4-4025

Skyriai Hamiltone, St. Catharines, Edmonton, Buffalo ir kt.

Dėmesio Londono lietuviams!

Naujai atsidarė SIUNTINIŲ SKYRIUS - KRAUTUVĖ

LONDON GENERAL STORE

Ukrainskos Knyhos siuntinių patarnavimas

789 DUNDAS ST., LONDON, ONT.

Mūsų krautuvėje rasite didžiausią pasirinkimą geriausių angliškų vilnonių medžiagų, odinių švarkų ir kt. dalykų pigiausiomis kainomis. Lietuviai mielai kviečiami atsilankyti.

KAIP DABAR KARIAUTŲ?

Pagal vakariečių strateginius pagrindus lemiantis karo veiksnys naujajame kare bus — koncentruotomis į galingiausią naikinimo jėgą priemonėmis kirtimas į priešo nugarkaulį. Frontų kautynės tik dėl išlaikymo ar prisistūmėjimo bazių. Prie šios tezės Amerika automatiškai pasiliko po pasigaminimo atom. bombos, po Japonijos paklupdymo su ja iš karto. Amerikos armija, kaip ir kitų vakariečių, racionuota ligi minimumo. Ji nelanksti dėl divizijų struktūros.

Vadinamas "mygtukų karas" prieš antrą pas. karą buvęs tik hipotezė, vokiečių V2-ju sukurtas jau prototipu, dabar iš sparčiai modernėjančių karo priemonių sintezės jau apsprendžia Amerikos strategijos charakterį.

Amerikiečių (ir kanadiečių) jau gana išpopuliarintas karo vaizdas savai visuomenei: armados oro tvirtovių, iš didelio augščio teškiančios atom. - hidrog. torpedas, tarpkontinentinės raketos režiančios kaip kometos iš erdvės augštybių; dešimtimis mylių nuo sprogimų, kraterių, gyvybę tiesioginiai naikinantis karštis, iš didžiulių debesų grybų krintą radioaktyvūs pelenai gyvybę paralyžuoja bet kur.

Sov. Rusijos strateginių studijų išvadas aprašo dr. Raymond Garthoff (buv. lektorius National Wad College Vašingtone ir sovietų karo reikalų tyrinėtojas), neseniai pasirodžiusioje knygoje "Soviet Strategy in the Nuclear Age". Knyga — nauja studija, dokumentuota daugiausia sov. karine literatūra, jo naudotasi ir tokiais sov. generalinio štabo leidiniais, kurie, sako, neprieinami net jų armijos karininkams.

Pagal dr. Garthoff, sovietai mygtukų karo — "push button war" ir "blitzkrieg" varianto nedaleidžią. Nors jie yra pasigaminę A bombą 1949, H — 1953, tolimo skridimo jet bombonešius 1954, baisiąsias tarpkontinentines raketas praėjusiais metais, bet "ne strateginis bombardavimas, o kareivis mūšio lauke nulems karo išdavas" — cituoja autorius. Jei III-sis pas. karas kiltų, soviet. strategai numato, kad tai būtų žiaurios ir užsitęsiančios grumtynės, kuriose sprendimas būtų pasiektas ne vien tik baisiaisiais ginklais, bet žmonėmis. Jie skaito lyg tai būsiąs II-sis pas. karas, tik šį kartą su radioaktyvumu.

Rimtas priešas, kaip JAV, galėtų, sako jie, būti ištrankytas sovietų atom. smūgiais, bet jos nekapituliuos. "Didelės armijos ir galingiausių ginklų telkiniai neišvengiamai bus įjungta į karines operacijas..." (marš. Žukovas dar savo laiku). Pėstininkas liekąs sovietų strategijos atrama ir priešo kareivis liekąs pirmasis sovietų taikinys.

Maršalo Rotmistrovo studija patvirtina bendrai priimtą idėją, kad "netikėtas užpuolimas negali duoti sprendžiamų rezultatų, negali atnešti pergalės kare su rimtu ir stipriu priešu". Blitzkrieg galįs vesti tik į žaibišką susinaikinimą. Jie nesutinka su "Vašingtono mėgiama idėja", kad strateginis bombardavimas galėtų parmušti didesnę valstybę. "Mūsų kraštas yra ne sala, arba tik taškas ant globo; jis turi didelės gilumos teritoriją, kurioje mūsų gyvybiniai ištekliai yra išskirstyti" (aviac. maršalas Veršininas).

"Jie atmeta iki šiol pasalų puolimą, kaip lemiamą elementą kare, bet, gal būt, jie ras tinkamus abudu būdus — kaip vokiečių puolimas ant Rusijos ir japonų smūgis į Pearl Harbor", — sako autorius, dr. Garthoff.

Po Stalino sovietų strategai gavę didesnę planavimo laisvę ir maždaug prieš tris metus buvę priėję netikėto puolimo doktrinos, bet tas teorijas persivaizdavę realybėje, grįžę prie "senojo meisterio" praktikos: galinga armija; kitų ginklų rūšių — pvz. aviacijos — pagr. uždavinys remti armiją kovos lauke; dideli paruoštų žmonių rezervai — pakeitimui numatomiems nepaprastiems nuostoliams atom. kare. Karo pramonės platus išdėstymas gilumoje.

"Kai dabartiniai galingi ginklai išvystomi toliau ir nauji, dar baisesni gali būti išrasti, sovietų teorijos, be abejo, bus peržiūrėtos, — sako autorius, — bet dabar jie greitos ir lengvos pergalės idėją atominiu žaibo smūgiu į priešo užnugarį atmeta".

Abiejų pusių sistemos logiškos ir su realia situacija derinasi. Amerika su armijomis iki Volgos juk neis. Kaip ji su Rusija gali kitaip kariauti?

Rusams Europos likučius ligi vandenų staigiai nusiaubti reikės. Didžiulė armija jiems reikalinga.

Kaip dr. H. A. Kissinger, knygos "Nuclear Weapons and Foreign Policy" autorius, pastebi, sovietų karinės teorijos duoda Maskvai pirmenybę lokaliniuose karuose, kur Vašingtonas su savo mažomis armijomis bejėgis. Amerika, norėdama kariauti, gali pasirinkti tiktai totalinį karą.

Tą pavyzdžiai jau seniai pailiustravo. Kodėl vakariečiai neatstatė valdžios Irake? Irano pasienyje "susirinko Sov. Rusijos savanoriai". Po pirmųjų nepasisekimų Korėjoje puolamas gynybos sekretorius pareiškė: "mes pasiruošę dideliam karui, ne mažam".

Pasalų žaibo smūgio į užnugarį atmetimas pagrįstas: rusai efektyviai to padaryti dar greit negalės. Kol nelikviduotos Amerikos bazės jų panosėje tik išsiprovokuotų savo nugarą ir kaip patys sako: "Blitz puolimas nuvestų į blitz susinaikinimią".

O Amerika? Amerika nedrįso net imtis strateginio bombardavimo kiniečių telkinių už Yalu upės Mandžiūrijoje, karo eigoje ir išdavė McArthuro pasiektą pergalę. **Stasys Sutkaitis.**

Vašingtonas. — JAV nuleido į vandenį jau aštuntą atomine energija varomą povandeninį laivą.

Paryžius. — Prancūzijos naujoji konstitucija bus pateikta tautos referendumui rugsėjo 28 d. Min. kabinete ji pasirašyta rugsėjo 3 d.

Dar vienas smūgis

Rugpjūčio 31 net neatsisveikinęs su savo klausytojais galutinai nutilo Amerikos Balsas iš Europos. Tik rimti ir iškilmingi Lietuvos himno garsai radijo bangomis tyliai ir simboliškai bylojo, kad lietuviškasis pusvalandis neišnyko be garbės.

Toks Amerikos pasitraukimas iš vienos ligi šiol sėkmingai laikytųjų pozicijų nebuvo staigmena. Traukimosi nuotaikos išryškėjo po Vengrijos įvykių. "Atsipalaidavimo" iš Europos veiksmai gal ir galėtų būti kiek suprasti, jeigu jie būtų teisūs. Stebina neturėjimas drąsos pasakyti tiesą. Turėjusi pastovų klausytojų skaičių pavergtuose kraštuose tarnyba Miunchene dėl "didesnio veiksmingumo" likviduota. Neva "stiprinant", likusi tarnyba Vašingtone ne tik neatgavo antrojo pusvalandžio, pasiliko to paties sąstato, bet ir savo programose turėjo atsisakyti bet kokio idėjinio kryptingumo.

Kol kas radijo informacijos srityje Europoje labiausiai nukentėjo pabaltiečiai, o iš jų lietuviai. Pavienės, daugiau palaidos, pastangos ką nors pakeisti mums palankesne prasme baigėsi visiška nesekme. Nusiraminimo ir abejingumo nuotaikos visuomenėj, be abejo, padėjo įpilietinti pavergtiesiems akivaizdžiai padarytą skriaudą. Dėl to nepateisinama tyla tų, kurie žinodami laiku ar iš viso neinformuoja visuomenės arba padeda skleisti tikrovę pagražinančius aiškinimus. Kaltas ir mūsų informacijos tarnybų (kokios kuklios jos bebūtų) atitrūkimas nuo tikrovės ir nesugebėjimas suregistruoti visų faktų.

Tą pačią

rugpjūčio 31 nustojo veikti Laisvosios Europos Universitetas Tremtyje ir jo išlaikoma Laisvosios Europos Kolegija.

Šių institucijų paskirtis buvo padėti iš Sovietų pavergtųjų Rytų Europos kraštų kilusiems studentams tęsti mokslą laisvojo pasaulio universitetuose. Įdomu pastebėti, kad LE Kolegija pradėjo veikti 1951 metais, tai yra tuo pačiu laiku, kai Amerikos Balsas išplėtė savo programas pavergtiesiems (o pabaltiečiams naujai įvedė). Krinta į akis ir tai, kad abiejų likvidavimas Europoje paskelbtas taipgi vienodu laiku š.m. liepos 1 d.

Laisvosios Europos Kolegijos uždarymas yra tikras moralinis smūgis visiems Sovietų pavergtos Rytų Europos kraštams. Labiausiai nuo to nukentėjo vengrai, kurių studentų, reikalingų pagalbos skaičius, žymiai padidėjo po 1956 m. sukilimo. Nors taigpi nesėkmingos, tačiau jaunųjų pastangos ginti savo ir pavergtųjų tautų teisę gali būti tikras pavyzdys ir mūsų vyresniesiems bei visuomenei. Štai kaip keliamas klausimas neseniai pasirodžiusiame LEK studentų ir aliumnų biuletenyje:

"Kaip savo prispaustųjų kraštų laisvi piliečiai mes pirmiausia ir labiausiai trokštame išreikšti padėką visiems tiems, kurie duosniai parėmė šios Kolegijos įsteigimą bei vystymą, visiems tiems skaitlingiems amerikiečiams, kurie turėjo įžvalgos ir drąsos imtis tokios iniciatyvos. Tačiau kaip laisvi žmonės mes taipgi turime teisę pakelti savo balsą draugiškam įspėjimui ir nurodyti pavojus, kurie tykoja tokį sprendimą likviduoti kilnios minties įsikūnijimą. Mės tai darome pagarbiai ir ramiai, kaip dera laisviems žmonėms, įsisąmoninusiems laisvės reikšmę; mes tai darome kukliai, kaip dera jauniems vyrams ir moterims, kurie ne visada supranta augštosios politikos plonybes. Tačiau mes vis dėlto tai darome. Ir todėl, kad mums rūpi laisvojo pasaulio likimas, kad su didėjančiu nerimu stebime jo naujosios istorijos eigą. Mūsų nuoširdžią padėką bičiuliams Vakaruose lydi prašymas: nesudarykite įspūdžio, kad Rytų Europa palaipsniui užmirštama, nes dar blogiau negu nužudyti laisvę yra nužudyti laisvės viltį pavergtųjų žmonių širdyse".

Šią vasarą pasibaigė Laisvosios Europos Kolegijos Strasbourge 7-ji ir paskutinė sesija, kurioje dalyvavo apie 200 studentų iš pavergtųjų Rytų Europos kraštų, o taip pat svečiai iš eilės Azijos bei Afrikos valstybių. Rugpjūčio 1 išleistame atsišaukime studentai išreiškė įsitikinimą, jog "Kolegijos uždarymas yra nuovargio, jeigu ne apleidimo, ženklas kovoje už jų pavergtų kraštų išlaisvinimą".

Rugpjūčio 14 LE Kolegijos būstinėje Strasbourge - Robertsau įvyko visuotinis studentų susirinkimas, kuriame priimtoje rezoliucijoje išreikštas apgailestavimas ir nusistebėjimas nutarimu uždaryti Kolegiją. Prancūzų spauda atkreipė dėmesį į tokius vieno studento tą proga pasakytus žodžius: "Tarp teisingų, bet blogai pritaikytų Vakarų idėjų ir klaidingų, tačiau puikiai nesvyruojančios logikos paverstų praktika Rytų idėjų aš savęs nuoširdžiai klausiu, kurios valdys pasaulį šio amžiaus gale. Egzistuoja kita — 1.800 vietų — Europos Kolegija, nuolat veikianti Maskvoje, ir ta kita kolegija veiks tol, kol egzistuos komunizmas. Kas galės pasakyti, kuri dviejų kolegijų bus turėjusi daugiau įtakos: ta, kur išvystytos idėjos visuomet buvo labai teisingos, labai augštos ir labai gražios, bet kuri nebus veikusi dešimtmečio, ar ta, kur idėjos buvo klaidingos ir absurdiškos, bet kuri bus veikusi galbūt visą šimtmetį? — ELI.

Lankėsi Latvijoj ir Estijoj

JAV žurnalistas J. Scott prieš II D. karą dirbo Sov. Sąjungoj —Magnitogorske prie Uralo kalnų kaip metalininkas specialistas. 1941 m. buvo ištremtas iš Sov. Sąjungos. Dabar jis turėjo progos lankytis Sov. Sąjungoj po 17 metų. Pasak jo, ten per tą laiką daug kas pasikeitę gerojon pusėn — ir laisvės, ir duonos, ir drabužių daugiau, nors nuo Vakarų lygio dar toli. Su gyven. namais sunku. Naujai pastatyti namai blogos kokybės. Maskvoj, kur gyvena 5 mil., vienai šeimai tenka vienas kambarys. Sekmadienį jis lankęsis keliose Maskvos bažnyčiose—baptistų ir kt., visos buvusios pilnos. Rygoje žurnalistas kalbėjęsis su rusais, kurie skundęsi "diskriminacija" — esą latviai išstumią juos iš auklėjimo įstaigų ir kaikurių organizacijų ir tuo būdu priverčią grįžti Rusijon. Latvių kalba vyraujanti mokyklose ir kaikuriose organizacijose. Estijoj gi pasipriešinimas rusams esąs dar ryškesnis. Estai esą nenorį kalbėti rusiškai krautuvėse.

Kirpėjas – Suomijos prezidentas

Kai per paskutiniuosius rinkimus komunistų partija pravedė daugiausia atstovų — 50 iš 200, sukruto komunistinės partijos ir po 2 mėn. derybų sudarė jungtinę vyriausybę, kuriai vadovauja socialistas K. A. Fagerholm. Jis yra buvęs kirpėjas, vėliau valstybinio degtinės monopolio direktorius. Tapęs premjeru tuojau paprašė $50 mil. paskolos iš pasaulinio banko ir pasiūlė Maskvai nesiųsti su vizitu į Helsinkį seno bolševiko Otto Kuusinen, gimusio Suomijoj ir dabar Sov. Sąjungos kompartijos prezidiumo nario. Jo duktė Hertta Kuusinen yra Suomijos komunistų partijos vadė. Ji jaučiasi nuo valdžios toliau nustumta nei betkada. Maskvos "Pravda" naują vyriausybę pavadino reakcinė ir dešiniausia po II D. karo.

ERICH KOCH TEISIAMAS

Varšuvoje prasidėjo byla Ericho Kocho, buv. Rytprūsių ober prezidento bei gauleiterio, o karo metu hitlerinio Ukrainos komisaro bei Himlerio specialaus agento Rytuose. Jis kaltinamas žydų ir lenkų masiniu nakinimu, ypač Balstogėje. Jam tvarkantis Lenkijoje buvę nužudyta 130.000 žydų, 72.000 lenkų ir apie 100.000 lenkų išvežta į kacetus. Kaip Ukrainos komisaras jis kaltinamas dėl nužudymo 4.000.000 ir 2.000.000 išvežimo į Vokietiją.

Nemažai atsirandą asmenų, kurie pasiūlą teismui liudyti apie Kocho nusikaltimus. Numatoma, kad byla užtruks gana ilgai.

Varšuva. — 1957 m. į Lenkiją buvo atvykę 25.425 turistai iš Vakarų ir tik 9.089 iš Sovietų Sąjungos bei visų "liaudies respubliku".

Otava. — Edinburgo princas Philipas spalio 29 d. atvyks į Otavą dalyvauti suvažiavime Br. Commonwealtho angliškai kalbančiųjų sąjungos, kurios jis yra pirmininkas.

Torontas – skirtybių miestas

WILLIAM FRENCH
(Iš "The Toronto Globe and Mail")

(CSc) Torontas — tai betonas ir chromas, medžiaginės sienos ir aliuminijus, parkai ir aikštės, bažnyčių varpų skambėjimas ir sirenų kaukimas, kunigas sakykloje ir girtuoklis griovyje. Čia nauji turtai ir dylanti elegancija, privatūs klubai ir griaunami rūmai, dailūs priemiesčiai ir pūvą namai. Čia akcijų birža Granite Bay gatvėj ir gyvulių rinkos su ūkiuose prinokusiu aromatu; čia debesys automobilių dujų ir keiksmai judėjimo susikimšimuose, keltuvai įlankoje ir besimaudantieji paplūdimiuose, ligoninės ir mokyklos, pasileidėliai, širdys ir gėlės.

Čia politikų gausybė. Miesto savivaldybės sistemoje Didysis Torontas turi 25 rinktus valdymo organus. Nei vienas kitas miestas pasaulyje negali girtis ar skųstis tokia gausybe politikų.

Merginai, norinčiai pasipuošti, šis miestas yra pilnas gražių krautuvių ir puikių drabužių. Kultūringam žmogui šis miestas yra su pretenzijomis ir pažadais, kuris operą ir baletą patalpina ledo ritulio arenoje, tikruosiuose vietinės kultūros rūmuose.

Planuotojams — tai beviltiškas jovalas prigrūstų siaurų miesto centro gatvių, su chronišku parkų ir žaliuojančių aikščių trūkumu. Advokatams — tai didelių benrovių centras, provincijos valdžios ir provincijos Augščiausiojo Teismo būstinė. Tai miestas, kuriame pilna žmonių amžinai patenkančių į painiavas.

Naujiesiems kanadiečiams — tai Meka, į kurią suplaukė dauguma jų giminių ir pažįstamų. Sergantiems ir ligoniams tai tarptautinio garso medicinos centras. Tiesos ieškotojai randa čia daug mokyklų ir knygynų. Jis patenkina ir tuos, kurie nori lengvai uždirbti dolerį ar ieško malonumų.

Štai kaip Torontas ir jo vieta Kanadoje atrodo statistikai. Tai turtingas miestas, kosmopolitiškas, senstantis, derlingas, darbščiai anglikoniškas, brangus, sugrūstas ir nuodėmingas; miestas, kurio gyventojų mirtingumo nuošimtis yra didesnis, ypač nuo širdies ligų ir augšto kraujo spaudimo, nei likusioje krašto dalyje.

Sausio mėnesį Kanadoje buvo 16.860.000 gyventojų; Toronte buvo 1.430.000 arba 8,5% viso krašto gyventojų. 1957 m. Kanadoje 1.000 gyventojų buvo 28.6 gimimai, Toronte buvo tik 10. 1956 m. Toronte gyveno 70.209 seneliai virš 70 metų amžiaus arba 9% visos Kanados 779.825 senelių. 1956-57 biudžeto metais Toronto pajamų mokesčių distrikto gyventojai sumokėjo $387.000.000 darbo pajamų mokesčių, t.y. 25% visos Kanados pajamų mokesčių. Tame pačiame rajone bendrovės sumokėjo $401.904.000 korporacijų mokesčių, arba 30% bendro Kanados skaičiaus.

1956 m. Kanadoje buvo 33.360 mokesčių mokėtojų, kurių apmokestinamos pajamos siekė virš $15.000. Iš jų Toronte buvo 8.780, arba 26%. Kovo mėn. bedarbių skaičius Kanadoje siekė 590.000, kurių 38.000 arba 6.4% buvo Toronte.

Uždarbio vidurkis Toronte yra $71,84, t.y. trečias savo didumu iš devynių didžiausių Kanados miestų. Pragyvenimo išlaidos Toronte per paskutinius devynis metus pakilo daugiau nei betkuriame kitame Kanados mieste.

1956 m. Toronte buvo 429.332 automobiliai, arba vienas trims asmenims. Likusioje Kanados dalyje vienas automobilis teko keturiems asmenims.

Pereitais metais iš Toronto buvo išsiųsta 20% visos valstybės pašto.

Tarp 1946 ir 1957 m. Kanada įsileido 1.669.340 imigrantų. Toronto mieste apsigyveno 400.000 imigrantų arba 25% bendro skaičiaus, tai yra daugiau nei visoje Quebeco provincijoje, kuri buvo antroje vietoje po Ontario imigrantų skaičiumi.

Šešių Kanados tautinių grupių dauguma gyvena Toronte: italų — 90.000, vokiečių — 75.000, lenkų — 30.000, olandų—20.000, vengrų — 16.000 ir suomių — 6.000.

1956 m. iš 131.961 mirimų Kanadoje 36.3% mirė nuo širdies ligų bei augšto kraujo spaudimo; Toronte šiomis ligomis mirė 55.6%. Vėžio liga 1956 m. mirė 16% visų Kanados mirusiųjų, gi Toronte tais pat metais vėžys pasiėmė 19%. Kvėpavimo organų ligomis Kanadoje mirė 6% gyv., Toronte — 5%.

Nelaimingi įvykiai, įskaitant ir automobilių nelaimes, Kanadoje pareikalavo 8% mirusiųjų, Toronte — 5.3%. Kūdikių mirtingumas pagal visų mirusiųjų, skaičių visoje Kanadoje buvo 5.7%, Toronte — 4.3%. Savižudybių skaičius visoj Kanadoj 7.6 promilės tūkstančiui gyventojų, Toronte — 7.5. Žmogžudysčių skaičius visoje Kanadoje siekė 1.2 tūkstančiui, Toronte — 1.6.

1956 m. visame krašte buvo užregistruoti 17.510 pavainikių — 3.9% visų gimimų skaičiaus; Toronte — 6.3%.

Ir taip be galo... Kaikurie bereikšmiai dalykai yra smulkmeniškai užrašomi, o tie, kurie turi didelės reikšmės, dažnai yra visai niekur neminimi.

Tokio. — Japonijos sostinė dabar turinti 8.700.000 gyventojų.

St. Lawrence Oil

(Šv. Lauryno alyva)

– gryna kukurūzų alyva lengvai išpilamoje skardinėje!

ST. LAWRENCE OIL (Šv. Lauryno alyva) yra lengva ir švelni — gryna augalinė alyva, nepakeičianti patiekalo skonio.

Viskam, ką alyva gali padaryti, ST. LAWRENCE ALYVA tinka geriau, negu bet kokia kita, kurią jūs esate kada nors vartoję. Kanadiečiai sekmingai šią alyvą naudoja daugelį metų.

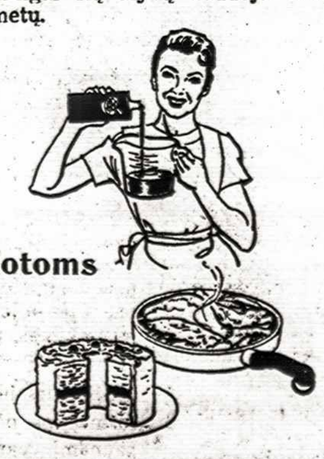

Salotoms

Kepimui, troškinimui

VELTUI Prašykite duodamos 36 psl. RECEPTŲ KNYGELĖS (anglų ar prancūzų kalba) "COOKING WITH CORN OIL"... rašykite į

THE ST. LAWRENCE STARCH COMPANY LIMITED
Port Credit — Ontario

Gamintojai ir BEE HIVE SYRUP — DURHAM CORN STARCH — ir IVORY LAUNDRY STARCH (Baltų ir Mėlynų)

Dėmesio

lietuviams buvusiems klijentams!

Mes maloniai pranešame, kad mūsų buvusi VARIETY krautuvė 984 Dundas St. W.

išsikėlė į

WESTERN TEXTILES KRAUTUVĘ

766 Dundas St. W. Tel. EM. 3-0984

Visi mielai kviečiami atsilankyti.

Saugesniam važiavimui! Gyvybė, kurią išgelbėsite, gali būti jūsų pačių!

Dabar pats laikas patikrinti savo mašiną —

- PRIEKINIŲ RATŲ IŠLYGINIMAS — patikrinkite savo mašiną dar šiandien!
- RATŲ BALANSAVIMAS
- PILNI PERDAŽYMO DARBAI
- VAIRŲ PATIKRINIMAS
- SULANKSTYMŲ IŠTAISYMAI
- STABDŽIŲ ĮDĖJIMAS, ir kiti darbai.

IMPERIAL AUTO COLLISION

561 - 567 KEELE STREET, TORONTO
(pusantro bloko į pietus nuo St. Clair Ave.)

TELEFONAS RO. 9-4773 Savininkas Gustavas Keraitis

Vienas iš Ontario valdžios pranešimų serijos...

Ateitis yra šviesi – padėkim išlaikyti ją

HON. J. W. SPOONER

Apie 90 proc. viso Ontario ploto priklauso valstybei, ištikrųjų tai visos provincijos piliečiams. Apsaugoti tuos krašto turtus ateinantiesiems laikams ir generacijoms yra valdžios tikslas ir kiekvieno piliečio pareiga.

367.000 kv. mylių valdiškų žemių yra apaugę statybinės medžiagos arba popiermalkių miškais, iš kurių tiesioginiai ar netiesioginiai dauguma žmonių pasidaro sau pragyvenimą. Nors Ontario turi, galbūt, puikiausią priešgaisrinę apsaugą pasaulyje, mūsų miškai ir darbai priklauso nuo to, kaip atsargiai kas uždega ugnį ar cigaretę — keturi iš penkių miško gaisrų yra įvykę dėl žmonių neatsargumo.

Mūsų miškuose, tarp pavojaus ir apsaugos įstatymų ir tarp naikinančios ugnies ir ginklų, gyvena daugybė medžioklinių ir kailinių žvėrelių, kurie suteikia papildomus turtus ir sezoninį sportą. Čia taip pat miškuose yra vandens atsargos tūkstančiuose ežerų ir upelių, kuriuose išsilaiko daugybė rūšių meškeriojimo ir komercinės žvejybos žuvų. Jų išsilaikymas priklausys nuo apsaugos nuostatų.

Nuolatinėmis pastangomis mes tikimės išlaikyti ir pagerinti mūsų miškus bei plotus parkų, teikiančių plačias galimybes stovykloms, piknikams, atostogoms. Paremta mokslinių tyrimų išdavomis mūsų apsaugos programa tolydžio tampa vis daugiau veiksmingesnė, bet operuojant didžiuliuose plotuose, pasisekimas priklauso nuo mūsų visų bendradarbiavimo.

Medžioklės bei žūklės nuostatai bei informacijos dėl miškų gaisrų apsaugos gaunami parašant į Department of Lands and Forests, Parliament Buildings, Toronto.

ONTARIO DEPARTMENT OF LANDS AND FORESTS

Hon. J. W. Spooner, MINISTER — Hon. Leslie M. Frost, Q.C., LL.D., PRIME MINISTER

Kitataučių literatūra Kanadoje

Toronto universitetas leidžia bertainuką Quarterly, kuris sakosi esąs "humanistinių studijų žurnalas Kanadoje". Jo liepos nr. profesoriaus Watson Kirkconnell pateikė apžvalgą kitataučių literatūros, pasirodžiusios 1957 m. Apie lietuvius sako: "Iš reto skaičiaus Kanadoje spausdinamų lietuviškų knygų reikia įvardinti Juozo Vaičeliūno savo lėšomis išleistą "Didieji karo vadai" (Great Military Leaders)".

(Prof. W. Kirkconnell vadovauja neangliškų ir neprancūziškų leidinių Kanadoje bibliografinę tarnybą ir minėtame žurnale apžvalgas spausdina kasmet. Kad jis 1957 m. pamini tik vieną lietuvišką knygą išėjusią Kanadoje, matyt daugiau jam nebuvo pasiųsta. Ištikrųjų tais metais dar išėjo Liet. Dienų Metraštis ir stambi dr. K. Gudaičio knyga "Lietuviai evangelikai", Hamiltono "Rūtos" leidinys. Lietuviai leidėjai turėtų nepamiršti ir kiekvieno leidinio 1 egz. pasiųsti šiuo adresu: Prof. W. Kirkconnell, President, Acadia University, N.S. **Red.**).

Apie kitus sakoma, jei ne poezija ir viena apysaka, 1957 m. nederlingi Kanadoje apsigyvenusių europiečių literatūroje. Moksliški straipsniai ir studijos ją nustelbia. Veteranas ukrainietis A. A. Granovsky viršina savo šeštu eilėraščių tomu "Rudens vaizdai". Kitas senyvas ukrainietis poetas, Mykyta Ivanovych Mandryka išleido "Aukso ruduo" — savo eilėraščių rinkinį. Viename jų, vardu Canada (rašytas 1957 m.) poetas sako: "Tu žmogaus neišsaikojamas kraštas, davęs nelaimingoms sieloms namus".

Montrealyje gyvenąs vengras Tibor Bananyai išleido rinkinį "Gėlės pakelėse", kur sudėjo socialistinių nuotaikų straipsnių, eilėraščių, švedų ir amerikiečių poetų vertimų ir vaizdelių. Viename eilėraštyje sako: "Jei už laisvę reik mokėti, kas taikos norės? Rytai - Vakarai į karą ruošias, bet ar išliks po jo žemėje gyvas žmogus?"

Ukrainiečių metropolitas Ilarionas Winnipege išleidęs rinkinį savo parašytų tikybinių dramų (viso 7, po 5 veiksmus kiekviena). Tame pačiame Winnipege ukrainiečiai išleidę Ivano Franko poemą-pasaką "Bajoro pajuoka". Kalba apie nusibankrutijusį lenką bajorą, nenorėjusį atsisakyti baudžiavų savo kumečiams Galicijoj ir taip nusigyvenusį, kad jo dvaras teko žydui.

Be vengrų ir ukrainiečių (ir lietuvių) literatūros leidimu pasižymėję ir islandiečiai. Jų žymiausias rašytojas yra lyrikas Guttormur J. Guttormusson — 80 metų senukas. Jau 38-ti metai Kanados islandiečių sąjunga leidžia metinį literatūros almanachą. Praėjusių metų laidoje įdėta Guttormussono "Požemio kelias". Prenumeratos keliu islandiečiai išleidę ir Richardo Becko straipsnių - kalbų rinkinį, kur įvertinama visa eilė islandiečių - kanadiečių rašytojų ir poetų: Stephanson, Runolfson, Markusson, Johannesson ir Thorsteisson. Tai nemažas būrys! Leidiny paskelbta ir 1926 metais Becko Cornell un-te (Ithaca, N.Y.) skaityta paskaita "Jan Thorlaksson, islandietis Pope ir Milton (anglų poetai) vertėjas". Pasirodo, šis Thorlakssonas buvęs pastorius, neturtingas ir vienišas. Jį žmona apleido ir jis vargo nesveikata bei rūpesčiais. To nežiūrint, jis davė Islandijai puikius vertimus Pope žinomos poemos "Essay on Man" (Kas yra žmogus) ir Miltono "Prarastas rojus".

Praėjusiais metais išėjo ir pirmas Polish Research instituto leidinys — biografija lenkų kalba vieno žymiausių kanadiečių lenkų, inžinieriaus Sir Casimir S. Gzowski (gyveno 1813-1898). Biografiją parašė dr. Wictor Torek, torontietis. Kanadon Gzowskis atvyko eidamas 29 metus, su inžinieriaus, advokato ir lenkų sukilimų dalyvio diplomais. Kanadoje jis pasižymėjo statybomis (Wellando kanalas, Grand Trunk geležinkelis iš Toronto į Sarnia, Tarptautinis tiltas per Niagara upę). Jis padėjo sukurti Wycliffe kolegiją Toronte ir 15 metų buvo jos pirmininkas.

Čekoslovakų Masaryko institutas Toronte išspausdino "Pictures of Life and Work of Canadians of Czechoslovak Origin".

Gausiausi savo kalba knygų leidėjai, vistiek, pasilieka ukrainiečiai. Nuo bolševikų ištrūkęs Teodosij Osmachka (gimęs 1898 mteais) jau spėjo prirašyti 8 tomus eilėraščių ir tris apysakas bei išversti Šekspyro Macbeth, Henry IV ir Henry V. Jis gyvena Edmontone ir pereitais metais išėjusi jo 200 pusl. poema "Poetas" ir 365 pusl. apysaka "Žmogžudžio salė". Apysakoje vaizduojamas Stalinas ir jo budeliai (visi žydai) sąmoksliaująą išžudyti genocidu ukrainiečius. Jis kaltina Vakarus, kodėl jie nesukilę prieš Stalino žmogžudystes kaip sukilo prieš Hitlerio.

Kanadoje slavistų draugija išleidusi antrą tomą, kurį suredagavo S. S. N. Luckij ir kuriame dešimts mokslo straipsnių bei trys apžvalgos. Palyginus su užpereitų metų pirmuoju tomu, šis, sakoma, pasižymi didesniu mokslingumu ir menkesniu literatūriniu apdirbimu. Tomas patiktų specialistams slavistams. Įdomus J. A. Ihnatowicz straipsnis "Socialistinis realizmas ir katalikų poetai Lenkijoje", kur pavaizduojama, kad lenkų poetai, nors katalikai ir priešingi komunizmui, tačiau, neigiamai žiūri į Vakarus. Autorius sako: "Savo kūrybos pagrindan jie jau deda ne laisvę, bet taiką ir lygybę. Karas, ypač atominis, jų nuomone, būtų baisiausias prasižengimas prieš žmoniją. Jie skaudžiai nusivylę Vakarais ir jiems ant slenksčio krauna visą praėjusių dviejų pasaulinių karų mizeriją. Vakarai jiems tolygus žodis nepavykėliui".

Ukrainiečių akademija Winnipege išleido 14 monografijų žodyno, bibliografijos, slavizmo ir literatūros temomis. Pasirodo, ukrainiečiai vis dar tebesikulia savo tarpe dėl tikrosios literatinės kalbos. Viena srovė linksta lviviškai, kita — kiiviškai. Akademiją suorganizavo dr. Jaroslav Rudnyckyj (prieš dešimtį metų) ir ji jau viso išleido 70 veikalų - monografijų. Iš 14-kos 1957 m. išleistųjų šešios kalba apie Ivan Franko ar jo darbus, paminint jo gimtadienio šimtmetį. Bolševikai yra išleidę ta proga "pilną" jo raštų rinkinį (20 tomų) 1956 m., tik be jo straipsnių žodyno reikalais. Viena monografija kalba apie Franko kaip Šekspyro vertėją ukrainiečiams, kita apie ukrainiečių vietovardžius Kanadoje.

Vokiečiai turi Winnipege Echo Verlag, kuris 1957 m. išleidęs H. Goertzo "Die mennonitischen Siedlung der Krim". Tai tryliktas tomas tos leidyklos istorinėmis temomis leidinių.

Baigiant, gal įdomu paminėti Savelos Stechishin virimo knygą "Traditional Ukrainian Cookery", kur pamokoma kaip virti šitokie "ukrainietiški" valgiai: borsch, kartoplyanka, kapusnyak, kasha, lokshyna, sischenyky, zrazy, pashtet ir huslyanka. Viso 1.700 receptų. Vengras prof. John Kosa (Kanadon atvykęs 1950 m.) paruošė rimtą sociologinę studiją apie senųjų vengrų ateivių prisitaikymą ir įėjimą į Kanados gyvenimą. Pasirodo, 112 apklausinėtų prieš 1939 metus atvykusių vengrų ateivių čia gana gerai įsikūrė ir, nežiūrint asimiliacijos vyksmo painiavų bei sunkumų, viską nugalėjo.

Vyt. Širvydas.

Vasarvietėje MERKURY LODGE

ant gražaus Lake Simcoe ežero kranto, 40 mylių nuo Toronto, viena mylia į šiaurę nuo Keswick, Ont. Orui atvėsus ypatingai pagerėjo žūklavimas — lydekų gaudymas. Nuomojami laiveliai, motorai. Graži vieta savaitgalio poilsiui. Paprašius šoferį autobusas sustoja prie vasarnamio.

109 ORCHARD BEACH, KESWICK, ONT.

Telefonas Roches Point 181 M. **Savininkai L. P. Krilavičiai.**

NAUJOS KNYGOS

Jonas Mingirdas, SMULKIOJI TAUTOSAKA: patarlės, priežodžiai, posakiai, 1958, Los Angeles, Calif., 182 p.

Didžiai naudingą lietuvybei darbą atliko Jonas Mingirdas, surinkdamas ir išleisdamas vienam rinkinyje mūsų tautos išminties turtą, paslėptą liaudies patarlėse, priežodžiuose ir posakiuose. Tiesa, kaip pats autorius įžangoje pamini, ne visi posakiai bei priežodžiai yra imti iš mūsų liaudies lūpų. Dalis jų per imta iš kitų tautų. Dalis posakių versta net iš senovės graikų, romėnų ir biblinių knygų, kurie perėję iki mūsų laikų kartų ir tapę tarsi visuotinu žmonijos lobiu.

Iš prigimties protingas žmogus, kad ir nemokytas, pajėgia įžvelgti būtį giliau už kitus bendralaikius masės individus. Juo kiti žavisi ir seka jo taiklius, gudrius ir originalius išsireiškimus, patys norėdami būti irgi gudriais aplinkos akyse. Tuo būdu gema patarlės, priežodžiai ir gudresni išsireiškimai. Jie tampa bendru tautos lobiu. Jį trumpai vadiname: "Smulkioji tautosaka".

Kiekviena tauta turi savitą, trumpų, išmintingų posakių, kuriuos vadiname priežodžiais, patarlėmis. Jų gausiai turi ir lietuvių tauta. Jie nusako kasdienos apyvoką giliau, negu pirmuoju požiūriu ji mums reiškiasi. Jie liečia žmogaus buities esmę. Dėl to patarlės ir priežodžiai tiko gyvenime būti pritaikinti tiek praeityje, tiek dabartyje, tiek ateityje. Jie tampa virš laikiniai. Jie neatgyvena su žmonijos kartomis — su jomis nemiršta, bet eina iš kartos į kartą, iš tautos į tautą. Jie tampa bendru visų lobiu.

Jono Mingirdo surinktoji smulkioji tautosaka apima įvairias gyvenimo sritis: nuo asmens iki šeimos ir bendruomenės, nuo kasdieninių rūpesčių ir ekonominio gyvenimo iki teologinės srities moralės, asketikos ir teologinių dorybių: tikėjimo, vilties, meilės. Nors tautosakinė išmintis taikoma konkretiems įvykiams, konkretiems buities faktams, bet visdėlto ji nesiekia tik momento sekmės, ar trumparegiško gėrio, bet žvelgia plačiai į gyvenimą ir siekia gėrio plačiąja prasme. Gėrio, kuris nesibaigia su diena, bet prasitęsia ateitin, kuris apima žmogaus visą gyvenimą, o ne vieną momentą, ir sudaro bendrą žmogaus ir žmonijos gėrį. Trumpai sakant, mūsų tautosakinė išmintis yra ne machiaveliška (savanaudiška), bet sociali. Tai reiškia, kuri žiūri ne tiek, kas gera vienam individui, arba vienam momento smagumui išgauti, bet kas gera bendrai žmonijai ir kas pasitarnauja bendrai žmogaus tiek materialei, tiek dvasinei gerovei. Nėra įmanoma trumpam pranešime tautosakinės išminties plačiau pailiustruoti, bet paklausykime nors keleto būdingesnių posakių: "Nekaltas kraujas šaukiasi į dangų" (N. 108),"Nekask duobės kitam, pats įkrisi" (N. 110), "Neišsižadėk niekados kalėjimo ir tarbos" (N. 102), "Kaip pasiklosi, taip išmiegosi" (K. 59), "Ką jaunose dienose įsigysi, tuo senatvėj džiaugsies" (K.80), "Kalk geležį kol karšta" (K. 88), "Kaltas nekaltą nuduoda, bet vistiek kalte atsiduoda" (K. 92), "Kantrybė sutrina rūstybę" (K. 108), "Karo ginklai sudunda, velniai pabunda" (K. 120), "Karšta meilė, karštas ir kerštas" (K. 123), "Kam Dievas nedavė vaikų, velnias laukia palaikų" (K. 96), "Kada bėda didžiausia, Dievo pagalba arčiausia" (K. 3), "Karaliui tarnyba ir Dievui malda veltui nežūsta" (K. 114), "Kas Dievo žadėta, bus ir ištesėta" (K. 153), "Kas Dievo bijo, tas priešų nebijo" (K. 150), "Nespiauk į dangų, pats apsispiausi" (N. 247), "Tas juokiasi, kas paskutinis juokiasi" (T. 42), "Tinginystė išperi vagystę" (T. 105), "Teisėtumas valdžios tvirtumas" (T. 69).

Dėl smulkiosios tautosakos pilnumo pats autorius įžangoj prisipažįsta, kad šis rinkinys apima tik dalį jos. Nors jis nurodo, naudojęsis anksčiau buvusias rinkiniais, ir, gal būt, daugumą betarpiškai iš žmonių lūpų, bet šis rinkinys toli gražu nėra pilnas. Visos mūsų smulkiosios tautosakos galėtų būti kelios dešimtys tūkstančių vienetų, o ne per puspenkto tūkstančio, kaip šiame rinkinyje patiekta. Toks milžiniškas darbas nėra vieno darbas, bet sutelktinis. Labai daug smulkiosios tautosakos buvo surinkta įvairiose Lietuvos vietose specialių apmokamų rinkėjų prieš prasidedant antrajam pasauliniam karui. Ji buvo sutelkta į Tautosakos Archyvą. Panaudojus tą medžiagą, rinkinys būtų keleriopai platesnis. Bet dabartinėse tremties sąlygose, esame labai dėkingi tautosakininkui Jonui Mingirdui, kad jis patiekė nors tiek, kiek šiuo laiku įmanoma ir galima padaryti. Norintieji gali daug pasinaudoti šiuo jo rinkiniu. Vėliau surinks daugiau, jei sugebės pasikviesti talkon tautosakininkus esančius mūsų tarpe.

Dėl šio leidinio smulkybių, galima būtų pastebėti, kad nekurie posakiai yra daugeliu atvejų pakartoti, perstatant sakinio žodžius kita tvarka, arba net paliekant tą pačią žodžių tvarką, bet pakitus tam pačiam žodžiui į kitą linksnio ar kalbos formą: "Jauniems visi seniai besmegeniai" (J. 20) — "Jaunuomenei visi seniai besmegeniai" (J. 27), "Kas galva — tai protas, kas plaukas — tai razumas" (K. 158) — "Kas plaukas, tai protas, kas galva, tai razumas" (K. 298), "Kas liežuvio nevaldo, tas žmonių nesuvaldys" (K. 226) — "Kas liežuvio nevaldo, tas žmonių nesuvaldys" (K. ten pat per sekanti eilutė), "Kvailas šaudo, velnias kulkas gaudo" (K. 598) — "Kvaišas šaudo, velnias kulkas gaudo" (K. 607), "Štai tau, bobute, ir devintinės" (Š. 61) — "Tai tau, bobute, ir devintinės" (T. 12). Kai mintis ir žodinė prasmė yra ta pati, kažin ar vertėtų tuos posakius kartoti?

Be to, yra nemalonių korektūros klaidų. Ar nevertėjo tiksliau peržiūrėti ir tada leisti? Pavyzdžiui, p. 66 n. 140 "kilūna", p. 67 n. 167 "baiviam", p. 108 n. 30 "spalnus", p. 118 n. 280 "plkšt", p. 136 n. 14 "Šežėlis", p. 146 n. 12 "šali".

Baigiant reikia pasidžiaugti, kad knygos iliustracijos ir aplanko ornamentika yra graži ir atitinka veikaliuko žanrui. Pagirtina yra, kad autorius nepagailėjo darbo ir pridėjo patarlių ir priežodžių žodinį sąrašą, nurodydamas jų panaudojimo vietą.

Kun. P. Celiešius.

Antanas Škėma, BALTA DROBULĖ. Nidos Knygų Klubo leidinys Nr. 23, 1958 m. 192 psl. Kaina: nariams—minkštais viršeliais 4 šil. arba $1, kietais — 6 šil. arba $1.50; nenariams — 7.6 ir 10.6 šil. arba $1.50 ir $2.

A. Škėma nenaujokas rašytojas. Tai jau šeštoji jo knyga, bet pirmas romanas. Iki šiol jis viešumai rodėsi tik su novelėmis ir scenos veikalais.

Kaip ankstyvesniuosiuose savo raštuose, taip ir čia Škėma yra naujų kelių ieškotojas. Visi jo raštai žymiai skiriasi iš visos mūsų raštijos savo minčių originalumu, o taip pat ir forma. Tai ieškojimų autorius. Jis privertė skaitančiąją visuomenę atsigręžti į save, bet viso savęs dar neatidengė. Ir šis romanas labai originalus tiek formos, tiek turinio atžvilgiu. Konstrukcijos atžvilgiu "Balta drobulė" kiek primena Pūkelevičiūtės "Aštuonius lapus". Tik ten įvykiai atskleidžiami pasakojimu, o čia kelis kartus naujai pradedamais atsiminimais. Rašo juos romano herojus Garšva, buvęs pripažintas poetas, pamišusios motinos sūnus, kuris pats patenka psichiatrinėn ligoninėn, o autoriaus išvedamas atsiminimų rašyti kaip Niujorko viešbučio keltuvininkas, kuris jaučia nesveika-

(Nukelta į 7 psl.)

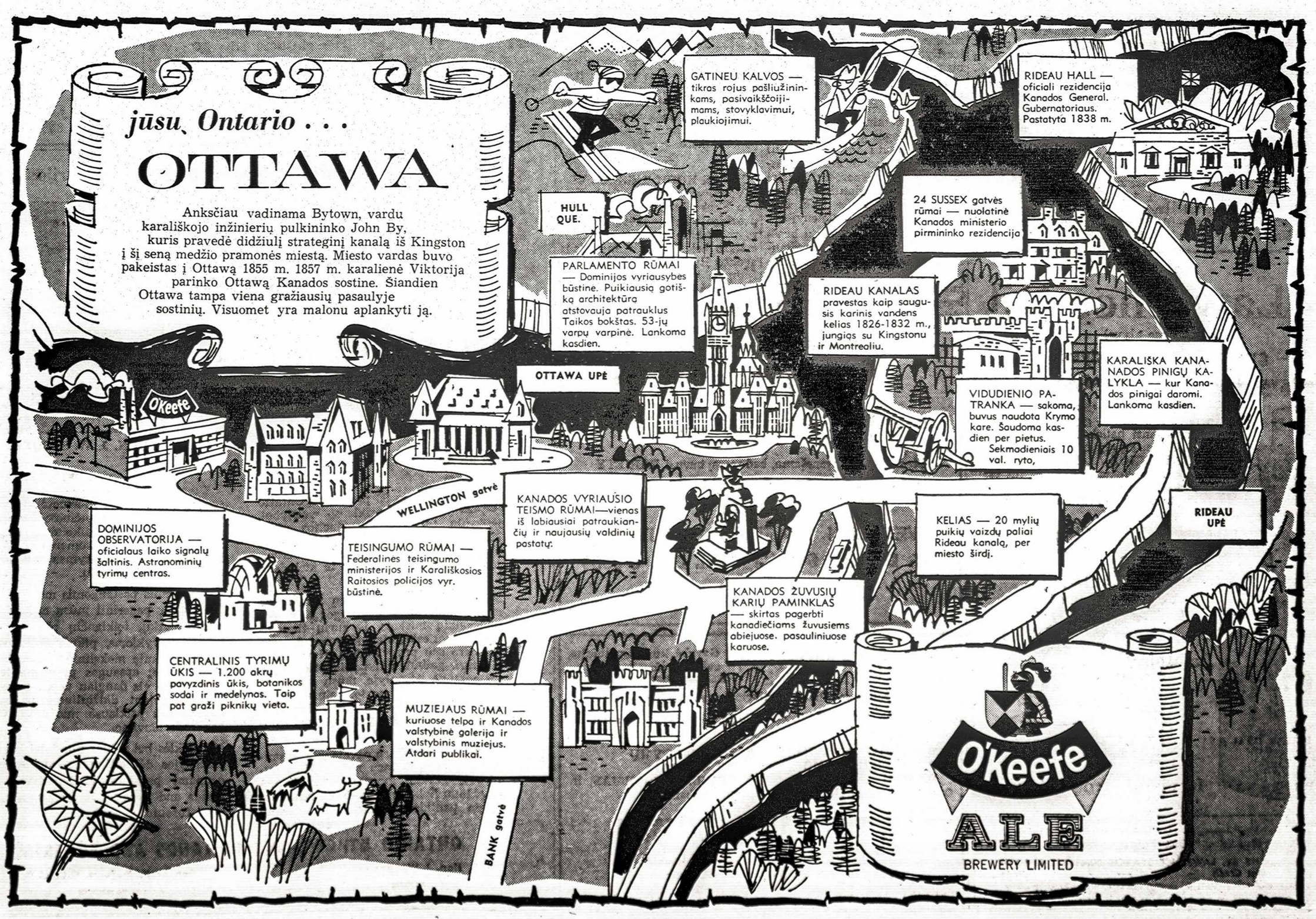

NAUJOS KNYGOS

(Atkelta iš 6 psl.)

tą, bet pas gydytoją visdėlto neskuba, gyvena pats nieko nebrangindamas, žaisdamas žodžiais, jį mylinčios svetimos žmonos Elenos likimu, savo paties sveikata ir baigia pamišėliška "palaima", nors kaip nuvežamas į pamišėlių namus jau nebepasakojama.

Škėmą savo romanui pasirinko ne kasdienišką žmogų. Iš kur Garšvos visiškas nihilizmas, visiškas pasidavimas savo impulsams bei pojūčiams, iš kur ta akrobatiška jo filosofija, taip ir neaišku. Ar tas jo originalumas išplaukė iš jo nenormalaus vidinių jėgų santykiavimo, kuris jį nuvedė į pamišėlių namus, ar autorius tokį tipą laiko gyvenimišku? Greičiausia to klausimo autorius visiškai nesprendė. Jam, atrodo, buvo svarbios tik situacijos. Kaip savuose dramatiniuose bandymuose, taip ir čia jis bus norėjęs tas situacijas apvaldyti. Taip bangavimais ir vyksta visas romano veiksmas bei jo herojaus Garšvos gyvenimas, pilnas minčių akrobatikos, painiojamas su taip pat keistų — sakytum, originalių, jei nenorim sakyti nenormalių — žmonių šešėliškais pasirodymais. Be Garšvos ten nėra jokio ištisinio tipo. Net nei Elenos juk negalima laikyti atidengtu tipu. Ji reikalinga tik Garšvos kliedėjimams išklausyti Kiti prabėgimais švystelėję tipai taip pat bus tik tam įvesti į romaną, kad Garšvos pasakojimų kratinį kiek paryškintų. Tai taip pat girtuoklėliai, nežiną kam gyveną, viską paneigią, nematą jokios gyvenimo prasmės nei nieko jame vertingo. Kad jie būtų išprotėjimo kely, nematyti. Tai autoriui ir Garšva, matyt, ne ligos produktas.

O kas jis, tai Dievas žino. Gal nežino nei pats autorius... Gal tai jam tik žaidimas, toks žaidimas kaip Garšvai su Elena. Jis kartą suprato negerai darąs, buvo nusprendęs ją palikti, bet po kurio laiko tą žaidimą vėl tęsė. Tęsė, pats nežino kodėl, to klausimo visai nesvarstęs, dėl jo nesigraužęs — pasipainiojo jai po kojų ir nusivedė. Taip sau. Nes neturėjo gal ką veikti, o greičiausiai dėl to, kad autoriui buvo noro pasinarplioti komplikuotose situacijose, pasisvaidyti mandrais posakiais, suminėti eilę garsių vardų — suverčiant į krūvą ir Kristų su Buda bei Platonu ir Nitzschę su Sartre ir eilę kitų.

Na, kągi, visa tai niekam nekenkia, bet be trivialių vaizdelių be viešųjų išeinamųjų techniškųjų bruožų galima buvo apsieiti. Gal tai padidino knygos "originalumą", bet tik ne jos vertę.

Kultūros ir knygų pasauly

Pax Romana suvažiavimas Vienoje nauju pirmininku išrinko ispaną prof. Ramon Sughanyjas de Franch, o generaliniu sekr. olandą Kerstienes. Į tarybą išrinkti Kanados, Švedijos, Indijos ir Ukrainos atstovai. Pastarasis taryboje atstovaus visas sovietų pavergtas tautas, jų tarpe ir lietuvius.

Lietuvės seselės Pranciškietės atvyko į Braziliją 1938 m. rugpiūčio 27 d. kun. P. Ragažinsko pakviestos iš Š. Amerikos. Šiemet sueina 20 metų nuo jų veiklos Brazilijoje. Pradėjusios savo pirmus žingsnius labai kukliose sąlygose, nenuilstamos energijos ir veržlumo dėka, padedant Š. Amerikos lietuvių aukoms, 1946 m. seserys pasistatė sau namus - vienuolyną, o 1952 m. S. Paulo miesto savivaldybei padedant pasistatė naujus pastatus ir atidarė mišrią gimnaziją. Per jų gimnaziją jau perėjo nemažas skaičius moksleivių jų tarpe ir lietuvių, kurių dalis šiandien jau pasireiškia visuomeninėje veikloje. Nuo 1954 m. gimnazijoje veikia lietuvių kalbos klasė, kurioje visą laiką dirba be jokio atlyginimo mokyt. Halina Mošinskienė. Kai vienais metais veikė dvi lietuviškos klasės, antrąjai vadovavo mokyt. Jadvyga Valeikienė tomis pat sąlygomis. Lietuviškoji mokykla taip pat jau yra išleidusi keletą abiturientų ir įteikusi jiems baigimo pažymėjimus.

Dabartiniu metu seserys veda tris vaikų darželius, tris pradžios mokyklas, gimnaziją ir mokytojų seminariją (escola normal). Vien V. Zelinos mokyklos turi 1.400 mokinių. Kas met išleidžia daugiau šimto abiturientų ir kelius šimtus paruošia Pirmajai Komunijai. Turi mašinraščio kursus, 'alkina parapijai, dirba lietuvių kalbos klasėje ir t.t. Ne tik lietuvių kolonija, bet ir S. Paulo miesto vadovybė pripažįsta didelį seserų nuopelną Brazilijos jaunimo švietime. **H. D.**

"Studentų Žodis" — naujas "Mūsų Pastogės" skyrius. Jo redaktoriu pakviestas Australijos Lietuvių Stud. Sąj. pirm. R. Daukus.

Naują knygą apie bolševikų pavergtas tautas paskelbė Hawthorne Daniel. Ji pavadinta The Ordeal of the Captive Nations (Dubleday, $4.50). Jis apžvelgia 13 Rytų Europos tautų pavergimą bei pagrobimą.

Studia Lituanica. Mažoji Lietuva. I. New York, 1958. Lietuvos Tyrimo Instituto leidinys, 327 psl. Kaina $5.

Turinyje: Rytprūsių ir Vakarų Lietuvos priešistorinės kultūros apžvalga — M. Gimbutienė; Arklas Baltų srityse — J. Lingis; Lietuvių sodžiaus architektūra Mažojoje Lietuvoje — J. Gimbutas; Mažosios Lietuvos Tautosakos bruožai — J. Balys ir Mažosios Lietuvos liaudies muzikos bruožai — J. Žilevičius.

Tekstai pailiustruoti gausiomis fotografijomis, diagramomis ir gaidomis. Gale knygos pridėtos santraukos anglų ir vokiečių kalbomis. Knyga gražiai išleista, jos turinys įdomus kiek vienam lietuviui. Knyga jau gaunama knygynuose. Tiesioginiai užsisakyti galima: Lithuanian Research Institute, Inc., 70 Fifth Ave., New York 11, N.Y. USA.

KLB Kultūros Fondas tik ką išleido Kanados Lietuvių mokyklų programas, paruoštas KL mokytojų konferencijos išrinktos komisijos. Programų knygutė jau siuntinėjama mokykloms. Programas spaudė sp. b-vė "Žiburiai".

Knygų lentyna, Nr. 1-6 (103-108), X metai, 1958 m. sausis - birželis, 20 psl. Išleido JAV LB Kultūros Fondas. Spaudė M. Morkūno spaustuvė, Chicago.

ŠUOLIS Į PAVOJUS

(Atkelta iš 2 psl.)

rankas ir ar turiu kokių nusiskundimų. Aš kaip ir pirmiau melavau, kad esu patenkintas viskuo ir kad su manimi buvo elgiamasi puikiausiai. Jis nieko neprasitarė apie mano paslaptingą darbą lėktuve, net nei nesiūlė pereiti dirbti į rusų aviaciją. Kiek palaukęs paklausė:

— Ar jūs turite kokių klausimų?

Vertėjo jau pats balsas rodė, jog nesitikėjo, kad aš ko klausčiau. Aš neiškentęs bandžiau vėl klausti:

— Kada mes galėsime važiuoti į namus?

Ir vėl sulaukiau tą patį atsakymą:

— Labai sunkus klausimas... galbūt rytoj...

— Gal jūs galite surišti mus su Britų misija?

— Sunkiai įvykdomas dalykas... galbūt rytoj...

Nemačiau reikalo ilgiau jo klausinėti, nes gavau vis tą patį atsakymą. Pagaliau kaip kirvio smūgiai kirto jo toks pasakymas:

— Yra numatyta, kad jums reikalingas dar tolimesnis gydymas. — Tai buvo pritrenkiantis vertėjo balsas. — Todėl mes jus išsiųsime į karinę ligoninę.

— Bet juk su manimi nėra nieko blogo. Aš jaučiuosi geriausiai.

— Mūsų jau nuspręsta ir tai bus įvykdyta.

— Bet kaip jūs galite nustatyti, kad joks daktaras nėra manęs patikrinęs?

— Aš nenustačiau, kad jums reikalingas tolimesnis gydymas. Bet juk dėl jūsų pačio gerovės, — atsakė vertėjas.

Aš pradėjau suprasti dėl ko jie to norėjo. Gal norėjo atskirti nuo kitų, kad galėtų daryti spaudimą įsijungti į rusų aviaciją. Atrodė, kad nebus dar galo įvairiems rusų gudrumams. Visas tas reikalas darėsi vis juodesnis.

- - - -

— Mes turime iš čia išsinešdinti! — nuskambėjo ryžtingas Nixono balsas.

— Bet kaip? — paklausė Roundes.

— Pavogti lėktuvą! — atsakiau aš.

Mus apgaubė gili tyla. Kiekvienas galvojome savaip, visas galimybes persvarstydami. Tai buvo pirmas geras sumanymas atvykus į šį aerodromą. Mes norėjome padaryti kokią sensaciją, kad pasaulis apie mus sužinotų ir rusai pagaliau apsispręstų grąžinti mus.

Ištikrųjų reikėjo daug ką apgalvoti, kaip tai įvykdyti. Mes turėjome apleisti kambarį niekam nepastebint. Bet kaip pasirinkti tinkamą lėktuvą? Pakilus į orą dar daugiau sunkumų atsirastų. Rusų naikintuvai būtų pasiruošę mus nukepti, priešlėktuvinės baterijos pradėtų šaudyti į mus. Mums nebūtų šanso nei benzino prisipildyti išsibaigus. Taip, mums reikėjo gerai pagalvoti. Lengva pasakyti "pavogti lėktuvą". Skamba lengvai, kaip kad pavogti mašiną pastatytą prie šaligatvio ir dar su raktais motore. Bet ištikrųjų tai sunkiausiai įsivaizduojamas dalykas.

Susirinkę prie lovos apsvarstėme, kur turėtume skristi, jei pavyktų pavogti lėktuvą. Geriausias buvo Roundes sumanymas — skristi į Turkiją. Tačiau dar buvo daugiau reikalų sutvarkyti, kaip atsargiai ištirti aerodromo planą, kaip visiems susirinkti nustatytu laiku prie numatyto lėktuvo.

Pramatėme, kad geriausiai tinkamas yra amerikoniško tipo transporto lėktuvas "Dakota", kurį Roundes mokėjo net užrištomis akimis valdyti. Tačiau jis buvo per lėtas ir puikus taikinys naikintuvams ir priešlėktuvinei.

Priėjome visdėlto išvados, kad "Dakota" geriausiai tinka, o laikas — prieš auštant. Visi pritarė, kad nėra ko daugiau laukti ir rytojaus rytą reikia mėginti tai įvykdyti.

Buvo dar tamsu, kai mes vienas po kito atsargiai išlindome pro langą tvoros link. Roundes buvo vadas ir pats pirmasis turėjo prisiartinti prie numatyto lėktuvo. Tolumoje matėsi palengva vaikštąs rusų sargybinis. Mes vienas po kito susirinkome į krūmelius netoli angarų, kur turėjo stovėti paruoštas vienas ar kitas lėktuvas. Nebuvo daug laiko mums ką begalvoti. Mes persiskyrėme į dvi grupes po keturius. Ir jei gerasis Dievas duos, niekas mūsų nepastebės ir paskutiniu šuoliu pasieksime lėktuvą.

Praskleidę krūmų šakas, kaip ir tikėjomės, pamatėme stovinčius paruoštus lėktuvus. Pasirinkome artimiausią "Dakotą", tik už kelių šimtų metrų. Roundes ir aš pirmoje grupėje buvome jau pusiaukelėje nuo "Dakotos", atrodė, kad viskas einasi pagal numatytą planą. Minutė ir mes pakilsime. Kas bus toliau man visai nerūpėjo, bent tuo metu. Jau buvau prie pirmojo pastatyto lėktuvo. Jis buvo atdaras ir galėjau matyti lakūno sėdynę. Tuo laiku Roundes buvo pasiekęs "Dakotą". Kai jie jau net šeši buvo susirinkę, mane suėmė baimės jausmas.

— Dėl Dievo meilės, kodėl jie neskuba į lėktuvo vidų? — sumurmėjo Nixonas.

— Duok jiems laiko, Jackai, — atsakiau jam, nors tas pats klausimas ir mane gąsdino.

Roundes jau buvo atidaręs duris ir aš stebėjau jį lipantį per jas. Mačiau, kaip jis pranyko "Dakotoje". Pagaliau ir kiti jau lipo per duris, kai staiga išgirdau šauksmą ir bildesį. Roundes piktu balsu pradėjo keiktis iš baimės. Mes visi kaip stulpai stovėjome vietoje nejudėdami.

Pro lėktuvo duris pasirodė šautuvo vamzdis ir bezdžionės tipo rusų kareivis mostaguodamas ginklu rodė lipti lauk. Tačiau niekas nejudėjo. Aš žiūrėjau į rusą. Jis atrodė žiaurus lyg ištrauktas iš Tarzano filmo gorila... (Bus daugiau).

JEI STATAI AR PUOŠI NAMUS —

DĖL STATYBINIŲ MEDŽIAGŲ

kreipkis į lietuvišką firmą

MODERN STONE CO.

NORTH QUEEN ST., ISLINGTON (prie Ontario Hydro)
Telefonas BE. 3-1911

Turime įvairių spalvų dirbtinių akmenų, palangių, kaminams viršų, cemento, kalkių (Sealbond), smėlio ir kit. medžiagų.

Dėmesio motoristams!

PRANEŠAME, kad naujoje, moderniškai įrengtoje

MOUNT ROYAL MOTORS

dirbtuvėje atliekami visi auto mašinų remonto darbai prityrusių mechanikų (20 metų praktika) greitai ir sąžiningai. Dėl visokių pataisymų, dažymo, baterijų ir kitų reikmenų, prašome kreiptis pas savus ir išsiaiškinti lietuviškai.

Lietuviams daroma didelė nuolaida.

3 Mount Royal Ave. Tel. BE. 3-3521

(Islington, iš miesto važiuojant Dundas pirma kairėn už Kipling)

Savininkai V. ir J. Dundžiai

DIDŽIAUSIA LIETUVIŲ PREKYBA TORONTE

Mohawk Furniture

LIMITED

2446 - 8 DANFORTH AVE. TEL.: OX. 9-4444, OX. 9-4224

PILNAS NAMŲ APSTATYMAS BALDAIS

RADIJO ★	★ KROSNYS
ŠALDYTUVAI ★	★ LINOLEUMAS
SIUVIMO MAŠINOS ★	★ VAIKŲ BALDAI
SKALBIMO MAŠINOS ★	★ ĮVAIRŪS KILIMAI
TELEVIZIJOS APARATAI ★	★ VAIKAMS VEŽIMĖLIAI

ONTARIO

ONTARIO SVEIKATOS APDRAUDA

RUGSĖJO 30

PASKUTINĖ DIENA

REGISTRACIJAI

SIŲSKITE PAREIŠKIMĄ TUOJAUS!

GAUNAMA BANKUOSE ARBA LIGONINĖSE

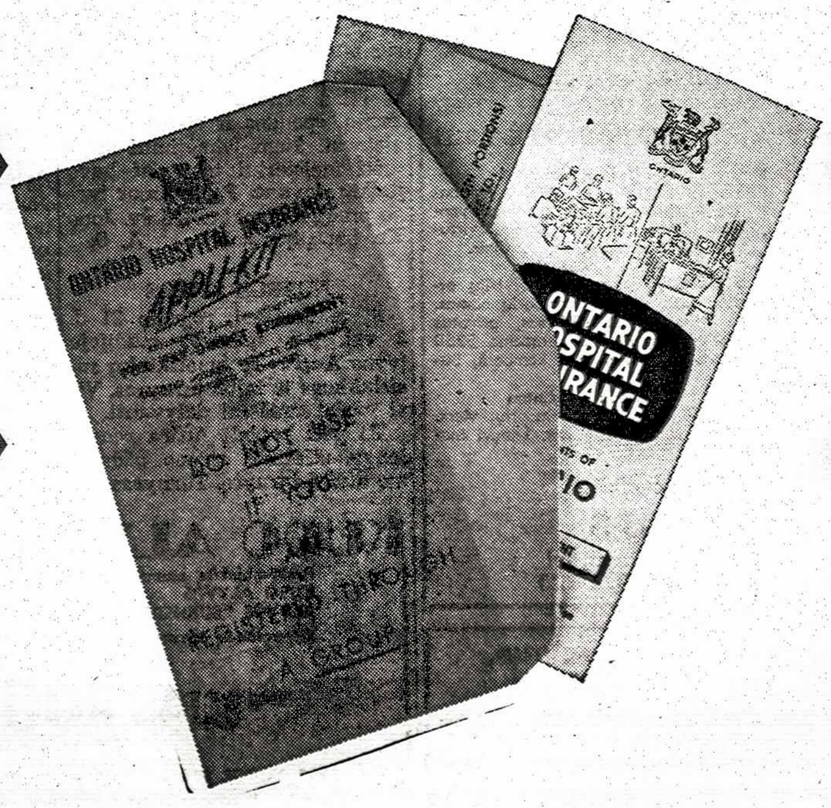

RŪPESTINGAI PERSKAITYK NURODYMUS

SU PAREIŠKIMU PASIŲSK VIENO MĖNESIO MOKESTĮ

Registruokitės TUOJAU!

Kad būtumėt apdraustas nuo sausio 1 dienos

ONTARIO HOSPITAL SERVICES COMMISSION

HOSPITAL INSURANCE DIVISION — TORONTO 7, ONTARIO

Telefonas: WAlnut 4-3301

Mann & Martel LTD.

REALTORS

1199 Bloor St. W. Telef. LE. 4-8481

Perkant ar parduodant nekilnojamą turtą visada kreipkitės į šią didelę pardavimo įstaigą, kuri turi 10 atskirų biurų įvairiose miesto dalyse. Greitas ir sąžiningas patarnavimas. Didelis pasirinkimas. Paskolų sudarymas ir finansinė parama trūkstant įmokėjimo. Čia rasite viską kas Jus interesuoja nekilnojamo turto reikaluose.

Hallam - Dovercourt
$1.500 įmokėti, 6 kambarių mūrinis namas, alyva apšildomas, 2 moderniškos virtuvės, kietos grindys. Visai arti Bloor gatvės. Tuojau galima užimti.

College - Margueretta
$2.500 įmokėti, 8 kambarių mūrinis namas, vieta garažui, 2 moderniškos virtuvės, nauja šildymo sistema. Arti susisiekimo.

Bloor - Lansdowne
$3.000 įmokėti, 8 kambarių mūrinis pusiau atskiras namas su 3 moderniškom virtuvėm, nepereinami kambariai, alyva apšildomas, Savininkas išvyksta į Angliją. Geri morgičiai.

Islington - 401 kelias
$4.000 įmokėti, 1 metų senumo, 6 kambarių labai gražus "bungalow" su pristatytu garažu, aliuminijaus antri langai, 5½% morgičiai. Arti apsipirkimas, mokyklos. Tuoj galima užimti.

St. Clair - Oakwood
$5.000 įmokėti, 8 kambarių per du augštus, gražaus mūro namas su dvigubu garažu, vandeniu alyva apšildomas, 2 moderniškos virtuvės. Dalis baldų įeina į pirkimo kainą.

Jane - Annette
$12.000 pilna kaina, 5 kambarių mūrinis namas, alyva apšildomas, moderniška virtuvė, gražus kiemas, garažas.

St. Clair - Oakwood
$5.500 įmokėti, 8 kambarių per du augštus, atskiras mūrinis namas su garažu, alyva apšildomas. Visai arti St. Clair.

Indian Rd. - Bloor
$6.000 įmokėti, 9 kambarių, atskiras mūrinis namas su 2 garažais, vandeniu alyva apšildomas, 3 moderniškos virtuvės.

Quebec - Bloor
$8.000 įmokėti, 11 kambarių atskirasras mūrinis namas su 2 garažais, 3 moderniškos virtuvės, 2 vonios. Geros pajamos.

St. Clair - Oakwood
Tripleksas, 1 metų senumo, viso 14 kambarių, vandeniu alyva šildomas. Geros pajamos. Butas savininkui už mėnesio laiko.

Mimico
Dupleksas su garažu, pilna kaina $18.900. Du butai po 5 kambarius, vandeniu alyva šildomas.

College - Crawford
$800 įmokėti
8 kambariai, mūrinis, 2 virtuvės, geras pirkinys dviem šeimom. Pilna kaina tik $12.900.

Dundas - Gladstone
$2.000 įmokėti, mūrinis, 6 kambariai, 2 virtuv., nauja apšildymo krosnis gazu. Geri morgičiai. Garažas. Šoninis įvažiavimas. Prašo $14.900.

Bloor -Margueretta St.
$2.500 įmokėti, 7 kambariai, geram stovy, 2 moderniškos virtuvės, garažas, nauja apišildymo sistema. Prašoma kaina $16.900.

$ $ Roncesvalles - Wright Ave. $ $
9 kambariai — 3 virtuvės
$3.000 įmokėti, mūrinis, garažas, šoninis įvažiavimas, 2 vonios. Geros išsimokėjimo sąlygos, savininkas gyvena Amerikoje. Turi būti parduotas. Tuoj pat galima užimti. Prašoma kaina $17.900.

College - Gladstone
1 atvira skola 10 metų
$3.000 įmokėti, mūrinis, 8 kambariai, dvigubas garažas, alyva šildomas, geras nuomavimo distriktas. Puikus pirkinys su labai gerom išsimokėjimo sąlygom.

Bloor - Runnymede
1 atvira skola 10 metų
$6.000 įmokėti, mūrinis, atskiras, 6 kambariai, vieta garažui, alyva šildomas. Niekad nebuvo paduotas pardavimui anksčiau.

Bloor - Jane
$7.000 įmokėti, atskiras, šiurkščių plytų, garažas, privatus įvažiavimas, vandeniu alyva šildomas, kiemas 30 iš 130 pėdų. Geras namas puikiame rajone.

St. Clair - Oakwood
1 atvira skola 10 metų
$8.000 įmokėti, mūrinis, atskiras, 13 kambarių, 3 virtuvės, garažas, šoninis įvažiavimas. Pajamos $220 mėnesiui, priedo 5 kambariai savininkui.

College - Delaware
$5.000 įmokėti, mūrinis, 8 kambariai, 2 virtuvės, garažas, alyva šildomas. Atvira skola 10 metų.

Bloor - Rusholme Rd.
10 kambarių — 3 virtuvės
$5.000 įmokėti, mūrinis, atskiras, dvigubas garažas, privatus įvažiavimas, vandeniu alyva šildomas. Savininkas nori parduoti šią savaitę. 1 atvira skola 10 metų. Geros pajamos.

B. SAKALAS
- SAKALAUSKAS

Darbo telef. LE. 4-8481
Namu tel. LE. 6-1410

T. STANULIS

1159 ST. CLAIR AVE.

LE. 4- 6346. Namų RO. 2-5543.

P.S. Jeigu kartais nerastumėte šiame skelbime sau tinkamo namo ar biznio, tuojau skambinkite mums pasiteiraudami ką mes turime naujo, nes mes gauname kas dieną naujų nuosavybių.

Joseph A. PETERS Ltd.

REALTORS
Narys Toronto Real Estate Board.

1162 ST. CLAIR AVE. WEST TELEFONAS LE. 2-3321

High Park - Bloor
$10.000 įmokėti, dviejų atskirų butų dupleksas, labai gerų plytų, atskiras namas. Vandens alyvos šildymas, garažas. Labai arti Bloor.

Roncesvalles - Dundas
$3.000 įmokėti, 6 kambariai, dvi virtuvės, alyvos šildymas, garažas. Arti apsipirkimo ir susisiekimo.

Bloor - Keele
$4.000 įmokėti, 11 didelių kambarių, atskiras namas, 3 virtuvės, vandens alyvos šildymas, dvigubas garažas.

St. Clair - Oakwood
$7.000 įmokėti, 11 didelių kambarių, atskiras gerų plytų namas, vandens alyvos šildymas, 2 mod. virtuvės, garažas. Prie pat St. Clair.

Bloor - Rusholme
$10.000 įmokėti, atskiras, trijų atskirų butų — 14 kambarių namas. Vandens alyvos šildymas, privatus įvažiavimas, vieta 5 garažams. $250 pajamų menesiui ir 4 kambarių butas savininkui.

Oakwood - Eglinton
$1.500 įmokėti, 5 kambarių, vieno augšto namas-bungalow. Lengvi mokejimai.

Pirkdami ar parduodami kreipkitės:

B. MARIJOŠIUS

Įstaigos tel. LE. 2-3321 Namų tel. RO. 2-5543

Mes skolename įmokėjimui pinigus, duodame ir perkame morgičius!

Niekur kitur Jūs nerasite tikro ir teisingo morgičių patvarkymo parduodant nuosavybę, kaip tik čia, nes mes turime ilgametį biznį su geromis firmomis ir jų pilną pasitikėjimą. Mūsų biznis remiasi geru ir sąžiningu patarnavimu ir parduodame nuosavybes tik su geromis išsimokėjimo sąlygomis. Skambinkite mūsų firmai ir agentams ir Jūs rasite tikrą Jūsų reikalų supratimą ir sprendimą perkant ar parduodant namus ir biznius.

A. MORKIS
REAL ESTATE & BUSINESS BROKER
1077 Bloor St. W. - - - Telef. LE. 4-8459

Jums patarnaus:

P. BUDREIKA — Namų tel. WA. 1-7672
F. JONYNAS — Namų tel. EM. 4-9641 ir EM. 6-0091
A. BLIUDŽIUS — Namų tel. LE. 5-4229
V. MORKIS

Baby Point Paint & Wallpaper

C.I.L., B. MOORE, CR. DIAMOND, SELECTONE, O.P.W. firmų dažai, sienoms popieris, įvairios tailės ir kiti reikmenys. DAŽAMS NUOLAIDA 15%—25%.
Kviečiame atsilankyti arba skambinti tel. RO. 2-4931.
Sav. A. F. GALDIKAI 351 JANE ST. (prie Annette).

Vaistai Lietuvon!

IŠGELBĖKITE GYVYBES, PASIŲSKITE SAVO GIMINEMS IR DRAUGAMS VAISTŲ
Rašykite, telefonuokite ar atvykite pas mus. Visos informacijos veltui.

WALTMAN'S Patikima Vaistinė
1147 DUNDAS ST. W., Ossington kampas (prieš Lietuvių Namus)
TELEFONAS LE. 6-2139

JOINT REALTY LTD.
899 BLOOR ST. W. - TEL. LE. 4-6381
Turime daug įvairiose vietose namų pasirinkimui tik kreipkitės ir gausite pilnas informacijas.
Tvarkome visus morgičių reikalus.

SPORTAS

VYČIO ŽINIOS

Krepšinio treniruotės St. Christopher salėje pradedamos šia tvarka: ketvirtadieniais 6.30-8 val. v. mergaitėms; penktadieniais 6.30-8 val. v. jauniams; šeštadienais 2-3.30 val. p.p. mergaitėms ir 3.30-5 val. v. vyrams.

Praėjusį sekmadienį Hamiltone vytietės žaidė pirmas draugiškas rungtynes prieš Kovo krepšininkes. Po kietos kovos tik paskutiniam ketvirty vytietėms pavyko išplėšti laimėjimą 41:22 pasekme. Pirmo puslaikio pasekmė 20:19. Žaidė: Barauskaitė, Rutkauskaitė 3, Žėkaitė O. 11, Kriaučiūnaitė 18, Gėkaitė E. 4, Kasperavičiūtė 5. Atsigriebimo rungtynės įvyks šį sekmadienį 1 val. Prisikėlimo parapijos salėje.

Stalo teniso treniruotės vėl vykdomos šv. Jono Kr. parapijos salėje praėjusio sezono pavyzdžiu — antradieniais ir ketvirtadieniais nuo 7 val. vak. Ir šiais metais veiks atviras stalo teniso klubas.

Futbolo pirmenybių rungtynėse Vytis I supylė Queens Park 5:1. Po vieną įvartį įkirto A. Kasperavičius, Šimkus, Baylis, Preikšaitis ir Lietuvininkas. Praėjusio sekmadienio rungtynėse Vytis I sužaidė 1:1 lygiąsias prieš Macedonians. Sekančios rungtynės šį penktadienį.

Lauko tenisininkai yra pakviesti Hamiltono Kovo šį sekmadienį draugiškoms rungtynėms.

Jaunimo vakarėliai šv. Jono Kr. parapijos salėje pradedami šį sekmadienį. Sekmadienį, rugsėjo 28 d. paįvairintą vakarėlį ruošia krepšininkės. Vakarėlių pradžia 8 val. vak.

Dėkojame ponams Čiuplinskams, Girdauskams, Jonaičiams ir Juozapavičiui už nakvynių su teikimą Springhurste atsilankiusiems Montrealio sportininkams. Nuoširdi padėka Stp. Ignatavičiui už $4 paramą Vytiečių Dienų biuleteniui.

Į dešimtmečio žaidynes žada atvykti daug jaunimo iš JAV. Jiems surasti nakvynes maloniai sutiko talkininkauti kun. Pacevičius. Norintieji ir galintieji apnakvydinti sportininkus prašomi skambinti EM. 4-7646.

Kanados stalo teniso meisterio vytiečio inž. Prano Gvildžio pagerbime, kuriame dalyvavo gausus būrys visuomenės atstovų ir sportininkų, naująjį meisterį sveikino bendruomenės, organizacijų, spaudos ir sporto klubų atstovai. Šiam laimėjimui atžymėti meisteriui taip pat buvo įteikta dovana. Pagerbimas įvyko praėjusį penktadienį šv. Jono Kr. parapijos salėje. **A. S.**

AUŠROS ŽINIOS

Šį sekmadienį, rugsėjo 21 d. 3 val. p.p. muzikos studijoje įvyks **Aušros šachmatininkų susirinkimas ir žaibo turnyras.** Visi nariai prašomi dalyvauti.

Tą patį popietį Aušra rengia lengv. atletikos sezono uždarymo **atvirą turnyrą.** Turnyras bus pravestas pagal bendras FASKo žaidynių taisykles. Visi metimai (diskas, jietis ir rutulys) vyks Rennie parke (Swansea) 3 val. p.p., bėgimai ir šokimai — Earls court Parke (St. Clair - Lansdowne) 4 val. p.p. Toronto ir apylinkės lengvatelčiai kviečiami dalyvauti.

Sąryšyje su "Vyčio" dešimtmečio turnyru, kuriame Aušra dalyvaus vyrų ir mergaičių krepšinyje, lengvoje atletikoje ir šachmatuose, suaktyvinamos krepšinio treniruotės. Treniruočių tvarka: pradedantiems — 4.30; jaunučiams—5.30; mergaitėms — 7.00; jauniams ir vyrams — 8.30 v.v. Treniruotės vyks kiekvieną antradienį ir ketvirtadienį. Sekačią savaitę numatomos draugiškos rungtynės mergaitėms ir vyrams.

Canadian "Open" šachmatų pirmenybėse

Winnipege dalyvavo apie 50 žaidėjų, jų tarpe trys meisteriai. Rungtynių favoritu buvo laikomas Larry Evans iš Niujorko, 1956 m. tokių pat rungtynių laimėtojas. Įvyko betgi staigmena. Laimėtoju išėjo dr. Elod Mackasy, antruoju liko Evans, o trečiuoju mūsiškis Povilas Vaitonis. Naujasis čempionas, pasirodo, yra 39 m. vengras, atvykęs į Kanadą per paskutinį Vengrijos pabėgėlių antplūdį po užgniaužto sukilimo. Šiuo metu jis yra matematikos profesorius Br. Kolumbijos universitete.

Vaitonis pasaulio pirmenybėse

Kaip pranešė montreališkė "The Gazette", šiuo metu Kanados šachmatų komanda jau yra Vokietijoj, Muenchene ir stropiai treniruojasi pasaulinėms varžyboms, kurios čia įvyks rugsėjo mėn. pabaigoje. Į Kanados reprezentacinės komandos sudėtį įeina: P. Vaitonis, Hamilton, L. Joyner, Montreal, D. A. Yanofsky, Winnipeg, F. R. Anderson, R. Siems ir G. Fuster, Toronto. **J.P.**

Pirmenybės Europoje

Šių metų Europos lengvosios atletikos pirmenybės buvo pravestos Stockholme. Dalyviai buvo apgyvendinti mokyklose, kur rado dar geresnes sąlygas negu viešbučiuose, nes jaunimo auklėjimo įstaigose, šalia baseinų, valgyklų, gimnastikos salių, bovo įtaisyti televizijos aparatai, puikios lovos, geras patarnavimas. Įvairios tautybės gyveno po vienu stogu, aišku, išskiriant rusus, kurie apsigyveno vienoje mokykloje.

Europos lengvoji atletika yra padariusi didelį žingsnį į priekį. Tai patyrė amerikiečiai rungtynėse Maskvoje, Varšuvoje, Budapešte ir Atenuose. Todėl ir į Europos pirmenybes atvyko daug stebėtojų iš įvairių kontinentų, kurie filmavo paskiras rungtis, fotografavo ir matavo bėgikų, metikų atsiektas pasekmes. Ypač tuo pasižymėjo kiniečiai ir japonai.

Be abejo, didžiausią dalyvių grupę sudarė rusai, vokiečiai ir švedai. Reikia stebėtis rusais, kurie šį kartą neatsivežė garsiosios "Ninočkos" ir rutulio metikės Zybinos. Pasirodo, kad rusai ėmėsi griežtų priemonių prieš įvairius nusikaltėlius (pvz. futbolininkas Strelcov nuteistas už mergaitės išprievartavimą 12 metų kalėjimo), todėl ir jos už "išsišokimą" Sov. Sąjungos pirmenybėse Taline buvo diskvalifikuotos ir išbrauktos iš rinktinės sąrašo.

Mums, lietuviams, gal įdomiausia pirmenybių vieta būtų ieties metimas ir 1500 m bėgimas, kuriose dalyvavo už Sov. Sąjungos rinktinę Birutė Zalogaitytė ir J. Pipynė. Lietuvaitė, nors daugelio užsienio spaudos pavadinta ruse, ieties metime laimėjo antrą vietą ir tuo pačiu sidabro medalį, tuo tarpu J. Pipynė atkrito jau užbėgimuose ir į baigmę nepateko.

Kokios būtų Lietuvos rinktinės atstovų pasekmės, jeigu mūsų krašto lengvatlečiai dalyvautų atskirai pirmenybėse nuo Sov. Sąjungos, kuri šį kartą laimėjo daugiausiai aukso medalių? Negali būti kalbos apie pirmą vietą, tačiau Baltušnikas, Varanauskas, Mikėnas, šalia Zalogaitytės turėtų blogiausiu atveju, laimėti nors keletą bronzos medalių, nes pvz. disko metimą laimėjo lenkas Piontkowski su 53,92 m pasekme, tuo tarpu mūsų Algimantas Baltušnikas, beveik kiekvienose rungtynėse šį nuotolį atsiekia. Paskutinę vietą gavusio ruso Loščilovo pasiekimą rutulio stūmime Varanauskas visuomet peržengia. Negalima pamiršti ir 800 m bėgikės Karaliūnaitės, nes ir paskutinės - šeštos vietos vokietės Schiller pasekmė, ne kiek neperžengia lietuvaitės.

Kaip paminėjau, rusai liko pirmenybių nugalėtojais, išsivežė 11 aukso, 15 sidabro ir 9 bronzos medalius. Tačiau nuo rusų reikia nuimti 3 sidabro medalius, nes juos laimėjo pabaltiečiai — Zalogaitytė, dešimtkovininkas estas Palu ir estas Lipsnis. Toliau seka lenkai — 8 aukso, D. Britanija — 7 ir Vokietija — 6. Neoficialiais taškais ši eilė pasikeičia ta prasme, kad Vokietija atsistoja į antrą vietą, D. Britanija — trečią ir Lenkija — ketvirtą.

Truputis pirmenybių nuotrupų. Mažiausiai dalyvių atsiuntė Malta. Ją atstovavo tik vienas bėgikas, kuris nešė vėliavą, Maltos užrašą, bėgo vieną kartą 400 m ir daugiau aikštėje nepasirodė. Romo salos — Jamaikos treneris taip pat stebėjo pirmenybes. Pakalustas, kas jam daugiausiai pirmenybėse Stockholme krito į akis, atsakė — gražios Švedijos mergaitės!

K. Baronas.

TRUMPAI IŠ VISUR

— Toronto Vytis rugsėjo 27 d. švenčia savo gyvavimo dešimtmetį. Ji bus atžymėta didelėm žaidynėm į kurias Hamiltono Kovas atsiunčia moterų krepšinio, vyrų ir moterų stalo teniso komandas.

— Kauno Kūno Kultūros Instituto direktorius buvo apkaltintas trūkumais stadiono darbe. V. Želvys, vietoje ėmęsis tuos trūkumus šalinti, įžeidinėjo skaitytojus, kurie rašė atvirus laiškus redakcijoms apie netvarką stadione. KK Instituto direkt. J. Palaima ir visa direkcija pasmerkė tokį J. Želvio elgesį.

— Lietuvos rusas R. Cholmov išleido knygą apie šachmatus, pavadintą "Rinktinės partijos". Po V. Mikėno, tai yra antroji tos rūšies knyga.

— Pociūnuose įvyko Lietuvos parašiutizmo pirmenybės. Geriausiai pasirodė vilnietis V. Kazakevičius.

— Carmen Basilio, iš savo pas kutinių bokso rungtynių prieš Aragon, uždirbo $68.000.

— Toronto Argonauts futbolo komandoje, kuri dalyvauja "keturių didžiųjų" rytinės Kanados pirmenybių rungtynėse, žaidži alietuvis V. Krištopaitis. Šalia Roberts ir Mann, Krištopaitis yra geriausiu komandos žaidėju.

— Sov. Sąjungos lengvosios atletikos rinktinė rugsėjo 20-21 d.d. susitiko su Vokietija Augsburge. Rusai į savo rinktinę buvo įtraukę ir pabaltiečius.

KURO ALYVA - ANGLYS

Paskambinkite mums dėl:
KURO ALYVOS
ALYVOS "BURNERIŲ"
MĖLYNŲ ANGLIŲ
APŠILDYMO KROSNIŲ
24 valandų alyvos krosnių aptarnavimas savo klijentams.

THE ELIAS ROGERS COMPANY LIMITED

2221 YONGE STREET, TORONTO, ONTARIO. HUdson 1-2221
Patikimas šildymo patarnavimas per 90 metų.

I. Mawrodin

REALTOR
Narys Toronto Real Estate Board

2543 Dundas St. W. RO. 7-3121

Parkdale
$1.700 įmokėti, 7 didelių kambarių mūrinis namas, išilginis planas, naujai išdekoruotas. Dvi modernios virtuvės. Tuojau galima užimti.

Roncesvalles - Dundas
$1.800 įmokėti, 7 kambarių mūrinis namas, išilginis planas, alyva apšildomas, garažas.

Roncesvalles - Marion
$18.500, mūrinis namas 8 didelių kambarių, 2 modernios virtuvės, 2 vonios, garažas.

Indian Rd. - Bloor
$8.000 įmokėti, 8 kamb., mūrinis namas, gražiai išdekoruotas viduje, dideli kambariai, privatus įvažiavimas.

Dundas - Humberside
$19.200, dvi kampinės krautuvės ir 5 kambariai. Gera investacija.

Dundas - Dovercourt
$28.500, mėsos krautuvė ir 5 kambarių apartamentas. Šaldytuvai bei visi įrankiai įeina į prašomą kainą.

PERKANT — PARDUODANT SKAMBINKITE:

RO. 7-3121 A. MIČIŪNAS RO. 7-3121

Elektros - Electronic Technikas

ANTANAS ČEPONIS
Visi elektros įrengimai ir pataisymai atliekami greitai ir garantuotai.
Vairinu vasarnamius.
Tel. LE. 3-1080
44 Gwynne Ave., Toronto

R. CHOLKAN REAL ESTATE LIMITED

527 Bloor St. W. Telef. LE. 2-4404

Perkant ar parduodant bet kokią nekilnojamą nuosavybę, kreipkitės į šią gerai žinomą firmą. Turime didelį pasirinkimą įvairių namų, biznių, sklypų, farmų, apartmentų ir kitokių nuosavybių. Sudarom paskolas. Sąžiningas patarnavimas.

Quebec - Bloor
6 kamb. mūrinis namas, didelė mod. virtuvė, garažas su šoniniu įvažiavimu, arti susisiekimo, labai mažas įmokėjimas.

Windermere - Annette
6 kamb. šiurkščių plytų namas, maždaug 20 metų senumo, 2 mod. virtuvės, vandeniu alyva šildomas, garažas, privatus įvažiavimas, žemas įmokėjimas ir viena skola 10-čiai m.

Swansea - Bloor
6 kamb. ir rekr. kamb. rūsyje, šiurkščių plytų 4 metų senumo bungalow, mod. virtuvė, 2 vonios, alyva šildomas, arti susisiekimo, didžiulis sklypas, garažas su privačiu įvažiavimu, turi būti parduotas.

Jane - Bloor
6 kamb. atskiras mūrinis namas, kvadratinis planas, moderni virtuvė, vand. alyva šildomas, 16 metų senumo, garažas, viena skola 10-čiai m.

Jane - Baby Point
7 kamb. per du augštus atskiras mūrinis namas, 2 modernios virtuvės, alyva šildomas, maždaug 25 metų senumo, garažas su šoniniu įvažiavimu, didelis kiemas, 10 metų skola, neaugštas įmokėjimas.

Gladstone Ave. - Dufferin Plaza
8 kamb. mūrinis namas, 2 virtuvės, dvigubas garažas, geras nuomavimui, viena skola 10-čiai metų, galima siūlyti mažą įmokėjimą.

High Park Ave. - Bloor
8 kambar. per du augštus, atskiras mūrinis namas, kvadratinis planas, 2 vonios, vand. alyva šildomas, 200 pėdų sklypas, nedidelis įmokėjimas ir viena skola 10-čiai metų, puiki vieta.

High Park - Roncesvalles
10 kamb. atskiras mūrinis namas, 3 mod. virtuvės, 3 vonios, vand. alyva šildomas, garažas, privatus įvažiavimas, $65 nuomos savaitei, viena skola 10-čiai metų.

Runnymede - Bloor
10 kamb. per du augštus, atskiras mūrinis namas, 2 vonios, 2 mod. virtuvės, vand. šildomas, garažas su privačiu įvažiavimu, gražus viduje ir iš lauko, puiki vieta.

Indian Rd. - Bloor
12 kamb. atskiras mūrinis namas, 3 modernios virtuvės, 3 vonios, vand. šildomas, garažas, 10 metų skola, gauna $317 mėn. nuomos, geras pinigo investavimas.

Rusholme Rd.
14 kamb. 3-jų butų, atskiras mūrinis namas, 3 vonios, 3 virtuvės, vand. šildomas, privatus įvažiavimas, didžiulis sklypas, 50 iš 200, labai geras nuomavimui.

P. KERBERIS
TEL. DARBO LE. 2-4404 - - - NAMŲ LE. 5-1584

RESTORANAS "RŪTA"

Naujai atidarytas ir naujai įrengtas. Valgiai gaminami prityrusių virėjų.
Atidarytas nuo 6 val. ryto iki 9 val. vak. Visi maloniai kviečiami atsilankyti.
994 DUNDAS ST. W., TORONTO. Telefonas LE. 6-4393
Savininkai V. H. J. IVANAUSKAI.

Naujos Dodge - De Soto mašinos

Lietuvis pardavėjas Charles mielai patarnaus.
565 DUPONT ST., Tel. LE. 3-3585.
ELWARD MOTOR LTD.

TĖVAI

mokinkite vaikus
- pereiti skersgatviuos
- laikytis judėjimo ženklų
- apsižvalgyti prieš pereinant

Prašykite veltui duodamos knygutės "Pointers for Parents", rašydami į Highway Safety Branch, Department of Transport, Parliament Buildings, Toronto.

Ken WILES Ltd.

REALTOR
PERSIKĖLĖ į naujas modernias patalpas. Prašome įsidėmėti mūsų įstaigos naują adresą ir telefoną.
2360 BLOOR ST. W. (prie Windermere Ave.). TEL. RO. 6-9241

Štai nauji šios savaitės pardavimai:

Bloor - Windermere, skubu - pigu tik $4.000 įmok., gražus mūr. atsk. 7 did. kamb. per du augšt., 2 mod. virt., alyva vand. šild., garažas, šoninis įvažiavimas.

Parkdale rajone, $6.500 įmok., gražus 16 kamb. per 3 augšt. tripleksas. 3 vonios, 4 virt., garažai, priv. įvaž., mėn. pajamos $350, pilna kaina tik $24.500. Geriausias investavimas, pigiausias pirkinys.

Indian Rd. - Garden Ave., $7.000 įmok., 11 did. kamb. per 2 augštus, mūr. naujos statybos original. dupleksas. 2 garaž., priv. įvaž., vand. alyva šild., lengvos išmok. sąlygos.

Howard Prk. - Indian Rd. $8.000 įmok., 11 did. gražių kamb., atsk. mūr. namas, vand. alyva šild., 3 vonios, puikus kiemas, geros pajamos. Vertas ypatingo lėmesio.

S. JOKUBAITIS
Įstaigos telef. RO. 6-9241. Namų telef. LE. 4-0773

V. VASIS
REAL ESTATE
872 Bloor St. W. Telefonas LE. 1-4605

AVENUE RD. - COTTINGHAM
$6.500 įmokėti, 5 kambarių, vieno aukšto, vandeniu alyva, šildomas, įrengtas rūsys, labai gerai tinka nuomavimui.
RONCESVALLES - GEOFFREY
Kaina $23.900, originalus aukštesas, 11 kambarių, vandeniu alyva šildomas, du garažai, reikalingas didesnio įmokėjimo.
ANNETTE - GILMOUR
$3.500 įmokėti, atskiras 9½ kambarių namas, naujai išdekoruotas, privatus įvažiavimas, reta proga įsigyti namą su mažu įmokėjimu.
ST. CLAIR - GLENHOLME
$6.500 įmokėti, 11 kambarių, vandeniu alyva šildomas, privatus įvažiavimas, gražus kiemas, netoli mokyklos ir susisiekimo.
Didelis pasirinkimas gyvenamų namų, biznių, žemės statyboms.
Jūsų patarnavimui prašau skambinti LE. 1-4605
J. GUDAS V. VASILIAUSKAS

Baltica
LIETUVIŠKA RŪBŲ VALYKLA
966 Dundas St. W. - - Tel. LE. 1-5688

Valome, dažome, jaudžiame ir taisome.
PAIMAME IR PRISTATOME Į NAMUS.
Jūsų patogumui patarnaujame nuo 8 val. ryto iki 7 val. vakaro.
Darbas atliekamas greitai ir sąžiningai.
Sav. V. BLOCKIS

Automobilių, namų,
KILNOJAMO TURTO,
NELAIMINGŲ ATSITIKIMŲ
IR KITI DRAUDIMAI.

PRANAS BARAUSKAS
INSURANCE SERVICE
LE. 4-3608
83 Westmoreland Avenue, Toronto
Atstovas The Empire Life Insurance Co. ir kitų draudimo bendrovių.

VYRIŠKŲ ir MOTERIŠKŲ RŪBŲ SIUVĖJAS A. BERESNEVIČIUS
Visiems sezonams pasirinkimas naujausių moderniškų angliškų medžiagų kostiumams ir paltams. Augščiausios klasės rankų darbas Toronte. Naujausi modeliai. Žemiausios kainos.
1299 Dundas St. W. (tarp Dovercourt Rd. ir Lisgar), Toronto

LEO SIGN SERVICE and GENERAL CARPENTRY
Krautuvių ir vitrinų, kabinetų, lentynų, bufetų įrengimai. Arboritų padengimas. Komercinis ir nekomercinis dažymas.
31A Herman Ave., Toronto. Telefonai: LE. 4-2104 ir LE. 5-5697.

ED. KONDRATAS
Vyrų ir moterų rūbų siuvėjas
1113 Dundas St. W., Toronte
(prie Lietuvių Namų)
Telefonai:
siuv. LE.3-5454 namų LE.4-6643

ŽUKLAVIMO
ir įvairius kitus SPORTO REIKMENIS su atitinkamomis nuolaidomis gausite tik
J. BERŽINSKAS

1212 DUNDAS ST. W. - TORONTO - TEL. LE. 2-9547
Čia pat galima užsisakyti laivams motorus bei įvairius medžioklinius šautuvus.

Krosnys – Gazai – Alyva – Anglys
CONVERSION BURNERS — gazo ir alyvos. VANDENS TANKAI — gazo ar elektros. Šaldytojai (air conditioners) vasarai ir žiemai. Krosnys "Gurney" — gazo ar elektros. Šaldytuvai — gazo ar elektros VISŲ RŪŠIŲ REMONTO DARBAI.
ROSE HEATING — TINSMITH CO.
844 Broadview Ave. Krautuvė — 723 Gerrard St. E.
Savininkai ZALECKIAI
TELEFONAS HO. 6-1623
Pas mus pigesnės kainos ir didelis pasirinkimas

ŠILDYMO KONTRAKTORIUS
Visų rūšių šildymas ir įvairios pompos.
999 College St., Toronto. Telef. LE. 4-6123
ANT. JUOZAPAITIS

Norėdami turėti ištikimą mašinos veikimą per malonius vasaros išvažiavimus, užsukite į
WALLY'S GARAGE
5 ROBERT STREET, TORONTO
/prie Spadina-College/
Sav. VL. TARVYDAS
Sąžiningai atliks visus mašinos pataisymo darbus.
Naujų stabdžių įdėjimas tik $18.00
Garantuotas darbas. Lietuviams pigiau negu kitur.
TEL. NAMUOSE: LE. 2-4058. DARBE: WA. 1-9541

.. ŠYPSENOS ..

Begalinė meilė

— Ką tu darytum, jei įkrisčiau į vandenį — klausia ji savo mylimojo.

— Eičiau į kaimą pagalbos šaukti.

— Bet kaimas taip toli...

— Dėl tavęs, mieloji, eičiau kad ir iki pasaulio galo...

Tvirta oda

Mokytojas kreipiasi į mokinius:

— Duokite pavyzdį, kaip tvirtas yra žmogaus kūnas

— Mano tėtis priaugo 40 svarų ir jo oda nesprogo, — atsakė atsistojęs Petriukas.

Pagaliau

Pietų Afrikos Johannesburgo gyventojas John Harry King, sulaukęs 103 metų, vedė našlę 87 metų. Esą, "Pagaliau atradau atitinkamą moterį!"...

Atvirkščia maldaknygė

Vaikai pastebėjo, kad viena senutė bažnyčioje meldžiasi iš atvirkščios maldaknygės.

— Bobute, tavo maldaknygė yra atvirkščia, — tarė vienas vaikas.

— Nesirūpink, aš visaip moku skaityti, — tarė užsigavusi senutė.

Jis nesikiša

Išsiblaškiusiam profesoriui buvo pranešta, kad pastogėje užsidegė namai. Jis numojo ranka sakydamas:

— Prašau man netrukdyti, praneškite žmonai. Kiek kartų esu sakęs, jog į namų reikalus nesikišu?

Paskaitė

Du girtuokliai draugai susikabinę eina namo ir sustoja prie vieno stulpo.

— Tamošiau, žiūrėk, ten augštai kažkas parašyta, — sako vienas.

— Pakylėk mane, tai paskaitysiu, — sako kitas. Bet pakylėtas neatsilaikė ir nučiuožė žemyn.

— Dabar tu lipk, Stanislovai, — kelia jis draugą. Šis užsirepečkina ir skaito: "Atsargiai, naujai dažyta!".

Netikęs bilietas

Vyras žmonai: Turėtum mane labiau gerbti, nes žinai, kad naujausia statistika dabar rodo, jog vyrų yra mažiau ir dviem moterim tenka tik pusantro vyro.

Žmona vyrui: Taigi, turėjau blogą laimę, kad ištraukiau tą pusę...

Lietuvių moterų KIRPYKLA
Doma Hairstyling
1618 BLOOR ST. W.
(netoli Dundas)
Telefonas LE. 3-2904
Sav. D. KAUNAITĖ

Kas keliatės į kitą butą ir norite pigia kaina pervežti savo baldus, kreipkitės telefonu
LE. 5-4247.
BR. STONČIUS

STANLEY SHOE STORE
Augščiausios rūšies moterų, vaikų ir vyrų batai, normalaus dydžio ir platūs EE—LEE
1438 Dundas St. W. Toronto
prie Gladstone

GREITAI ● GERIAUSIAI ● LENGVAI
PINIGAI Į LIETUVĄ
10 Rublių už 1 —
Mokestis $5.— iki $50.00
PILNAI GARANTUOTA
KVITAS PARŪPINAMAS
EXPRESU PER 2 SAVAITES
GRAMERCY
744 Broad Street
Newark 2, New Jersey, U.S.A.
Leista Bankų Dept. ir apdrausta.

TAUPYK ir SKOLINKIS
Kredito Kooperatyve "PARAMA"
Paskola 1 asm. iki $3.000. Paskolos, įnašėliai ir gyvybė apdrausta.
DARBO VALANDOS:
Pirmadieniais ir Penktadieniais nuo 10-12 v. ryto ir 5.30-9 val. vak.
Antradieniais — nuo 10-12 val. ryto ir 7 - 9 val. vak.
Trečiadieniais ir Ketvirtadieniais nuo 10-12 val. ryto uždaryta.
Būstinė: Lietuvių Namai, 1129 Dundas St. W., Toronto, Ont.
Telefonas LE. 2-8723

Vyriškų ir moteriškų rūbų siuvėjas
K. ARDAVIČIUS
High Park rajone
2102 DUNDAS ST. W. Tel. LE. 3-2220
(tarp Howard Pk. ir Roncesvalles)

DĖMESIO! DĖMESIO!
TAISAU VISŲ RŪŠIŲ
TELEVIZIJAS, NAMŲ ir AUTO RADIJAS
Darbas sąžiningas ir garantuotas.
AL. ČIŽIKAS
18 SKYLARK RD., Toronto. Tel. RO. 6-4063

KVALIFIKUOTAS TECHNIKAS TAISO
televizijos ir radio aparatus
TAPE REKORDERIUS, Hi-Fi, PATEFONUS.
J. ŠIMONIONIS
19 GLEN BELLE CRESC. Telefonas RU. 1-7861.

Darbininkai prieš komunistus

Olandijos komunistai parlamento nariai griežia dantimis iš pykčio prieš spaustuvininkų unijos narius spausdinančius parlamentarų kalbas.

Unijos spaustuvininkai pasipiktinę teroru Vengrijoje pirmiausia norėjo atsisakyti spausdinti komunistų parlamentarų kalbas, bet pasirodė, kad tai nebūtų legalu. Po to jie nutarė, kad kiekvienas centas algos, gautas renkant ar spausdinant komunistų kalbas, bus paaukotas vengrų šalpos fondui. Vadinasi, dabar raudoniesiems parlamentarams tenka pasirinkti ar laikyti savo burnas parlamente uždarytas arba aukoti pinigus antikomunistams vengrams su kiekvienu parlamente pasakytu žodžiu.

Vašingtonas. — Liepos gale JAV buvo 5.294.00 bedarbių.

Vašingtonas. — JAV karinis biudžetas šiems fiskaliniams metams galutinai priimtas 39. 500 mil. dolerių.

WINNIPEG, Man.

Pagerbtas a.a. Povilas Jauniškis. Rugpiūčio 23 d. atlaikytos gedulingos pamaldos už a.a. P. Jauniškio velę ir parapijos salėje buvo pakabintas Povilo ir Uršulės Jauniškių didelis, gražus paveikslas. Jauniškių šeima buvo viena iš pirmųjų bažnyčios statybos rėmėjų. Jie daug aukojo pinigais ir daiktais. Jie nupirko 5 arnotus, komuninę, monstranciją ir daug kitų dalykų. Uršulė Jauniškienė ir vyrui mirus uoliai remia bažnyčios statybą. Jų paveikslas bylos apie jų geras širdis ir meilę lietuvių parapijai.

Lietuvių mokyklos tėvų susirinkimas įvyko klebonijoje rugpiūčio 31 d., kurio metu buvęs tėvų komiteto pirm. Pr. Matulionis padėkojo mokytojams: G. Galminienei, Euv. Federavičienei ir klebonui kun. J. Bertašiui už pereitųjų metų darbą šeštadieninėje mokykloje. Išrinktas naujas tėvų komitetas, į kurį įėjo: Ever. Federavičius - Federas, Danutė Vydžiūnienė ir Vytautas Galinaitis.

Šiais mokslo metais mokytojauti sutiko: G. Galminienė, dirbanti jau ketvirti metai šešt. mokykloje. Jai sąlygos nėra engvos, augina dvi dukreles; vieną 7 metų, o kitą vos pusantrų metukų, vyras dirba ARM Co geležinkelių tiltų statymo kompanijoje, dažnai turi dirbti ir šeštadieniais. Nežiūrint visų tų sunkumų, ji randa laiko ir energijos uoliai dirbti savo ir kitų vaikučių auklėjimo darbą.

Be to, dar sutiko dirbti Slava Liucija Vytienė, vos prieš keletą savaičių Winnipegan atvykusio dantų gydytojo Povilo Vytės žmona. Kun. J. Bertašius, nors statybomis užsiėmęs, bet taučia gyvą reikalą šeštadieninę mokyklą palaikyti.

Pirmame mokytojų posėdyje G. Galminienės namuose nutarta vaikučius suskirstyti į tris grupes. Dvi grupės dirbs parapijos salėje ir viena klebonijoje. Pareigomis pasiskirstyta šitaip: I-mos grupės auklėtoja G. Galminienė, II-ros Sl. Vytienė ir III-čios kun. J. Bertašius, kuris lieka ir vedėju.

Rugpiūčio 24 d. apyl. valdyba pas pp. Liaukevičius, Mac Gregor, Man., suruošė gegužinę. Oras pasitaikė stebėtinai gražus. Suvažiavo beveik visi apylinkės lietuviai - ūkininkai. Prie gegužinės suorganizavimo daug darbo įdėjo v-bos narys Mečislovas Šarauskas.

Gegužinėje su akordeonais grojo p. Lingė, Zigmas Brazauskas ir Kazlauskas, kurie už tai jokio atlyginimo neėmė. Vitas Galinaitis buvo atsivežęs įrekorduotų keletą lietuviškų dainelių, kurios labai patiko apylinkės ūkininkams. Veikė gausus bufetas, kuriuo daugiausiai rūpinosi Julė Liaukevičienė. Užkandžius padėjo padaryti pp. Za vadskienė, Januškienė, Maciūnienė ir kit. Loterijai J. Liaukevičienė paaukojo du gražiai ir skaniai iškeptus viščiukus. J. Liaukevičius paaukojo loterijai gražią statulą su arkliais, kitas ūkininkas — gražią lėkštę ir kt. Loterijos bilietus išplatino: Ida Hengel, J. Demereckas ir K. Strikaitis. Iš loterijos surinkta $13.50.

Laike šokių platino tautiškus ženkliukus Statkūnas, Demereckaitė ir Gustytė. Už ženkliukus surinkta $13.50.

PLB Seimui, pagal prisiųstą aukų lapą, buvo renkamos aukos. Surinkta $19.

Gegužinės metu viso padaryta apyvartos už $96.40. Atskaičius faktinas išlaidas gauta grynno pelno $35 ir $19 aukų. Kadangi šios gegužinės pelnas buvo paskirtas PLB Seimui, todėl visi $54 buvo persiųsti PLB-nės Seimui į Niujorką.

Dar pasiųsta $35 už išplatintus Seimo ženkliukus.

Besilinksminant buvo padaryta pertrauka, kur pasakė kalbas kun. kleb. J. Bertašius, Povilas Liaukevičius ir kit. Gegužinė praėjo puikioje lietuviškoje nuotaikoje ir atnešė nemažai pelno.

Bendros pastabėlės. Gegužinėse prie įvairių rinkliavų bei kitų piniginių reikalų neturėtų atstovauti vienas asmuo. Piniginiams reikalams tikrinti turėtų būti kviečiamas kitas B-nės v-bos narys, o tokio nesant, ir pašalietis. B-nės surengtose pramogose visas pelnas atitenka bendruomenei. Įvairios sąskaitos už patarnavimus ar kitką apmokamos tik visos v-bos nutarimais. Kad neįvyktų nesusipratimų, kiekvienas pramogos pareigūnas turėtų to laikytis.

Kstr.

PILIS IŠNUOMOJA

Lenkijoje iš senų laikų yra išlikusių daugybė pilių bei kitų architektūrinių paminklų. Valdžia jų atremontuoti ir išlaikyti nepajėgia, tad siūlo išnuomoti įvairioms įstaigoms, vietoj nuomos reikaaujant tik remonto. Taip senuose vienuoynuose ir aristokratų pilyse įrengiami vaikų darželiai, ligoninės, mokyklos ar kanceliarijos. Žinoma, tai menkas senos kultūros paminklo saugojimas, nes bent vidus būna perdirbamas, senąjį charakterį pameta, tačiau bent išlaikomos išorinės sienos.

Paieškojimai

Bronių Steponavičių, gyv. Hamiltone prašo atsiliepti Stasys Paškauskas, R.R. 4, Belleville, Ont.

A. STANČIKAS, baigęs National Radio Institute radio ir televizijos skyrių
TAISO
TELEVIZIJOS IR RADIO APARATUS
Aparatai paimami ir grąžinami į namus veltui. Darbas ir dalys garantuotos.
Skambinti telef. LE. 1-1602.

Dr. J. URBAITIS
1398 Dundas St. W.
Toronto
Telefonas LE. 6-9622
Grįžo iš atostogų ir priima ligonius darbo dienomis 1-4 val. p.p. ir 6-8 val. vak.
Kitu laiku susitarus telefonu.

Dr. V. Sadauskienė
Dantų gydytoja
129 GRENADIER RD.
(2-ras namas nuo Roncesvalles), Toronto.
Telefonas LE. 1-4250
Priėmimo valandos: nuo 9-12 ir 3-8 val. vak. (pagal susitarimą).

Dr. N. Novošickis
Dantų gydytojas
459 BLOOR ST. W.,
Toronto, Ont.
(Starkman vaistinės namuose)
Darbo valados susitarus telefonu
Tel. WA. 3-2003

Raštinė: LE. 4-4451
Dr. P. MORKIS
DANTŲ GYDYTOJAS
Vakarais ir šeštadieniais pagal susitarimą
1082 BLOOR W., TORONTO 4.
(į rytus nuo Dufferin St.)

DANTISTAS
Dr. ELIAS WACHNA
Priėmimo val. 10-12, 2-6. Pirmadieniais, ketvirtadieniais priima tarp 7-9.
386 Bathurst St., Toronto
Tel. EM. 4-6515

Lietuvio advokato įstaiga
Victor D. ALKSNIS
ADVOKATAS - NOTARAS
62 RICHMOND ST. WEST
/kampas Bay & Richmond/
Room 901
Telefonas EM. 2-2585

GEORGE BEN, B.A.
teisininkas — advokatas ir notaras.
Kalba slavų kalbomis.
1147 Dundas St. W., Toronto
Telefonai: LE. 4-8431 ir LE. 4-8432

VALAU FOTELIUS
ir įvairius kilimus, taip pat išimu rašalo dėmes. Sutaisau iširusius galus ir prodegintus kilimus.
Skambinti LE. 3-4912
P. KARALIŪNAS

A. P. GARAŽAS
1539 DUNDAS ST. W.
/prie Dufferin/
Visų rūšių mechaninis automobilių remontas. Spec. Fordomatic - Hydromatic transmisijos.
Sav. ANTANAS PAŠKEVIČIUS
Telefonas LE. 5-9130

Visi elektros darbai atliekami greitai ir prieinamomis kainomis.
VICTOR ELECTRIC CONTRACTING CO.
V. JUŠKEVIČIUS,
Licenced master electrician.
Telef. HI. 7-1601
Toronto

Dr. E. Zubrienė
Dantų gydytoja
1577 BLOOR ST. WEST
(prie Dundas)
Telefonas LE. 2-4108
Priėmimo valandos:
nuo 9-12 ir 3-8 val. v.
Šeštadieniais pagal susitarimą

AKIŲ SPECIALISTAS
L. LUNSKY. R.O.

Pritaiko akinius visiems akių defektams ištirsi akių nervus, kurie dažnai sukelia galvos skaudėjimą ir nervingumą. Kalba slavų kalbomis.
470 College St. W. Toronto
Telef. WA. 1-3924

OKULISTĖS
Br. BUKOWSKA - BEJNAR, R.O.
WIKTORIA BUKOWSKA, R.O.
274 RONCESVALLES AVE.
(prie Geoffrey St.)
Telef. LE. 2-5493
Darbo valandos: kasdien 10 v. ryto iki 9 val. vak.; šeštadieniais nuo 10 va. ryto iki 6 v. v.

W. A. LENCKI, B.A., L.L.B.
Teisininkas — Advokatas — Notaras
100 Adelaide St. W.
Room 107
Telefonas EM. 6-4182
Toronto

LIETUVIO ADVOKATO ĮSTAIGA
NEIMAN, BISSETT & SEGUIN
Advokatai — Notarai
35 HAYDEN ST., Toronto,
(arti Bloor ir Yong gatvių)
Telef. įstaigos: WA. 4-9501. Telef. namų: BE. 3-0978

A. LIŪDŽIUS, B.L.
VIEŠASIS NOTARAS
(Notary Public)
Advokatas iš Lietuvos.
Visi notariniai reikalai ir teisiniai patarnavimai, morgičiai.
95 Roncesvalles Ave., Toronto
Telef. LE. 6-5613

DAŽAI IR SIENOMS POPIERIS!
Vaškas, šepečiai, terpentinas
Sky's Paint & Wallpaper
891 DUNDAS ST. W.
Toronto, Ont.
Tel. EM. 4-2715

VEDYBOS
Jei norite vesti, rašykite /vokiečių ar lenkų k./, telefonuokite ar atvykite asmeniškai į
VEDYBŲ BIURĄ "WALDI"
859 COLLEGE ST., Toronto, Ont.
Telefonas LE. 2-5461.
Informacijos kasdien nuo 6-9 val. v. Atsakymams raštu priderti $1. Materims iki 35 m. amž., tarpininkavimas veltui.

P. SALNA
LIETUVIS MATININKAS
(Ontario Land Surveyor)
ATIDARĖ MATAVIMO ĮSTAIGĄ
Legalus rubežių nustatymas. Subdivisions. Morgičių planai ir t.t.
95 Mill Rd., Yongehurst P.O., Ont.
Telefonas TU. 4-3988
Richmond Hill

Įstaiga veikia
168 val. savaitėje
DRAUDIMAS
RO. 9-4612
GENERAL INSURANCE
Turto draudimas (namai, auto ir pan.) visoj Ontario provincijoj.
AL DUDA

TORONTO, Ont.

Šv. Jono Kr. parapijos žinios

— Popiežiaus karitatyvinei veiklai paremti kūrijos parėdymu, šį sekmadienį pamaldų metu daroma rinkliava. Pamokslai kun. B. Pacevičiaus.

— Šią savaitę šv. Juozapo ligoninėje kapeliono pareigas eina kun. dr. J. Gutauskas. Jį pasiekti galima tel. LE. 4-9531, local 435.

— Šią savaitę yra metų ketvirtis.

— Parapijos chorui vadovauti šiais metais sutiko muz. Stasys Gailevičius. Praėjusį sekmadienį įvyko choro pasitarimas. Repeticijos pradedamos nuo sekančio sekmadienio. Pirmoji repeticija — sekmadienį prieš 11 val. pamaldas. Visi choristai prašomi atsilankyti į repeticiją. Būtų gražu, kad daugiau lietuvių įsijungtų į choro gretas. Kun. B. Pacevičius yra pasiryžęs suorganizuoti jaunųjų chorelį, kuris giedotų per ankstyvąsias pamaldas.

— Parapijos komiteto narį A. Kuniutį su ponia nuoširdžiai sveikiname jų 25 metų vedybinio gyvenimo sukakties proga.

— Tarpininkaujant A. Masioniui, šį rudenį bus gauta didesnis skaičius jaunų pušaičių, kurios bus sodinamos parapijos vasarvietėje. Kadangi pušaičių yra gauta didesnis kiekis, jų dalį bus galima perleisti Springhurste turintiems sklypus tautiečiams. Norį jų gauti, prašomi telefonu pranešti klebonijon.

— Šią savaitę par klebonas grįžęs į kleboniją mielai galės talkininkauti senatvės pensijų gavimo reikalu užpildant atitinkamus blankus.

— Rugsėjo 28 d. 11 val. bus atlaikytos užprašytos šv. Mišios prel. M. Krupavičiaus vardinių proga.

J. Matulionis, pereitos savaitės pradžioje grįžęs iš ligoninės po operacijos, savaitės pabaigoje vėl susirgo gripu ir guli savo namuose.

Anglų kalbos kursai

naujiesiems ateiviams yra organizuojami katalikų imigracijos biuro iniciatyva šiose mokyklose: Holy Name School, St. Josephs School, Catholic Steelement House, St. Francis School, St. Peters School, St. Helens School, St. Mary of the Angels School, Our Lady of Victory School, St. Thomas Aquinas School, Immaculate Conception Church Hall ir St. Edwards School. Registracijos terminas — rugsėjo 15 d., bet galima įsirašyti ir vėliau.

Pr. Alšėnas padėkojo dienraščiui "Star" už straipsnį apie PL B-nės valdybos būstinę Toronte. Dienraštis tą trumputį laiškelį išspausdino.

Lietuviška programa televizijoje

Mūsų jau keliomis progomis minėtoje "Rhapsody" CBC televizijos programoje, iš Toronto transliuojamoje per visą Kanadą, pereitą antradienį buvo suvaidintos lietuviškos "Pabaigtuvės". Išpildytojų centre buvo solistas V. Verikaitis su E. Degutiene, radijo choras, kuris kas penktadienį per radiją išpildo "Songs of my People" programas, Volkovo baleto studijos šokėjų grupė, pašokusi keletą lietuviškų šokių, ūkininkų vaidmenį atlikę p. Gailiūnienė su p. Vaidotu ir jų vaikaitė mažoji Eleonora Zubrickaitė. Taigi išpildytojų didžioji dalis nelietuviai. Tačiau Pabaigtuvės sudarė tikrai lietuviškų iškilmių vaizdą. Lietuviškai skambėjo grįžtančių iš lauko su pabaigtuvių vainiku piovėjų daina, baleto studijos šokėjai gana įtikinamai pašoko lietuviškus šokius, kurių protarpius užpildė choras ir solistai su vaidyba. Vyraujanti scena prie alučio boso buvo gana įdomi. Vaidinimą ruošiant daugiausia rūpesčių turėjo sol. Verikaitis, buvęs ir režisieriaus patarėju ir pasirūpinęs visa muzikine dalimi. Šokėjus paruošė J. Kvietytė (buvo skelbta, kad šokius paruoš p. Orentienė, bet ji turėjo išvykti). Jų dėka lietuviškus pabaigtuvių papročius su lietuviška daina, lietuviškus šokius ir lietuvišką kaimą su tipinga lietuviška troba, su kryžiumi kieme, laukus su javų gubomis galėjo stebėti visos Kanados televizijos mėgėjai.

Lietuvių mokykla

praėjusį šeštadienį, kaip buvo skelbta, pamokų nepradėjo, nes buvo gautas neigiamas atsakymas patalpų reikalu. Mokyklos patalpų gavimo reikalas aiškinamas vyskupijos kūrijoje, bet dar negauta aiškesnio atsakymo. Mokyklos reikalu bus painformuoti mokiniai ir jų tėvai, kai tik bus gauta tikslesnių žinių.

Moksleivių ateitininkų

iškyla į Leaside įvyks sekmadienį, rugsėjo 21 d. Jei bus gražus oras, ekskursijos dalyviai renkasi 2 val. prie Prisikėlimo parapijos salės. Iš čia mašinomis bus vykstama į Leaside. Jei oras pasitaikytų nepalankus išvykai, at-kai renkasi tik 4 val. pp. į muzikos studiją, kur įvyks kuopos susirinkimas. **Valdyba.**

Atsargos karių Toronto sk.

metinis susirinkimas šaukiamas šį sekmadienį 4 val. p.p. Liet. Namuose. Dienotvarkėje valdybos pranešimai, naujos valdybos rinkimai ir kt. **Valdyba.**

A.a. Aleksandras Mickevičius

staiga mirė šio antradienio rytą šv. Juozapo ligoninėje, sulaukęs 54 m. amžiaus. Velionis pašarvotas Porter ir Turner laidotuvių namuose — 436 Roncesvalles Ave. Laidotuvės šį penktadienį 10 val. ryto iš šv. Jono Kr. liet. bažnyčios. Vakarais 8 val. prie velionio bus kalbamas rožinis.

Šv. Juozapo ligoninėje

Leonida ir Sigitas Ramanauskai susilaukė dukrelės, kuri jų šeimoje yra trečiasis vaikas. Toje pat ligoninėje gydosi lietuviai: J. Memėnas, A. Šniukštas, J. Grinskis ir J. Remeika.

Tėvai, saugokit vaikus!

Transporto ministerijos kelių saugumo skyrius susirūpinęs mokyklų vaikų saugumu išleido specialią brošiūrą "Pointers for Parents", kurioje nurodoma, ko turi būti pamokomi vaikai, kuriems einant į mokyklą tenka pereiti skersai gatves. Knygutė yra platinama veltui. Reikia tik parašyti šiuo adresu: Department of Transport, Parliament Buildings, Toronto, Ont.

Lietuviai tėvai prašomi pasinaudoti proga ir tos knygutės paprašyti. Jos nurodymai sustiprins ir tėvų pamokymus vaikams.

Toronto policijoje yra 22 moterys. Didžioji jų dalis dirba vadinamuose moralės ir ryšių skyriuose. Dabar yra svarstomas klausimas ar negalėtų jos dirbti ir susisiekimo judėjimo kontrolėje. Jei moterys būtų įjungtos į tą sritį, jų skaičius būtų padidintas.

Pagal dabartines taisykles į policiją priimamos moterys tarp 21 ir 35 metų amžiaus, baigusios nors 2 metus augštesniosios mokyklos ir būtinai pilietės. Jos turi būti bent 5 pėdų 4 colių ūgio ir sverti bent 120 svarų. Jos turi išeiti apmokymo krusą, kur susipažįsta su policininko pareigomis, išmoksta vartoti ginklą ir sugebėti pačios apsiginti. Žinoma, jos turi taip pat prisiekti kaip tarnautojos, prisiekti ištikimybę ir paslaptis išsaugoti.

Pagalba išradėjams

(CSc) Prieš šešeris metus į Kanadą atvyko jaunas ir gabus danas inžinierius Paul Baumann, 41 metų, su $75 kišeniuje, bet su milijoninių projektų idėjomis. Pradžioje jis dirbo po 17 valandų į parą ir tuo būdu sutaupė $1.000. Pirmasis jo išradimas buvo aviacijos motorų filtras, kurį jis pardavė CF-100 ir CF-105 lėktuvams. Vėliau jis išrado, pagamino pavyzdžius ir pardavė įvairių mechaninių pagerinimų už keletą tūkstančių dolerių.

Jis patyrė, kad išradėjai susiduria su nemažais sunkumais: jiems trūksta lėšų, moralinės paramos, kad galėtų tinkamai savo išradimus parduoti.

Tiems trūkumams įveikti, Bauman įkūrė pelno nesiekiančią organizaciją, prieinamą kiekvienam rimtam išradėjui. Tai yra lyg kokie išradimų patikrinimo namai, oficialiai vadinami The Canadian Research and Development Centre. Jo tikslas yra ne tik padėti išradėjui išrasti ir patobulinti savo išradimą, bet ir gauti finansinės paramos. Centras turi tarnybą, į kurią įeina gamybos ir pardavimo specialistai. Tie asmenys išradimą patikrina, padeda užpatentuoti ir parduoti.

RUGSĖJO MĖN. 27 D., ŠEŠTADIENĮ, MASARYK SALĖJE
212 Cowan Ave., prie Queen St. W., įvyks

didžiulis šokių vakaras

Gros BENI-FERRI orkestras, veiks šaunus bufetas, bus turtinga loterija ir daug kitų įvairenybių. Daug sportuojančio jaunimo ir visuomenės suvažiuos iš visos Šaurės Amerikos.

Pradžia 7.30 val. vak. LSK "VYTIS".

MALONIAI KVIEČIAME VISUS ATSILANKYTI.

Prisikėlimo parapijos žinios

— Šį sekmadienį, po visų Mišių bus daroma speciali J. Em. Kardinolo įsakyta rinkliava šv. Tėvo šalpos darbams paremti. Parapijiečiai prašomi naudoti specialius vokelius ir savo dosnia auka parodyti nuoširdų šv. Tėvo labdaros darbų supratimą.

— Rudens sezonui susirinkęs parapijos choras pradėjo darbą. Choristų eilėse malonu matyti nemažą skaičių ir naujų veidų. Kviečiame parapijiečius dar skaitlingiau įsijungti į mūsų chorą. Net ir mažai laisvesnio laiko turį patogiai gali jam priklausyti, kadangi repeticijos tėra po vieną kartą savaitėje, trunkančios tik pusantros valandos. Dažnam choristui šios repeticijos yra tarsi kokiu atsigaivinimu nuo kasdieninės namų ruošos ir fabriko darbų monotonijos. Jei kitaip iš anksto nepaskelbta, vyrų balsų repeticijos yra pirmadieniais 7.30 val. vak., o moterų — trečiadieniais 7.30 val. vak.

— Šį šeštadienį, 8 val. ryto prie išstatyto Švenčiausio kalbamas rožančius. Visus kviečiame skaitlingai dalyvauti. Naujo karo ir naujų pavojų akivaizdoje prašykime Dievo Motiną jos galingo užtarimo sau ir savo brangiai tėvynei.

— Praėjusį sekmadienį pradėjo veikti parapijos biblioteka, kuri bus atdara kiekvieną sekmadienį po 10 ir 11 val. Mišių. Kviečiame visus ja naudotis. Kurie turi atliekamų knygų, prašome jas paaukoti bibliotekai.

— Registracija ir katechetinės pamokos vaikams bei pasiruošimas Pirmai Komunijai prasidės rugsėjo 28 d., po 10 val. Mišių. Viskas vyks salėje, aktorių kambariuose. Pamokas ir šiais metais praves gerb. Nekalto Prasidėjimo Seselės, kurioms už sutikimą paimti šį milžinišką darbą nuoširdžiausiai dėkojame. Visus tėvelius prašome nuo pirmųjų dienų uoliai leisti vaikučius į pamokas.

— Gimnazistų religijos pamokos prasidės sekmadienį, spalio 5 d., po 11 val. Mišių. Pamokas dėstys T. Rafaėlis.

— Prašome visų kolonijos lietuvių pranešti apie ligonius, nesvarbu, ar jie sirgtų ligoninėse, ar namuose, sunkiai ar lengvai. Net ir patys ligoniai, prieš išvykdami ligoninėn pasitikrinimui ar operacijai, labai lengvai gali mums pranešti, kada ir kokioje ligoninėje jie atsiguls.

— Kreipiame visų dėmesį nepavėluoti užsiregistruoti perreformuotos Ontario provincijos sveikatos apdraudos reikalu. Pirmos registracijos terminas baigiasi su šio mėn. 30-ta diena. Plačiau šiuo reikalu buvo parašyta praėjusiame "TŽ" nr. Kam reikalinga, prašom kreiptis klebonijon, specialiai į T. Paulių, užpildyti formas.

— Ateinantį pirmadienį, rugsėjo 22 d., vakare pradedamas metinis Prisikėlimo parapijos lankymas. Bus pradėta nuo sekančių gatvių: So. Kingsway, Riverside Cr., Easson Ave., Huntington Cr., Morningside Ave., Lavinia Ave., Mayfield Ave., Armadale Ave., Willard Ave., Evans Ave ir Windermere Ave. Keletos metų patirties vedami ir ateity norėdami išvengti bereikalingų komentarų, prieš pradėdami savo parapijos lankymą, mes norime Toronto lietuviams ir savo parapijiečiams paminėti keletą žinotinų faktų.

Kadangi Toronte lietuvių katalikų parapijų ribų nėra, patys tikintieji laisvai apsisprendžia, kuriai parapijai jie nori priklausyti. Parapijos iš savo pusės veda kartotekas ir didesniu ar mažesniu tikslumu žino, kurie tikintieji joms priklauso.

Prisikėlimo parapijos kunigai pirmiausia lankys tuos, kurie yra pasisakę, kad jie mūsų parapijai nori priklausyti ir tokiais yra atžymėti parapijos kartotekoje. Metinis parapijiečių lankymas arba tradiciniai vadinamas kalėdojimas nėra koks aukų pasirinkimas ar šeimyniškas pasisvečiavimas. Tai yra juridinis Bažnyčios teisės įsakytas ir jos aprėžtas aktas, kur savos parapijos kunigas oficialiai atsilanko šeimoje, palaimina namus,, surenka bei papildo pastoracijai reikalingas žinias ir padalina savo pavestųjų rūpesčiais bei reikalais.

Be abejonės, mūsų kunigams visi torontiečiai lietuviai yra brangūs ir mieli; daugelis iš jų ir nebūdami parapijiečiai yra mūsų parapijos bei vienuolyno geradariai ir bičiuliai; nevienam, nors ir neparapijiečiui buvo, yra ar bus reikalinga materialinė ar dvasinė parapijos pagalba. Užtat, kiek laikas ir sąlygos leis, mes stengsimės ir juos aplankyti, bet prisilaikant tvarkingos pastoracijos dėsnių, jie bus lankomi ne oficialiai ir jų namai nebus laiminami, nes tai daryti yra išimtinai pasirinktosios parapijos kunigų teisė. Jie bus lankomi kaip mieli ir mūsų dėkingumo užsitarnavę geradariai, kaip parapijos ar asmeniniai bičiuliai ir kaip tautiečiai, pageidaują mūsų parapijos kunigų apsilankymo.

Tradicinis - metinis Vyčio balius

įvyks lapkričio 29 d. Royal York viešbučio puošnioje Ball Room salėje. Vietų skaičius šiam baliui ribotas, tad stalų pasirinkime pirmenybė bus duodama anksčiau Vyčio pobūviuose dalyvavusiems svečiams. Bilietus galima jau dabar užsisakyti pas p. Gvildienę tel. AT. 2-5995.

LSK Vytis.

Atominio puolimo pratimus

Toronte rengia Civilių Apsaugos Organizacija šį sekmadienį, rugsėjo 21 d., Bickford Ravine, Bloor ir Christie g. pietų vakarų kampe. 2 val. p.p. bus parodyta "Kas gali atsitikti atominio karo metu?". Bus parodyta, ką civilių apsauga gali padaryti žmonių gyvybei gelbėti bei nukentėjusiems pagalbai teikti.

Mielus ateitininkus

BIRUTĘ JANUŠAITYTĘ ir VYTAUTĄ BIRIETĄ,

moksleivių ateitininkų stovyklos vadovą, sukūrusius ateitininkišką šeimą, sveikina ir linki daug laimės

Kanados At-kų Krašto Valdyba ir Toronto studentai ateitininkai.

Mielą ateitininką ir ilgametį moksleivių ateitininkų stovyklos vadovą

STASĮ VERBICKĄ ir VIDĄ STANKUTĘ,

sukūrusius šeimos židinį, sveikina ir linki daug laimės gyvenime

Kanados At-kų Krašto Valdyba.

Politinis mitingas,

organizuotas J. Farly Faulkner, remiant kelioms antikomunistinėms organizacijoms, Massey Hall pereitą sekmadienį, nebuvo gausus. Buvo vos apie 400 dalyvių, jų tarpe koks 100 kiniečių. Lietuvių matėsi labai mažai, nors daug kas reiškė pasipiktinimo dėl spaudoje pasireiškusių balsų už atpalaidavimą komunistinės Kinijos rankų. Atrodo, kad permažai buvo propagandos ir išviso mitingas perskubotai organizuotas.

Mitingas buvo pradėtas karalienės himnu ir malda, kurią perskaitė latvis evangelikų kunigas Lusis. Po to ilgesnę kalbą pasakė pats organizatorius Faulkner ir dar penki kalbėjai: Toronto kiniečių atstovas, kažkoks Holy Name organizacijos atstovas, Mutual Cooperation League reikalų vedėjas Jakubec, Centro Europos Unijos pirm. (berods čekas) ir estų c. komiteto atstovas bene Hilmarne. Gaila, visi jie buvo pristatomi gana painiai, tad dėl pavardžių jūsų korespondentas nėra tikras. O pirmininkavusio pavardės taip niekas ir nepasakė.

Kalbos buvo neblogos ir gausios faktų. Faulkner daugiausia kalbėjo perspėdamas dėl klaidingos Kanados užsienio politikos linijos, o kiti kalbėtojai prisiminė ir Pabaltijo valstybių likimą, kaip pavyzdį bolševikinės klastos.

Pasibaigus kalboms buvo leista pateikti klausimų. Klausėjų buvo išviso trys, visi aiškiai prokomunistiški, tad daugumos klausytojų sutikti labai nepalankiai, ypač, kad jų du nesitenkino klausimais, bet pylė ištisas kalbas. Atsakinėjo Faulkner. Jis pasirodė turįs pakankamai žinių ir orientacijos. C. Europos Unijos atstovas priminė, kad Faulkner dėl šios veiklos yra atleistas iš darbo ir perskaitė savo organizacijos vardu parašytą kreipimąsi į miesto burmistrą, prašant jį grąžinti į darbą.

Mitingas buvo baigtas giesme "O Canada". A.

Lietuvių liaudies DIEVDIRBIS. Kiekvienai progai dovana sau ir kitam: medžio su venyriniai drožiniai. Siuntinėjimai, nedaromi.

DAŽYTOJAS — DEKORATORIUS — KONTRAKTORIUS atlieka naujausius ir moderniausius namų dažymo darbus. Tel. RO. 9-7044.

Onos ir Adomo Kuniučių

vedybinio gyvenimo 25 metų sukakties proga praėjusį šeštadienį šv. Jono Kr. par. salėje įvyko jaukus pobūvis. Vaišes parengė solenizantų bičiuliai, kurių dalyvavo arti dviejų šimtų.

"Daina" veikia

Rugsėjo 6 d. įvyko pirmas "Dainos" susirinkimas po vasaros atostogų. Dainietės, prisisėmusios naujų jėgų per vasarą, su pasiryžimu pradėjo tęsti darbą šalpos srityje. Pagalbos reikalingų skaičius vis didėja, bet sudarymas tam tikslui lėšų darosi vis sunkesnis. Tikimės tačiau, kad su duosnios Toronto visuomenės pagalba, mes ir toliau įstengsime neapvilti prašančiųjų.

Per vasarą dainietės išsiuntė 11 siuntinių Suvalkų trikampio lietuviams. Iš ten gauname vis daugiau prašymų. Mūsų padėka pp. O. Indrelienei, A. Jamdolienei, O. Kanapkienei, E. Kekštienei, B. Linartienei ir B. Tamulionienei aukojusioms gerų drabužių siuntinių sudarymui.

Rudenį užplanuoti du parengimai: spalio 11 d. "Vėdarų vakaras" jaukiai pertvarkytoje šv. Jono parapijos salėje. Dainietės ruošiasi prikepti skanių vėdarų ir tikisi gausaus svečių skaičiaus. Lapkričio 29 d. rengiamas didelis balius naujai pastatytoje "Club Kingsway" salėje. Taip pat yra gauta TT Pranciškonų salė sausio 17 dienai.

Dėkojame pp. Novogrodskienei ir Dagilienei už malonų susirinkimo priėmimą.

Sekantis susirinkimas įvyks spalio 4 d. pas L. Pocienę, 830 Windermere Ave. J. E.

Išnuomojami du kambariai ir virtuvė 168 Lappin Ave., arti Lansdowne. Tel. LE. 1-1498. Skambinti po 6 val. vak. angliškai.

PARDUODAMA geram stovyje: šaldytuvas — $90, skalbimo mašina — $60 ir televizijos aparatas 21" — $120. Telef. LE. 4-5150.

MILNES FUEL OIL CO.
atstovas
VYTAUTAS AUSROTAS
sudaro alyvos sutartis, priima užsakymus alyvos krosnims įstatyti ir visų rūšių anglių pristatymui.
Skambinkite: LE. 5-0527

MONTREAL, Que.

LK Moterų D-jos susirinkimas

įvyks šį sekmadienį, rugsėjo 21 d., tuoj po 11 val. pamaldų, AV klebonijos salėje. Jo metu įdomią paskaitą skaitys A. Gabaliauskienė. Po susirinkimo — kavutė. Visos narės ir prijaučiančios kviečiamos dalyvauti.

Skyriaus valdyba.

Lietuviškosios mokyklos, kaip ir kiekvienais metais, pradėjo šiuos 10-tuosius mokslo metus iškilmingomis pamaldomis AV parapijos bažnyčioje. Ta proga pamokslą pasakė Mišias laikęs klebonas Tėvas J. Borevičius, JS. Po pamaldų buvo trumpos iškilmės parapijos salėje, kurių metu kalbėjo Kultūros Fondo atstovė Rimkevičienė, mokyklų globėjas Tėvas Borevičius ir tėvų komiteto atstovas Ališauskas. Aktas baigtas Tautos himnu.

Stankienės name, kuris randasi visai netoli AV parapijos bažnyčios, penktadienio naktį laisras padarė nemažai nuostolių.

VKLS anglų kalba leidžiamos knygos "Vilnius Lietuvos gyvenime vajaus komitetas praneša, kad knyga pasirodys greičiausia apie gruodžio mėn.

Vajaus metu surinkti pinigai randasi Toronto Paramos bankelyje s-tos nr. 825. Žemiau talpinama vajaus komiteto apyskaita.

APYSKAITA

Pajamos:

Gauta iš JAV pavienių asmenų		$139.23
JAV organizacijų:		
VKLS Detroito sk	60.00	
Lietuvos Atstovybės Vašingtone	6.00	
VKLS Čikagos sk.	224.95	
Viso		$430.18
Iš Kanados pavienių asmenų		$305.62
Kanados organizacijų:		
VKLS St. Catharines sk.	210.09	
SLA 236 Kuopa Toronte	23.00	
LB Edmontono ap.	18.85	
LB Rodney apyl.	6.00	
LB Oakvilles apyl.	2.00	
LB Londono apyl.	23.22	
LB Fort William apyl.	16.60	
LB Montrealio apyl.	3.00	
LB Otavos apylinkė	4.40	
Toronto Skautų Rambyno Tuntas	10.00	
Viso		$623.28
Australijos vilniečiai	55-0-0	$108.70
N. Zelandijos	9-10-0	26.12
Anglijos vilniečiai	11-1-6	
Palūkanos bankelyje		22.10
Viso įplaukė kason		$1.210.38

Išlaidos:

Aukų lapų spausdinimas ir kit. spaudos darbai		$27.84
Rašoma medžiaga		7.87
Rankraščio perrašymas		61.55
Pašto išlaidos		30.72
Vertėjui	11-1-6 ir	$287.53
Valiutos skirtumas		5.24
Viso	11-1-6 ir	$420.75

Balansas:

Pajamos	$1.210.38
Išlaidos	420.75
Kasoje	789.63

Pastaba: Anglijos vilniečių aukos neįplaukė į vajaus kasą, bet buvo tiesiog sumokėtos Anglijoje p. J. E. Harrisonui už knygos vertimą.

VKLS Toronto sk. vajaus kom.

Susisiekimo nelaimių skačius Toronto mieste, palyginus su 1957 m., smarkiai sumažėjo. Iki rugpiūčio 18 d. šiemet buvo 11.335 nelaimės, kai pernai tuo pat metu jų buvo 12.505. Sužeistų per tą patį laiką pernai buvo 4.116, o šiemet 3.912, bet užmuštų skaičius pakilo — pernai buvo 72, o šiemet 80.

Otava. — Kanados federacinė valdžia universitetams teikiamą pašalpą pakėlė iki $25 mil.

Otava. — 1958 m. pirmame pusmety Kanadoje parduota 36.549 Europos gamybos automobiliai, t.y. 47,2% daugiau, kiap pernai tuo pat metu. Tuo tarpu pardavimas kanadiškų ir amerikoniškų automobilių sumažėjo 11%.

Krautuvininkas P. Jocas netoli savo krautuvės su kitu puošeiniku atidarė naują lietuvišką restoraną - valgyklą ir prašo visus draugus ir pažįstamus atsilankyti.

Rimas Jurkus grįžo iš atostoginio darbo Kanados šiaurėje, Ungava Bay. Jis keturis mėnesius dirbo Quebeco provincijos valdžios žinioj geologijos žemėlapio paruošimo darbus. Jurkus studijuoja geologiją McGill universitete. **J. P.**

Susituokė. Rugsėjo 13 d. šv. Kazimiero parapijoje susituokė A. Dasys su J. Mikalauskaite. Bažnyčioje ir vaišėse dalyvavo virš 200 žmonių. Jų tarpe buvo daug svetimtaučių, kurie buvo labai nustebinti lietuvišku vaišingumu. Sveikintojai jauniesiems linkėjo gražaus šeimyninio gyvenimo.

Toje pat parapijoje skelbiami užsakai Edvardo Keršulio su Eileen Glencross iš Willibrord parapijos.

BALTIC MOVERS
Baldų pervežimas Toronte ir tolimomis distancijomis. Visas vežamas turtas apdraustas. Važiuojam kas savaitę į Montrealį, Londoną, Windsorą, Hamiltoną, North Bay, Sudbury ir kitur.
30 DEWSON ST. TEL. LE.4-1403
TORONTO

"ATLANTIC" RESTORANO
NAUJI SAVININKAI HEIKIAI MALONIAI KVIEČIA ATSILANKYTI.
Atidarytas nuo 6 val. ryto iki 10 val. vak.
1330 DUNDAS ST. W. Toronto TEL. LE. 1-9347

TAUPYK, SKOLINKIS
savo kredito kooperatyve "LITAS"
Santaupos pilnai apdraustos. Paskolos lengvai ir greitai duodamos bet kokiam geram tikslui.
"LITAS" veikia sekmadieniais 11-1 val. p. p. Aušros Vartų parapijos salėje. Banko kambaryje.
Pirm. A. Norkeliūnas, RA. 7-3120. Ved. D. Jurkus, PO. 7-4280

Lankydami Torontą

nepamirškite užsukti lietuviškon dovanų, suvenirų ir įvairių reikmenų krautuvėn
„The Times"
1212 Dundas St. W. Tel. LE. 2-9547
J. BERŽINSKAS
Užsakymai priimami ir paštu.

AL GARBENS
REAL ESTATE
1611 Bloor St. W. - - Toronto, Ont.
Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate Boards narys
Telefonai: LE. 6-2738, LE. 6-2664
Vakarais HU. 9-1543
MORGIČIAI 6¾%
Parūpiname pirmus morgičius arba geresnių nuosavybių už 6¾ procentus.
ĮKAINAVIMAS
Nuosavybių įkainavimas arba pasitarimas suteikiamas veltui.
PIRKIMAS - PARDAVIMAS
Mes sąžiningai stengiamės, kad mūsų tautiečiai būtų patenkinti. Specializuojamės pardavime geresnių namų, rezidencijų ir investavimų vakarų ir šiaurės rajonuose.
REIKALINGI NAMAI PARDAVIMUI.

Lietuviška Hi-Fi
— ilgo grojimo plokštelė — 16 liaudies dainų ir šokių 1-12" LP. Kaina $5.95.
Pasaulinio garso plokštelės su Marek Weber, Caruso, Josef Schmid, Rich. Tauber, Zarah Leander, Jeanette Mc Donald, Nelson Eddy, Don Cossacks, ir daugelis kt.
WALTER KOPPEL
609 Yonge St., Toronto 5, Ontario.

Skyriaus narę SOF. MICKEVIČIENĘ ir jos šeimą, mirus vyrui ir tėvui

A. A. ALEKSANDRUI MICKEVIČIUI,

nuoširdžiai užjaučiame ir kartu meldžiamės už jo vėlę.

KLKat. Moterų D-jos šv. Jono Kr. parapijos skyrius.